

10773

IX^a L

C 2347

2112

LISTY I AKTA
PIOTRA MYSZKOWSKIEGO,

GENERALNEGO STAROSTY ZIEM RUSKICH KRÓLA JANA OLBRACHTA,

ZEBRANE PRZEZ

ś. p. ADOLFA PAWIŃSKIEGO

WYDAŁ

ANATOL LEWICKI.

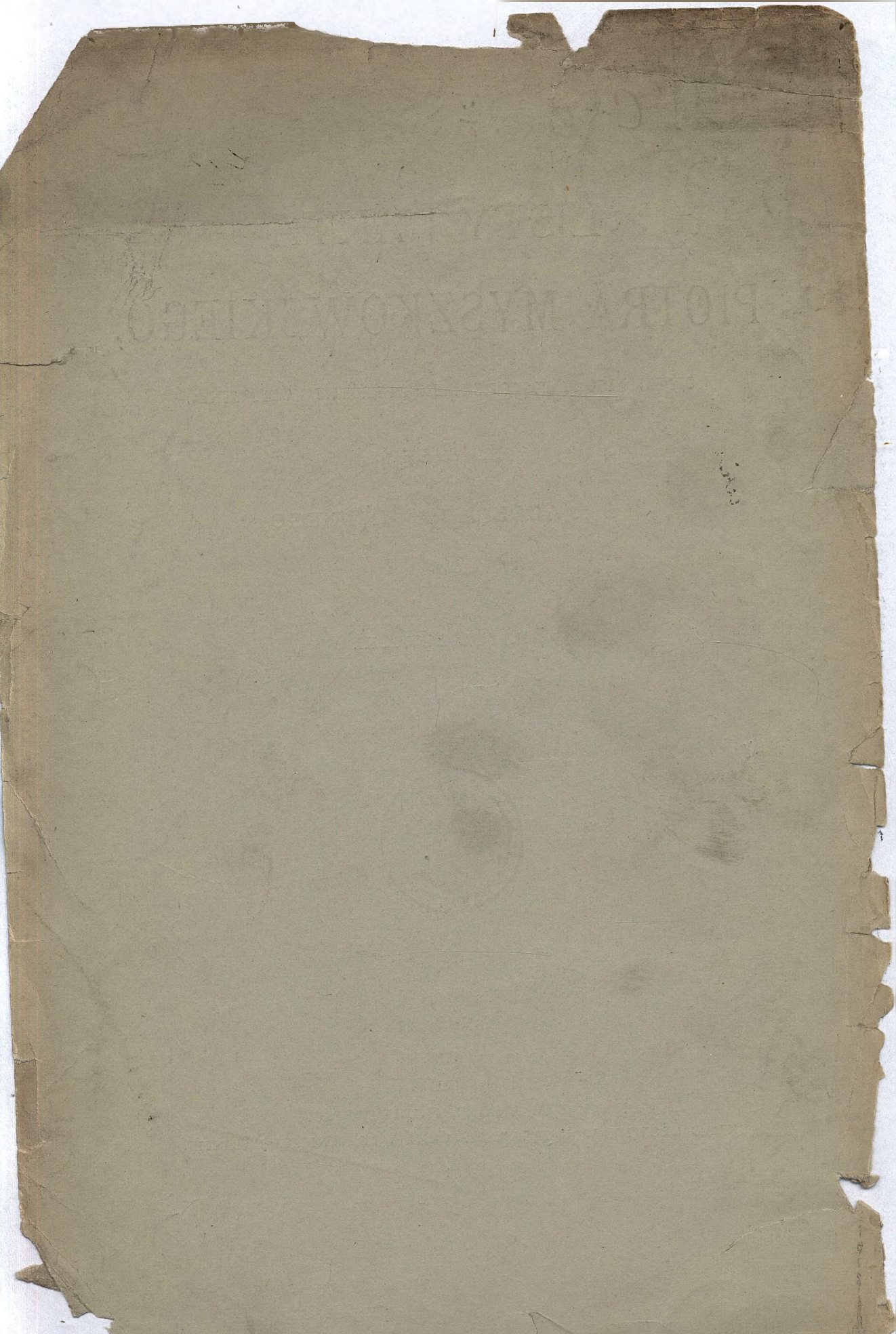

KRAKÓW.

NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ.

1898.

2112

LISTY I AKTA
PIOTRA MYSZKOWSKIEGO,

GENERALNEGO STAROSTY ZIEM RUSKICH KRÓLA JANA OLBRACHTA,

ZEBRANE PRZEZ

ś. p. ADOLFA PAWIŃSKIEGO

WYDAŁ

ANATOL LEWICKI.

10773
L.
Ha

KRAKÓW.

NAKŁADEM AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘGARNI SPÓŁKI WYDAWNICZEJ POLSKIEJ.

1898.

DRUK W. L. ANCZYCA I SPÓŁKI W KRAKOWIE.

Bz 57058
643107 III

C-2347

51-

2011-03-10

LISTY I AKTA PIOTRA MYSZKOWSKIEGO,

generalnego starosty ziem ruskich króla Jana Olbrachta,

zebrane przez

ś. p. ADOLFA PAWIŃSKIEGO

wydał

ANATOL LEWICKI.

Znakomity badacz i niestrudzony wydawca »Źródeł Dziejowych« ś. p. Adolf Pawiński w dziele swem »Sejmiki Ziemskie« wspomniał w przypisku (3 na str. 198) »Rękopis. Zbiór listów Piotra Myszkowskiego, wojewody bełzkiego, do króla i do innych z r. 1499, przygotowany do druku«, który zamierzał ogłosić. Stała temu na przeszkodzie przedwczesna śmierć uczonego męża (24. sierpnia 1896 r.), niepowetowana strata dla naszych studyów historycznych, okrywająca żałobą i naszą Akademię Umiejętności, której ś. p. Pawiński był członkiem. Pomna tego Komisya Historyczna, w której wydawnictwach nie było dotąd jeszcze żadnej pracy ś. p. Pawińskiego, zapragnęła wydać po jego śmierci wspomniany zbiór i wykonaniem jednego z ostatnich zamiarów zgasłego historyka, złożyć skromny hołd pośmiertny jego wielkim zasługom, a zarazem przyczynić się ze swojej strony, aby jedna część obfitego naukowego po nim spadku dostała się rychło w ręce badaczy.

W spadku tym znalazły się istotnie częścią własnoręczne, częścią starannie skolacyonowane przez ś. p. Pawińskiego odpisy z oryginałów listów Piotra Myszkowskiego z r. 1499 ¹⁾. Obok nich znalazły się nadto inne jeszcze akta w odpisie, wcześniejsze lub późniejsze, odnoszące się do osoby i spraw

¹⁾ Kilkanaście z tych listów ogłosił według bardzo błędnych odpisów prof. Caro w dodatkach do części 2, tomu V, »Geschichte Polens«.

P. Myszkowskiego, a nawet szereg regestów lub excerptów z aktów tego rodzaju. Wnosić z tego należy, że ś. p. Pawiński zamierzał, wydając listy owe, poprzedzić je wstępną rozprawą, jak to zwykle czynił przy swoich wydawnictwach, która w tym razie zapewne miała być monografią o Myszkowskim, i że zbierał do tego materiały, skąd tylko się to dało. Tej pracy jednak monograficznej nie zdążył już napisać, a nawet nie mógł już wykończyć przygotowania do druku samych listów. Wydając je teraz, zdawało nam się, że się nie godzi pomijać nawet tych urywków, skoro już raz są zebrane; i dlatego wciągnęliśmy je tu także, porządkując wszystko: listy, akta i regesta, ściśle chronologicznie.

Cała zasługa zebrania tego materiału należy się wyłącznie ś. p. Pawińskiemu, od niego pochodzi tekst tak aktów podanych w całości, jak i regestów. My zaś z naszej strony poczyniliśmy chyba tylko w niektórych regestach niezbędne stylistyczne zmiany, uporządkowali te akta chronologicznie, zaopatrzyliśmy je w nagłówki i noty, i przystosowali do naszej metody wydawniczej, której zasady wyłuszczyliśmy w przedmowie do naszego »Codex Epistolaris Saec. XV«, Tom II, na co też niniejszem się powołujemy.

Takiej monografii, jaką ś. p. Pawiński miał widocznie zamiar napisać, my tutaj dać nie potrafimy. Wskażemy tylko na koleje życia Myszkowskiego, o ile one z listów i aktów tu wydanych są widoczne, oraz na te zdarzenia ogólniejszego znaczenia, o których się z tych aktów dowiadujemy.

Piotr Myszkowski, założyciel znaczenia tego domu, herbu Jastrzębiec, pisał się najpierw z Przeciczowa, wsi w wadowickim (Nr. 1), potem od r. 1502: z Mirowa, w będzińskim powiecie. Po raz pierwszy występuje w r. 1484 jako dworzanin królewski (*curiensis noster*, Nr. 2) i w tym charakterze roznosi polecenia królewskie do arcybiskupa, do wojewodów poznańskiego i kaliskiego (Nr. 3). Jest on, zdaje się, przedewszystkiem dobrym finansistą. Już pierwszy jego występ charakteryzuje go jako takiego, pożyczył bowiem królowi 400 flor. węg. (Nr. 2), w trzy lata potem, w r. 1487, znowu 700 flor. węg., zapisane mu na wsi Rakowcu (Nr. 5), w rok później poręcza wraz z innymi swymi krewnymi dług króla, zaciągnięty u księcia Zatorskiego (Nr. 6), w r. 1489 otrzymuje zapis od Jakóba z Kobylan na 2.400 flor. węg. (Nr. 7), w r. 1490 od króla 800 flor. węg. na Bielanych i Laszkach w ziemi oświęcimskiej (Nr. 9), w r. 1492 pozwolenie na wykupno wsi Osiek w wieluńskim (Nr. 10, 11) i t. d. Cały taki szereg interesów finansowych wykazują nam akta po nim pozostałe. Nie minęły go i dygnitarstwa. W r. 1485 już jest kasztelanem oświęcimskim (Nr. 4 i 5), w r. 1489 kasztelanem wieluńskim (Nr. 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14) i starostą oświęcimskim (Nr. 7), podczas gdy

kasztelaństwo oświęcimskie otrzymał, zdaje się po nim: Jan Myszkowski z Przeciszowa, widocznie brat jego (Nr. 14); w r. 1494 dostaje od Jana Olbrachta urząd przy dworze królowej matki, a zarazem płacę roczną na żupach krakowskich wybieralną 100 grzywien (Nr. 13); w tymże r. 1494 29. listopada wyniesiony został w Toruniu na kasztelaństwo rozpierskie. Zachował się nam w całości akt tego wyniesienia, w którym król Jan Olbracht chwali szczególnie jego wielką roztropność i niepospolitą bystrość w radzie około dobra rzeczypospolitej (Nr. 15, cf. Nr. 16). Lecz i na wojnie miał już sposobność położyć jakieś zasługi, mianowicie w wyprawie Jana Olbrachta jako królewicza na Węgry, za co go ojciec i sam Olbracht potem wynagrodzili (NNr. 10, 11, 12). Jako kasztelan rozpierski wyznaczony został w r. 1495 do rozstrzygnięcia sporu między obywatelami miasta Bydgoszczy (Nr. 17). W r. 1498 spotykamy się z nim już jako z kasztelanem sądeckim. Wtedy zawarł on jakiś układ z księciem Januszem zatorskim względem wsi Janusza Spytkowice i Bachowice (Nr. 19). Wnet potem został wojewodą bełskim, w tym bowiem charakterze występuje dnia 3. maja 1499 r. w akcie w całości zachowanym, który na szczególniejszą zasługuje uwagę. Ze względu na wierność i doświadczenie w prowadzeniu spraw publicznych, nadaje tu król Jan Olbracht Piotrowi Myszkowskiemu, wojewodzie bełskiemu całe starostwo lwowskie z miastami: Gliniany, Szczercz, Wisznia i Busk, ze wszystkimi wsiami i dochodami, ustanawiając go zarazem dla obrony ziem ruskich starostą generalnym i przyrzeka mu przez cały czas tego starostwa i wojny z Turkami płacić rocznie po 1.000 fl. »pro coquina sua« i dostarczać mu strzelby i prochu. Zarazem oświadcza król, że razem z Piotrem wyśle na miejsce swojego pełnomocnika dla rewizyi i oddania mu inwentarza i dochodów starostwa, które Piotr w swoim czasie w całości ma zwrócić. Pełnomocnik ów ułoży się także z Piotrem co do liczby wojska, którą tenże w celu obrony od Tatarów ma utrzymywać. Piotr nadto obowiązuje się utrzymywać wiernych i pilnych szpiegów tak długo, pokąd mu dane przez króla 300 fl. wystarczą, poczem go król na nowo w tym celu zaopatrzy (Nr. 21). Został więc Myszkowski generalnym starostą, czyli, jak go także nazywają, najwyższym hetmanem (*supremus campiductor*) (Nr. 54) ziem ruskich, do obrony od Tatarów. Rozpoczyna się teraz wiek, a raczej dwa lata bohaterskie jego, gdzie miał sposobność okazać, co umie na tem polu. Do tego roku 1499 i działalności Myszkowskiego na Rusi, posiadamy w niniejszym zbiorze najwięcej listów i to oryginałów, o których jeszcze obszerniej mówić będziemy. Na razie nadmienimy, że to hetmaństwo, które trwało dwa lata, 1499 i 1500, dało mu sposobność do zrobienia nowych interesów finansowych, które dopiero król Aleksander załatwił. Po osta-

tecznym obrachunku z królem Janem Olbrachtem w r. 1501, okazało się, że król pozostał Myszkowskiemu i zbrojnym ludziom jego za służbę na Rusi winnym 14.260 florenów, po 14 szkojców licząc, którą to sumę zobowiązał się zapłacić mu na przyszłe Boże Narodzenie, mianowicie połowę gotowymi pieniędzmi, a połowę suknem, a nadto pozostał mu winien za szkody w tej służbie poniesione 742 flor., i na to wszystko mu osobny dokument wystawił. Gdy Jan Olbracht tymczasem umarł, następca jego Aleksander wypłacił mu w rzeczonym terminie suknem 10.260 flor., resztę zobowiązał się zapłacić później, 742 flor. za szkody na Wielkanoc t. j. 27. marca, a 4.000 na św. Jakóba, 25. lipca 1502 i na to mu dwa wystawił dokumenty (Nr. 77 i 78). Jeszcze przedtem, w r. 1501, posunął się Myszkowski znowu o krok wyżej w hierarchii urzędniczej i został wojewodą łęczyckim (Nr. 74 i 76¹⁾). Ale ze spłatą owego długu 4.742 fl. szło jakoś nie sporo; dnia 25. lipca spłacił król tylko część tej sumy i pozostał mu winien 4.400 flor., zapisanych na mieście Szadku (Nr. 81), które miał trzymać w dzierżawie aż do jej spłacenia. Ale Aleksander jej nie spłacił; przybyły jeszcze inne długi królewskie na Szadku zapisane (Nr. 87 i 88), tak, że w r. 1505 cała suma długów, na Szadku i jeszcze na Brodni ciężąca, wyniosła 6.420 flor. Tę sumę zobowiązał się król spłacić 1. stycznia 1506; ale Myszkowski już nie ufając temu zobowiązaniu, kazał najwyższym dygnitarzom koronnym z Andrzejem arcybiskupem gnieźnieńskim na czele, za spłatę pod tym rygorem zaręczyć, że inaczej sami mu zapłacą lub zdadzą się na jego łaskę, dnia 13. czerwca 1505 (Nr. 92). Jaki obrót wzięła potem ta sprawa, tego już nie wiemy, bo i aktów na to nie mamy, i Myszkowski wnet potem, jeszcze tegoż roku 1505 umarł.

Tymczasem Myszkowski miał sposobność nowe położyć zasługi i nowe otrzymać wynagrodzenia. W r. 1502 odbył jakąś podróż do Prus, za co od króla Aleksandra tytułem zwrotu kosztów otrzymał 200 flor., na wsiach Skorzewie i Muchnicy, i jak się zdaje Strumieniu, w ziemi gostyńskiej, tenuty Andrzeja Kunickiego, zapisane (Nr. 80). Za inne podróże, zwłaszcza do Moskwy, dla rokowań pokojowych następnie odbyte, otrzymał w r. 1503 dom na Piotrkowskim przedmieściu dla siebie i pierwszego swego sukcesora (Nr. 82), jakoteż sumę 1.500 flor. na wsi Brodni zapisaną (Nr. 84); tudzież pozwolenie na wykupienie zastawionego królewskiego miasta Osmolina w Gostyńskim (Nr. 85). Ale koroną jego nabytków jest miasto Wa-

¹⁾ Miechowita (SS. rer. Pol. II. 264) nazywa go przy roku 1500: palatinus Siradiensis et capitaneus Leopoliensis. Jest to niezawodnie błąd: tak w r. 1499 jak 1501 6. marca nazywa się on: palatinus Belseasis et capitaneus Leopoliensis (Nr. 74), a 28. stycznia 1502 jest wojewodą łęczyckim (Nr. 76).

dowice, które otrzymał od króla Aleksandra we Wilnie 23. maja 1503 r. Miasto to spadło na Aleksandra »prawem lennem« po śmierci Jana Olbrachta drogą dziedziczości, a na Olbrachta po śmierci Władka księcia zatorskiego. Teraz otrzymał je Myszkowski na dziedziczną i zupełną własność ze wszystkimi temi prawami, które król przedtem posiadał i których się teraz na rzecz jego w zupełności zrzeka (Nr. 83). Umarł Myszkowski w r. 1505 w drugiej połowie (cf. Nr. 92 i 93), jako wojewoda łęczycki. Niesiecki¹⁾ powiada, że w r. 1504 został także marszałkiem wielkim koronnym i powołuje się na Statut Łaskiego, fol. 112. Lecz to jest błąd: Piotr Myszkowski nazwany tam jest tylko wojewodą łęczyckim, a marszałkiem koronnym jest Piotr Kmita z Wiśnicza. Myszkowski jeszcze 13. czerwca 1505 nazwany jest tylko wojewodą łęczyckim (Nr. 92). Niedokładnie podany i nie wciągnięty tu wyciąg aktu z 2. kwietnia 1509 r. (Metr. Kor. L. 24 f. 69), poucza nas, że żoną jego była Petronella z Kutna, która w r. 1509 już nie żyła. Skąd inąd dowiadujemy się, że kiedy wychodziła za Myszkowskiego, była ona wdową po Mikołaju Górcie, kasztelanie gnieźnieńskim²⁾. Ten sam wyciąg powyższy wymienia także dwóch synów Myszkowskiego i Petronelli: Wawrzyńca i Stanisława; czytamy tu bowiem: »Post decessum prefate Petronelle Laurentius« powiada: »se tutorem fore Stanislai pueri relictī olim Petri palatini et prefate Petronelle filii, tamquam fratris germani«. Że był jeszcze trzeci syn: Marcin, tego zdaje się dowodzić inna notatka Pawińskiego, nie wciągnięty tu wyciąg z aktu r. 1521: »Stanislaus, Martinus, Laurentius Myszkowscy« i »Matheus de Cuthno avunculus« (Metr. Kor. 35 f. 61). Na tem się kończą zebrane przez ś. p. Pawińskiego o Piotrze Myszkowskim materiały.

Dla nas najciekawszym z życia Piotra Myszkowskiego jest rok 1499, kiedy tenże hetmanił na Rusi w obronie od Tatarów, bo z tego właśnie roku pochodzi jego dosyć bogata korespondencja, dająca możność bliższego wglądnięcia w ówczesne stosunki rzeczypospolitej, a zwłaszcza Rusi. Było to we dwa lata po nieszczęsnej wyprawie bukowińskiej Olbrachta. W roku poprzednim, 1498, pohańcy straszliwie grasowali po Rusi. W początkach maja Turcy, Tatarzy i Wołosi, wpadłszy na Ruś, wyprawili tu straszną rzeź ludzi, wszystkie miasta podgórskie, a we środku około Lwowa i Przemyśla aż do Kańczugi, spalili, złupili i rozwalili i po krótkim pobycie z wielką zdobyczą cało wrócili, sprawiwszy popłoch w samym Krakowie. Król szukał pomocy u swego brata Władysława, króla Węgier i Czech, i zawarł

1) Wyd. Bobrowicza, T. VI, str. 499.

2) Ulanowski, Acta capit. necnon iudic. eccles., T. II (drukujący się dopiero), Nr. 713.

z posłem tegoż, biskupem wesprymskim, w Krakowie 12. lipca jakąś umowę względem wspólnej obrony. Ale ta umowa, powiada nasz sprawozdawca, nie przyniosła żadnej pomocy, albowiem z końcem lipca Tatarzy wpadli znowu na Ruś, pustosząc ją strasznie. Król zwołał wprawdzie szlachtę i wyszedł z nią z Krakowa 7. sierpnia, ale nic nie zdziałał; wyniszczono tylko wszystkie wsie około Sandomierza i wrócono do domu. Niedługo potem około św. Katarzyny, 25. listopada, po Tatarach zjawili się na ruskim podgórzu około Sambora i Halicza Turcy i złupili znowu całą okolicę, przez nikogo nie zaczepiani. Tylko z zimna, głodu i śniegów zginęło ich więcej niż 40.000 koni i ludzi, reszta, której miało być jeszcze wyżej 20.000, wróciła do domu. Wtedy chwycono się innego sposobu, aby zyskać pokój z tej strony, gdyż przekonano się, że bez Wołochów, podszczuwaczy, pokoju nie będzie. Zebrał się więc nowy zjazd w Krakowie, w którym wzięli udział: biskup waradyński w imieniu Węgrów, posłowie Stefana wojewody wołoskiego, posłowie Aleksandra wielkiego księcia litewskiego i Polacy, i ci wszyscy po długich zwłokach i naradach dnia 19. kwietnia r. 1499 zaprzysięgli sobie wzajemne poparcie i pomoc przeciw Turkom i Tatarom.

Tak opowiada zdarzenia, które poprzedziły bezpośrednio czas, który nas tu bliżej obchodzi, świadek współczesny, Miechowita i przechodzi zaraz prawie potem do zdarzeń roku 1500 i do opowiadania nowego w tym roku napadu tatarskiego ¹⁾. O napadzie ich w r. 1499 nie mówi on ani słowa, Wapowski zaś pozytywnie utrzymuje o r. 1499, że »annus sequens quietus fuit Polonique insperata pace fruerentur« ²⁾. Otóż zbiór listów z r. 1499 poucza nas, że tak nie było. Tatarzy, jak z nich widać, i w r. 1499 byli na Rusi, Podolu i Wołyniu, walczone z nimi tu i ówdzie, choć większych szkód ten napad wówczas tutaj nie sprawił. Że zaś nie sprawił, że Tatarzy nie wtargnęli wówczas, jak w roku poprzednim i następnym, w głąb Korony, to przypisać to należy temu, że ten zjazd krakowski, o którym wyżej mowa, urządził zarazem system obrony w krajach południowych ruskich, jakiego dotąd nie było — i to drugi ważny fakt z aktów naszych wpływający. Pod tym względem nominacja Piotra Myszkowskiego wojewody bełskiego starostą lwowskim i generalnym ziem ruskich, i poddanie pod jego naczelne dowództwo wszystkich sił zbrojnych tutejszych, ma decydujące znaczenie.

¹⁾ SS. rer. Pol. II, 262—263.

²⁾ Ib. p. 36: Tylko letopis Hustynskaja (SS. rer. Pol. II, 306), opowiada o napadzie Tatarów przy r. 1499, lecz z porównania z Miechowitą nabieramy przekonania, że późna ta kompilacja opowiedziała przy r. 1499 to, co się do r. 1500 odnosi.

Był we Lwowie wprawdzie już przedtem wódz, Henryk z Krakowca ¹⁾. Lecz ten nie miał należytej powagi i mieszczanie lwowscy skarżyli się przed królem, że nie mają głowy t. j. wodza (Nr. 22). Teraz go otrzymali w osobie wojewody bełskiego. Jest on w pierwszym rzędzie starostą lwowskim, ale należy do niego cała Ruś i Podole i wszyscy inni starostowie w tych ziemiach do niego się odnoszą i od niego otrzymują rozkazy. W r. 1499 są oni na miejscu ze swojemi wojskami: w Bełzie Jan Kamieniecki, w Przemyślu Mikołaj Kreza, w Chełmie Jakób Buczacki; gdzie zaś starostów nie było, tam stoją z wojskami albo ochotnicy, jak: Spytek z Jarosławia, wojewoda krakowski w swoim dziedzicznym Jarosławiu, Piotr Oleski z Oleska w Ostrowie, lub wysłani dla straży (pro custodia) ludzie wojskowi: Henryk z Krakowca we Lwowie, przed Myszkowskiem główny tutaj dowódca i Jan Struś w Chmielniku (Nr. 67). Myszkowskiemu podlegało również Podole: w Kamieńcu, jak również w Szelechowie stał jakiś pan Rudzki (Nr. 30, 35, cf. Nr. 32 i 33). Byli ludzie służebni królewscy nawet w Wołoszczyźnie (Nr. 41) a w Soroce czyli w Sorokach za Dniestrem, najdalej ku Mołdawii wysuniętej placówce, był starosta, podwładny Myszkowskiemu (Nr. 50 i 69). Osobną kwotę otrzymał Myszkowski zaraz przy nominacyi na szpiegów; ciągle też o nich w listach naszych czytamy, a szli oni daleko, dochodzili do Dniepru i Oczakowa (Nr. 29). Prócz istniejących tu zamków obronnych, miały i nowe fortyfikacye bronić kraju. Wiemy z listów naszych o jednej, którą wznosił Myszkowski koło Koszowego Stawu, pół mili od Buska, co do której Spytek Jarosławski wprawdzie powątpiewał, aby była odpowiednią w razie większej potrzeby, ale Myszkowski utrzymywał, że za tym nowo wzniesionym wałem 15.000 ludzi znajdzie umieszczenie (Nr. 30).

Ważną rzeczą było w tym systemie obrony, że postanowiono trzymać stale wojska zaciężne na miejscu. Pospolita obrona szlachty nie wiele znaczyła, jak o tem są w listach kilkakrotnie lekceważące wzmianki (cf. Nr. 64, 66), dlatego na owym zjeździe generalnym krakowskim uchwalono, a zwłaszcza ziemie podgórskie uchwałyły (Nr. 28) znaczne i różnorodne podatki na utrzymanie 3.000 ludzi w celu obrony od napadów Tatarów i Turków (Nr. 27), pomiędzy którymi co najmniej 200 do 300 piechoty być powinno (Nr. 62). Były wprawdzie już w roku poprzednim na Rusi wojska zaciężne (Nr. 25), bez których się zresztą żadna wojna ówczesna nie obeszła, ale obecnie miało to być wojsko stale na Rusi do obrony stojące, na które osobne były przeznaczone podatki. Szlachta uchwalając te podatki, sądziła, że przez to samo pozbędzie się ciężaru nastawiania własnych piersi nieprzyjaciółom

¹⁾ Nazwany on 15. lutego 1499 campiductor (Nr. 20).

i wolną będzie od pospolitego ruszenia, chyba w razie, gdyby sam król we własnej osobie w pole wyruszył. Kasztelan przemyski, Stanisław Kmita z Wiśnicza, utrzymywał nawet, że tak król wyraźnie na tym zjeździe postanowił (Nr. 42). Czy tak było, czy nie, w każdym razie widać z tego, że według rozumienia szlachty miało to być wojsko, które zamiast niej miało ciężar obrony Rusi wziąć na siebie, pierwszy poniekąd zawiązek wojska stałego. Najmowano je wprawdzie, jak zwykle zaciężnych, na czas pewien tylko, zwykle na kwartał albo dwa kwartały (Nr. 72 i 73, Nr. 66 w kartce, Nr. 75), ale ciągłość niebezpieczeństwa i sposób wojowania Tatarów zmuszała do ciągłego odnawiania listów najmu. Tak, kiedy przy zbliżającej się zimie radzono królowi, aby rozpuścił wojska na Rusi, Myszkowski usilnie tego odradza, gdyż Tatarzy i w zimie nie spoczywają, i właśnie ś. p. pan Mikołaj Halicki dwa razy ich pogromił w zimie (Nr. 56). Stały też tu wojska zaciężne, o ile wiemy, i w latach następnych, 1500 i 1501 (Nr. 72, 73 i 75).

O tych też wojskach ruskich jest tu najwięcej w listach naszych z r. 1499 mowa: stąd znajdujemy tam wskazówki o ich organizacy i życiu obozowem, ich stosunku do swoich rotmistrzów, do Myszkowskiego i króla. Najbardziej pożądani są Myszkowskiemu jacyś »Raceni«, co może rotty cudzoziemskie oznacza. Zachowują się w ogóle karnie i posłusznie, ale tylko tak długo, pokąd im ich żołd wystarczy. Listy nasze przepełnione są skargami na niewypłacanie żołdu, skutkiem czego żołnierze nędzę cierpią i żyją na kredyt, albo na koszt dowódcy. Król postanowił niepraktycznie, że żołd ma im być wypłacany wprost z kasy królewskiej (Nr. 52): dlatego, ile razy im bieda dokuczy, wysyłają żołnierze swoich rotmistrzów lub dziesiętników do króla po żołd (Nr. 49, 51 etc.). Lecz gdy w kasie, mimo uchwały podatków, jakoś niema pieniędzy, wracają tylko z połową żołdu, która ledwie na zapłacenie długów wystarczy. Stąd nowe wzburzenie, posadzanie rotmistrzów, a nawet samego Myszkowskiego, że oni im żołd zatrzymują (Nr. 44, 46), zgiełki i niesubordynacya, tak, że Myszkowski ścinaniem i wieszaniem im grozić musi (Nr. 44). To odwrotna strona tych pożytecznych zarządzeń na Rusi. Pawiński powiada, że z listów ówczas pisanych »wyziera przerażający swą grozą obraz bezwładności, jaka ogarnęła Olbrachta, obraz niedoli, w jakiej się Polska znajdowała« (Sejmiki ziem., p. 198). Ale zauważyć trzeba, że rzplta nieraz w gorszych była potrzebach, a znajdowali się ludzie patriotyczni, którzy z własnych funduszków przychodzili jej z pomocą. Mógł to samo wówczas uczynić Myszkowski, który hojnie był obdarzony i bogate posiadał starostwo. Lwów, Busk, Gliniany, Szczercz, Wisznia, wystarczyły chyba, aby przyjść królowi i rzpltej w pomoc zaliczką,

tem bardziej, że mógł być pewnym, że mu to potem z lichwą będzie zwrócone. To się nie stało, a niewypłacanie żołdu musiało oczywiście ubezpieczyć to wojsko, które tu wysłane zostało na stałą straż obronną. Ale mimo to wszystko szanują oni własność prywatną, co im kilkakrotnie Myszkowski poświadcza (Nr. 64, 66); raz tylko zdarzyło się, że jedna rota, mianowicie Kolencza, podczas gdy starosta bawił w Bełzie, rzuciła się w nocy na wieś arcybiskupią Rzęsnę, złupiła ją i gnała bydło do Lwowa. Puścili się za nimi w pogoń kmiecie »propter vestigium sciendum«, przyszło do bójki, trzech kmieci i jeden żołnierz poległ, a wielu z obu stron odniosło rany. Ale była to zbrodnia. Kolencz, czując się winnym, opuścił szeregi natychmiast, a Myszkowski, donosząc o tem królowi, wzywa go, aby winnego ukarał jak zasłużył (Nr. 57).

Co działo się? Już 12. maja 1499 donosił do króla Henryk z Krakowca, dotychczasowy dowódca we Lwowie, że Tatarzy z wielkimi siłami ciągną na ziemie polskie. Z ludzi Myszkowskiego jeszcze nie wielu nadeszło, a jego własni są w wielkiej potrzebie (Nr. 22). Wnet potem musiał przybyć Myszkowski, ale z samego początku ściągnął na siebie nieukontentowanie królewskie, rozmaicie bowiem podawał w listach do niego komput jazdy, którym rozporządzał, raz: 860, drugi raz 700, trzeci tylko 600. Tłómaczył to tem, że w rejestrze wprawdzie zapisanych ma 860, lecz więcej jak 130, oczywiście z dawniejszych, z powodu szkód poniesionych nie są wyekwipowani należycie, inni znowu cierpią niedostatek z powodu niepłacenia żołdu, tak, że zaledwie mniej więcej 500 ma gotowych do boju (Nr. 23). Pierwszy jego występ w boju nie był fortunny. W połowie lipca zjawili się niespodzianie Tatarzy koło Buska, on sam najspokojniej bawił wtedy na sejmiku w Bełzie. Jan Kamieniecki, starosta bełski, który królowi o tem donosił, wyraźnie powiada, że o nich nic nie wiedziano, aż się koło Buska zjawili (Nr. 26). Skądże się tu wzięli, jakby z ziemi wyrosli? Iżby z Wołynia, prawie niepodobna przypuścić, bo strony te zbyt daleko leżą od ich siedzib, ażeby mogli tu dotrzeć, nie zaalarmowawszy przedtem wszystkich okolic, a zatem i obrońców Rusi. Mogli oni dojść pod Busk chyba tylko przez granicę mołdawską, bo że w Mołdawii byli w tym roku, na to są jeszcze inne świadectwa. Ale zawsze było to ze strony Myszkowskiego wielkie niedbalstwo. Ileż musieli się ci Tatarzy nalupić na ruskiem podgórzu, zanim się aż do Buska dostali! Przecież już w maju wiedziano we Lwowie, że Tatarzy ciągną z wielkimi siłami (Nr. 22). A gdzież szpiegi i gdzie straż, które tam przecie, w Kołomyi, Haliczu, Żydaczowie, stać były powinny? Gdy goniec o tym napadzie dopadł Myszkowskiego w Kulikowie, rozesał on między starostów i dowódców okolicznych rozkaz, aby, zebrawszy szlachtę, przyszli

mu z pomocą i zbierali się koło Glinian, niedaleko Buska, a sam, mając, jak powiada, 1.100 ludzi i trochę piechoty kamienieckiej, uderza na Tatarów. Jaki był skutek tego uderzenia, o tem listy nasze sprzeczne mają relacye. Myszkowski sam w liście do króla utrzymywał, że Tatarów odpędził (Nr. 29, cf. Nr. 71), ale Kamieniecki starosta bełski inaczej donosił królowi, że ich nie odpędził i z tego powodu on, Kamieniecki, wybrawszy się jemu na pomoc, wrócić musiał (Nr. 26). Nie możemy na pewno rozstrzygnąć, jak się rzecz miała w istocie, bo i jeden i drugi był tutaj interesowany. Zdaje nam się jednak prawdopodobniejszą rzeczą, że Myszkowski klęskę poniósł, bo gdyby był pobił Tatarów, byłby tego jakiś jeszcze inny ślad w listach stąd wysyłanych, a nadto byłby ich w takim razie ścigał, o czem nigdzie najmniejszej wzmianki niema. Wprawdzie nie pojawili się już w tym roku w tych stronach, około Lwowa, Bełza, Chełma, lecz zapewne dlatego, że tu bądź co bądź były siły zbrojne na pogotowiu. Ale czytamy potem o jakichś walkach tatarskich w okolicy Czarnego Ostrowa podolskiego. To widoczna, że byli to ci sami, którzy z pod Buska pograniczem wołyńskiem w tamte strony pociągnęli. Niektóre okolice Rusi tedy, a zwłaszcza podgórze ruskie, i w tym roku, mimo obrony, od Tatarów ucierpiały, a to chyba przez nie dbalstwo Myszkowskiego.

Ciekawem było wobec napadu Tatarów zachowanie się szlachty ruskiej. Starostowie chełmski, Jakób Buczacki, i bełski, Jan Kamienecki, otrzymawszy wezwanie do pomocy od starosty generalnego, porozsyłali wici po swoich okręgach. Ale szlachta odmówiła posłuszeństwa, z dygnitarzami swymi na czele. »Nie jesteśmy obowiązani, tłumaczyła się szlachta bełska, do wojny, ponieważ uchwaliliśmy na ludzi kontrybucyę, jak i inne ziemie podgórskie, do rozdzielenia pomiędzy starostów i wici Jego Królewskiej Mości nie rozesłane; a gdybyśmy się zebrawi, nie wyjdziemy wcale z naszej ziemi, tylko naszej ziemi bronić będziemy« (Nr. 28 i 26). Tak samo postąpiła szlachta chełmska. Prawie wszyscy tutejsi ziemianie, z kasztelanem, chorążym, sędzią i podsędkiem na czele, udali się do starosty, oświadczając, że nie wyruszą w pole, chyba sam król wyjdzie, ponieważ dali kontrybucyę na utrzymanie 3.000 ludzi do obrony od Tatarów i Turków, jak o tem świadczy uchwała zjazdu krakowskiego i prosili go, aby ich więcej wiciami nie niepokoił (Nr. 27). Woleli zatem własne mienie zostawić na pastwę Tatarom, niżli postępować wbrew zasadzie i chwycić za broń, kiedy dali pieniądze. O szlachcie bełskiej pisał Kamieniecki, że w ogóle nie zwykła w razie napadu tatarskiego, mimo doznawanej grabieży, chronić się do zamku, któregooby bronić musiała (Nr. 26). Niekorzystne to świadectwa o ówczesnej szlachcie ruskiej. W zasadzie jednak miała ona racyę. Uchwaliła

pieniądze, a wojska nie było w dostatecznej liczbie i w odpowiednim stanie, bo mu żołdu nie wypłacano, nie wszyscy nawet starostowie pieniądze otrzymali, jak np. starosta bełski, który skarżył się na to, że nic nie dostał i dlatego, nie mając ludzi w pogotowiu, nie może przyjść Myszkowskiemu z natychmiastową pomocą (Nr. 26).

Nie długo potem przybył do Myszkowskiego szpieg jego, który był aż w Oczakowie przez dwa tygodnie i na własne oczy widział Tatarów. Ten mu doniósł, że przed półtrzecia tygodniami, t. j. około 5. lipca, syn chana Achmat Sołtan i brat Bornasz Sołtan z 10.000 Tatarów przeprawili się przez Dniepr, lecz dokąd pociągną, czy do nich, czy na Litwę, niewiadomo. Zaraz więc Myszkowski wysłał znów wici po wszystkich starostwach, aby się zebrano za tydzień, t. j. 30. lipca koło Koszowego Stawu, gdzie były fortyfikacje i gdzie ich będzie oczekiwał. Napisał także do księcia Konstantyna Ostrońskiego, aby razem z innymi książętami przybył im z pomocą. Doniósł wreszcie o tem królowi niezwłocznie, dnia 23. lipca i prosił usilnie, aby mu przysłał ludzi jak najwięcej, zwłaszcza takich, którzy już służyli w innych zamkach a służby nie mają, i zaopatrzył ich w pieniądze. Po wiciach bowiem nie wiele się spodziewa, gdyż szlachta, jak sądzi, niema bardzo dobrej ochoty ruszać w pole i nie chce ciągnąć na jego wici. Księcia Konstantyna zaś niema w domu, który zresztą, jak wie, niema więcej jak 200—300 ludzi przy sobie. Dlatego prosi króla o napisanie do wielkiego księcia litewskiego, aby i on wysłał swoich dworskich i innych ludzi do księcia Konstantyna, iżby im mógł przyjść z pomocą (Nr. 29). Wątpić trzeba, czy była to ta sama ekspedycja, która była pod Buskiem, bo jeślibyśmy nawet przypuścili, że pod Buskiem była jej straż przednia, to jeszcze odległość będzie za wielką, a czas za krótki. Rozchodziły się także jakieś niepewne wieści o Turkach, którzy, licząc tylko kilka setek, z ziemi mołdawskiej na Ruś wpaść zamierzają (Nr. 30). Powstał tutaj wielki alarm. Myszkowski napisał i do Jarosławia, do Spytka, aby ze swojej strony wpłynął na króla, iżby przysłał pieniądze i nowe wojska (Nr. 30), co Spytek nie omieszkał uczynić, gdyż wobec tego, że syn chana się zbliża, nie będą w stanie stawić oporu z temi siłami, które mają, a raczej tylko nieprzyjaciela rozdrażnią i dodadzą mu tem większej odwagi (Nr. 31). Potrzebę tę i niedostatek, jakiego doznają, potwierdzili też królowi rotmistrze i dziesiętnicy, upominając się natarczywie o zaległy żołd przez osobno wysłanych towarzyszy i grożąc porzuceniem stanowiska (Nr. 32—36, 38). A ponieważ szlachta zawsze ociągała się, pisano więc do króla, aby sam własne wici przesłał (Nr. 31). Przyszła wieść i od króla o napadzie Turków na kraj i wezwanie, aby śpieszono z odparciem (Nr. 36), wieść, zdaje się błędna, bo nic zresztą

o Turkach potem nie słyhać. Ale Myszkowski zaprosił zaraz arcybiskupa lwowskiego i wojewodę krakowskiego Spytka, który był w polu o milę ode Lwowa, aby się wobec tego naradzić, co czynić wypada (Nr. 36). Rezultatem, zdaje się, tych narad było, że postanowiono znowu wysłać wici po wszystkich starostwach, i to tym razem nietylko starościńskie, ale i królewskie, które król widocznie nadesłał. Były one tem potrzebniejsze, że niedługo potem szpieg przyniósł z Ostroga do Oleska wiadomość, że Tatarzy są już koło Soroki z tamtej strony (Nr. 39), choć co prawda skądinąd donoszono, że Malkocz jest po tamtej stronie Dunaju, a Tatarzy mają ciągnąć na Litwę lub na Czerkasy (Nr. 42).

Na szczęście nieprzyjaciel nie ukazał się w tych stronach. Albo alarm był fałszywy, albo Tatarzy, którzy byli w Soroce, pociągnęli stamtąd nie na zachód, ale na północ. Szlachta i tym razem w małej tylko części ruszyła w pole. W ziemi przemyskiej doszło do formalnej rewolty. Starosta tamtejszy, Mikołaj Kreza z Bobolic, wysłał wici pierwsze i drugie, jeszcze bawiąc w Przemyśle, nareszcie ruszył ku Lwowu i będąc już w polu, wysłał, jak to jest zwyczajem, wici ostatnie. Ale z małymi wyjątkami, szlachta tamtejsza nawet królewskiego rozkazu słuhać nie chciała, a podburzała ją kasztelan przemyski, Stanisław Kmita z Wiśnicza. Zwołał on w tym celu zjazd szlachty (8. sierpnia) do Przemyśla, gdzie postanowiono nie iść na wojnę i wysłać osobnego posła do króla w tej sprawie. Głównie Kmita ich powstrzymał, opierając się na uchwale ostatniego zjazdu krakowskiego, mocą którego szlachta tylko w takim razie obowiązana do wojny, jeżeli król we własnej osobie na plac boju przybędzie (Nr. 42). Sami tylko starostowie i dowódcy z wojskami swojemi ruszyli ku Lwowu (Nr. 40 i 42). Ale Tatarzy nie nadciągnęli, poszli, jak się zdaje, na Litwę.

Odtąd przez cały sierpień nie słyhać było nic o Tatarach koło Lwowa, a przynajmniej w listach naszych niema o nich wspomnienia; a za to ciągle tylko niesnaski z wojskiem, skargi żołnierzy na Myszkowskiego, wysyłanie do króla po żołd i groźby porzucenia służby. Ucierał się z Tatarami tylko po dwakroć szczęśliwie pan Piotr Oleski, który stał na straży koło Czarnego Ostrowa w zachodnio-północnej stronie Podola, człowiek dzielny i wprawny w harcach tatarskich, jak go królowi Myszkowski poleca (Nr. 48 i 51). Skąd się tam Tatarzy wzięli, nie wiemy: mogły to być chyba, jak mówiliśmy, te same łotrzyki z pod Buska, które przez ziemię wołyńską aż tam się zapędziły. Dopiero dnia 4. września zjawił się u Myszkowskiego szpieg jego z Soroki z listem od tamtejszego starosty i z wiadomościami jakiemis o Turkach, o ich klęsce koło Korfu i wyprawie na Rodus, tudzież o rozłożeniu się ich oddziału, około 8.000 wynoszącego, koło Kili i Białogrodu; do tych to Turków mieli

przysłać Tatarzy wezwanie, aby się z nimi połączyli do wyprawy na Polskę, której się już w krótkim czasie spodziewać należy. I znowu alarm i szturm do króla, aby przysłał ludzi i pieniądze, i rozsyłanie wici po ziemiach (Nr. 50). Alarm, jak się zdaje, jeszcze fałszywy. Ważniejszą rzeczą było, co dnia 21. września donosił Struś, stojący na straży koło Chmielnika. Miano tam potyczkę z Tatarami pod Sawranem, daleko za Braclawiem, w której wiele koni stracono. Tatarzy stąd widocznie ruszyli dalej i widziano ich właśnie dwanaście mil za Chmielnikiem. Struś za nimi wysłał szpiega, aby zbadał ich zamiary, czy pójdą zwykłymi swymi szlakami. Jeżeliby mieli iść na Chmielnik, to sam wyjdzie na rekonesans i doniesie Myszkowskiemu, tylko że koni wiele stracili, na które nadto wybuchła u nich zaraza. Jeżeli za trzy dni nie przyjdzie do niego drugi posłaniec, to niech wie, że Tatarzy wracają na Litwę (Nr. 53). Za trzy dni nie przyszedł, ale po tygodniu, dnia 28. września, doniósł Struś ponownie, że sam na własne oczy widział dzisiaj Tatarów na polach za Chmielnikiem; nie może wprowadzić dokładnie oznaczyć ich liczby, lecz jest ich wielkie mnóstwo, a ciągną prosto »szlakiem czarnym«; jeżeli nie idą na Ostróg albo Łuck, to pójdą na Sokal, albo Trębowłę. On sam nie może przyjść z pomocą dla braku koni i pieniędzy, które mu Myszkowski zatrzymuje (Nr. 58). To więc była wiadomość pewna. Potwierdził ją jeszcze jakiś list z Dżinkowa (Nr. 66). Także Henryk z Krakowca, który w czasie nieobecności Myszkowskiego we Lwowie, starostę zastępował, w tym samym czasie miał doniesienie o nowym napadzie Tatarów, nie wiedział tylko, czy idą na Litwę, czy w kraje koronne (Nr. 59). Myszkowski wreszcie we trzy dni później otrzymał list ze Soroki, że dwaj synowie Malkossonysz z 4.000 Turków połączyli się w polu z Tatarami (Nr. 62); co chociaż, zdaje się, było prawdą, — bo także jakiś żyd ze Suczawy Izaak doniósł Myszkowskiemu, co słyszał od sługi starosty ze Soroki, że Turcy przed dwoma tygodniami szli cztery mile od Soroki (Nr. 69), — nie miało jednak związku z tym napadem, o którym Struś donosił, a może też wcale Polski się nie tyczyło.

Czwarty więc już z kolei alarm, a za nim listy do króla jeden po drugim, narzekania na zły stan wojsk i niepłacenie żołdu, zaklinanie o nowe wojska, zwłaszcza »Racénów«, i pieniądze, na koniec i wici po wszystkich starostwach Rusi, na co wszystko król nawet nie odpowiadał (Nr. 58, 59, 62, 64—69). Szlachta tym razem okazała się nieco powolniejsza, nawet przemyska. Wprawdzie kasztelan przemyski Kmita i tym razem nie chciał słuchać i pisemnie tłumaczył się przed starostą, że od samego króla ma to zwolnienie, że nie ma obowiązku iść w pole, chyba z ziemiami górnymi i z pomocą zaciężnych. Ale szlachta przemyska podzieliła się. Gdy

właśnie odbywały się roczki ziemskie (2. października), opuścili je i wrócili do domów, aby się przygotować, i połączyli się, chociaż znowu nie wszyscy, ze starostą pod Mościskami, aby z nim pójść ku Lwowu i z gorliwym zawsze wojewodą krakowskim, Spytkiem z Jarosławia (Nr. 65, 66, 70). Ale i tym razem poruszyli się na darmo, jak to zresztą przewidywali (Nr. 65). Tatarzy nie nadeszli. Potykał się z nimi tylko Struś; jak sam pisał dnia 4 października. Byli to ci sami, których przedtem widział idących »czarnym szlakiem« za Chmielnikiem, w liczbie 3—4.000. Rozłożyli się oni z tamtej strony dwie mile za Winnicą, gdzie mieli jakąś naradę. Struś, jakkolwiek ubogi w konie, ze wszystkimi dobrymi ludźmi, których miał ze sobą, ze szlachtą i kmieciami, których zgromadził, ruszył w ślad za nimi, nie żeby bić się, bo był zapewne na to za słaby, ale żeby ich śledzić, dokąd się zwrócą i dać w danym razie wiadomość o nich generalnemu staroście. Lecz oni go spostrzegli, pochwycili mu jednego dobrego człowieka, a sługę tegoż zabili, pojmali również dwóch ludzi z miasta i jednego ze wsi. Następnie zwrócili się na ziemię litewską i przeszedłszy Cudnów, podstąpili pod Żyto- mierz, którego zamek przez trzy dni oblegali. Potem przeszli przez lasy z jasyrem prosto pod Połonne, gdzie znowu wiele ludzi pojmali i wypra- wiwszy stąd jasyr do Ordy, sami zwrócili się wstecz. Struś sądził, że idą prosto na Łuck, obawiać się więc należy, żeby stamtąd nie poszli na So- kał, który już był pod opieką Myszkowskiego (Nr. 67). Czy byli pod Łuckiem i pod Sokalem, o tem już nie mówią nam listy nasze. Pod Sokal zdaje się nie doszli, bo jakkolwiek mamy jeszcze kilka listów późniejszych z tego roku, niema w nich o tem żadnego wspomnienia.

Jeżelibyśmy teraz z tych porzrzuconych wzmianek chcieli sobie wy- tworzyć jakiś obraz o tym napadzie tatarskim w r. 1499, to sądzimy, że odróżnić tu należy dwie ekspedycje, które że w jednym czasie nastąpiły, były prawdopodobnie w związku ze sobą. W początkach lipca jeden ich oddział z Mołdawii wpadł na Pokucie szlakiem wołoskim; drugi w tymże czasie przeszedł Dniepr i udał się szlakiem czarnym, t. j. na Ukrainę i Wo- łyń. Pierwszy posuwając się szybko przez Pokucie i ziemię halicką i żyda- czowską, dotarł w połowie lipca aż pod Busk, gdzie miał spotkanie z ge- neralnym starostą ruskim Myszkowskim. Nie został pobity, ale wobec urzędzonej tutaj obrony nie poszedł dalej, lecz prawdopodobnie granicą wołyńską udał się nazad na wschód, aby się z drugą Ordą połączyć, bijąc się koło Czarnego Ostrowa podolskiego z Oleskim. Druga Orda, co przepra- wiła się przez Dniepr, była w początkach sierpnia koło Soroki i stąd ruszyła na północ, w połowie września była za Braclawiem, miała tu potyczkę pod Sawranem, była koło 20. września za Chmielnikiem, gdzie ich 28. t. m.

widział Struś, a potem w pierwszych dniach października z nimi się potykał; ruszyła stąd na Cudnów, Żytomierz, Połonne i znikła nam potem z oczu. O Turkach i ich znowach z Tatarami było wiele hałasu, ale w ziemiach polskich, zdaje się, w r. 1499 nie byli. Ostatecznie więc ten napad spustoszył niektóre okolice ruskie, zwłaszcza podgórskie i ziemie litewskie, ale na Rusi Czerwonej jeszcze nie bardzo wielkie sprawił szkody. Nie było to zasługą generalnego starosty, najwyższego hetmana ziem ruskich, z którego winy owszem ucierpiały ziemie kołomyjska, halicka, żydaczowska; nie było też zasługą ziemian tutejszych, którzy na wojnę iść nie chcieli; ani wojska tu stojącego, które się burzyło, ani króla, który żołdu nie wypłacał, ani wreszcie tego przymierza przeciwko Tatarom, między Węgrami, Wołoszą i Litwą w Krakowie w kwietniu r. 1499 zawartego; ale było zasługą ówczesnego sejmu krakowskiego, że tu urządził stałą obronę na Rusi, bo, jak ze wszystkiego widać, właśnie ta okoliczność powstrzymała Tatarów, że tylko jednym swoim skrzydłem krajów ruskich koronnych sięgnęli, a główną swoją siłę zwrócili na kraje litewskie (cf. Nr. 66).

Na tem, zdaje się, skończyła się w r. 1499 działalność obronna Myszkowskiego, jako generalnego starosty ziem ruskich i brak nam już dalszych listów tej działalności dotyczących. Nastąpiła zima i Tatarów, zdaje się, tu nie było. Myszkowski jednak pozostał na tem swoim stanowisku na Rusi jeszcze i w roku następnym, jak niemniej i wojska świeżymi zaciągami uzupełnione (Nr. 72 i 73), jak o tem już nie z listów, ale od kronikarza współczesnego się dowiadujemy. Dowiadujemy się od niego także, że w r. 1500 były dwa nowe i to bardzo straszne napady tatarskie. Pierwszy około Zielonych Świątek, t. j. 8. czerwca. Tatarzy wpadli wówczas do Korony i spustoszyli kraj około Lublina, Turobina, Bełza, Krasnego Stawu i t. d., to jest właśnie sięgnęli w te okolice, gdzie była zorganizowana obrona potoczna, podczas gdy równocześnie w. ks. moskiewski pustoszył okolice Smoleńska. Król Olbracht wyruszył wprawdzie przeciw Tatarom 19. czerwca przed dwudziestą i pierwszą godziną, ale nic nie zdziałał uwagi godnego i powrócił 22. lipca. Legat papieski Kasper biskup kalijski, który wówczas przybył do Krakowa, ogłosił jubileusz na krucyatę przeciw Tatarom i zdawała się gotować za sprawą papieża wielka wyprawa na Turków¹⁾; ale wnet potem Tatarzy po raz wtóry wpadli do kraju i straszliwie spustoszyli Ruś, Litwę, Sandomierz, Mazowsze i ziemię lubelską, mianowicie Urzędów, Łańcut, Leżajsk, Krasny Staw, Zawichost, okolice Opatowa, Lublina i Brześćcia litewskiego i z wielkim łupem swobodnie wrócili; przyczem kronikarz

¹⁾ Cod. Epist. saec. XV, Tom III ad a. 1500.

dodaje z goryczą, że wszyscy wielmożni podczas tego nędznie spali i żadnej nie stawili obrony; ci zaś, którzy byli na straży przejścia tatarskiego ustawieni, panowie Piotr Myszkowski i Mikołaj Kamieniecki, tudzież reszta szlachty, chociaż ich było bardzo dużo po nad liczbę, stchórzyli i na Tatarów nie wpadli. Wyszedł potem raz jeszcze król Olbracht 14. września na Tatarów z Krakowa około 15-tej godziny z trochę krzyżowców, ale i tym razem bez żadnego skutku. Skrupiło się na żydach kazimierskich, na których się Krzyżowcy potem rzucili¹⁾. Tym razem więc obrona urządzona na Rusi nie odstraszyła wcale Tatarów; snąc, doświadczywszy w roku poprzednim niedołęstwa tej obrony, nic sobie z niej teraz nie robili.

Oto cała karyera hetmańska Piotra Myszkowskiego, o ile ją znamy, nie bardzo chyba zaszczytna. W r. 1501 dnia 6. marca nie nazywa go już król starostą generalnym ziem ruskich, ale tylko po prostu starostą lwowskim (Nr. 74), a 28. stycznia 1502 r. nie jest już także starostą lwowskim (Nr. 77). Ale wojska zaciężne stały i w tym czasie na Rusi, były i podczas bezkrólewia, które po śmierci Olbrachta nastąpiło (Nr. 75). Myszkowski, syt sławy wojennej, starał się potem tylko o zabezpieczenie swojej nagrody, którą mu też, jak widzieliśmy, tak Olbracht jak Aleksander w znacznej sumie przyznali.

Taka jest główna treść listów przez ś. p. Pawińskiego zebranych, które tutaj publikujemy. Ale rozumie się samo przez się, że znajdzie się w nich prócz tego wiele przygodnych wzmianek, wyświetlających inne sprawy ówczesne, jak n. p. o misyi arcybiskupa lwowskiego Andrzeja Róży do Wołoszczyzny (Nr. 40, 41), o bankierach w Krakowie (Nr. 25 i 37), o sposobie zwoływania wici starościńskich i królewskich (Nr. 27, 40, 42, 65, 66, 70), o zjazdach szlacheckich (Nr. 42, 55, 63), o stosunkach mieszczan przemyskich i władzyki do starosty (Nr. 61 i 63), o powoływaniu chłopów do służby wojennej (Nr. 67), o składzie wojsk starościńskich (Nr. 70), o sposobie wypłat królewskich (Nr. 78) i t. d. Znalazł się też w naszych listach (Nr. 74) drugi egzemplarz ciekawego statutu, przesłany Myszkowskiemu jako lwowskiemu staroście do ogłoszenia, który po raz pierwszy ogłosił p. Bostel w Kwartalniku histor. w r. 1887.

Niechże te materyały wyjdą na pożytek nauce, niechaj przypominają badaczom tego, co je zebrał, a zgasł tak przedwcześnie dla nauki!

¹⁾ Mathiae de Miechow Chronica Pol. (SS. r. pol. II, 264).

1. *Kraków, ś. Gawła (16. października) 1437.*

Wenceslaus, Przemislius et Joannes fratres, duces Oswiecimenses, pro expediendo dotalicio illustri principi Semkoni duci Mazovie, zastawiają dwie wsie Przeciszów i Polankę¹⁾ Georgio Schwarzc civi Cracoviensi za 600 grzywien lat. grossorum.

Metr. Kor. L. 36, f. 374.

2. *Lublin (1484)²⁾.*

Kazimirus dei gracia etc. significamus etc., quia apud generosum Petrum Myskowsky curiensem nostrum, fidelem dilectum, quadringentos florenos hungaricales in mutuum accepimus et effective levavimus, quos quidem quadringentos florenos hungaricales sibi pro dominica letare per unum annum³⁾ solvere promittimus et pollicemur. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est subappensum. Dat. in Lublin.

Relacio ven. Gregorii de Ludbrancz archidiaconi Crac., reg. Pol. vicecancellarii.

Metr. Kor. L. 14, f. 75.

3. *(1484)²⁾.*

Legacio ad dominum archiepiscopum per Myskowsky; ad palatinum Posnaniensem, ad palatinum Calissiensem per eundem.

Metr. Kor. L. 14, f. 75.

¹⁾ Przeciszów: wieś w powiecie wadowickim, aż do r. 1437, jak widzimy, własność książąt oświęcimskich, później Myszkowskich. Myszkowscy pisali się: de Przeciszów, później de Mirow. Niedaleko od Przeciszowa wieś Polanka Wielka.

²⁾ Rok ten podany jest w rękopisie ś. p. Pawińskiego w nawiasie. ³⁾ 13. marca 1485.

4. *Leopoli, f. V. post festum ad vincula s. Petri (4. sierpnia) 1485.*
 Petrus Mischkowsky Oswiaczymensis castellanus (testis na dypl. królewskim).

Metr. Kor. L. 14, f. 165.

5. *Kraków, dominica conductus pasce (22. kwietnia) 1487.*
 Generosus Petrus Mischkowsky castellanus Oswiecimensis septingentos florenos ungar. nobis mutuavit.

Zapis na wsi Rakowiec¹⁾ kr. Kaz. Jag.

Metr. Kor. L. 14, f. 202.

6. *Wola, feria quarta (?) 1488.*

Nos Nicolaus, Johannes, Petrus et Paulus Myskowschy de Prze-
 ticzow etc. poręczają dług króla zaciągnięty u księcia Zatorskiego.

Metr. Kor. L. 14, f. 229.

7. *In conventione Piotrkoviensi, fer. VI. in die s. Augustini (28. sier-
 pnia) 1489.*

Generosus Petrus Miskovsky de Przechiczow castellanus Vielunensis et capitaneus Oswieczimensis otrzymuje zapis od Jakóba de Kobylany na wsie w powiecie wieluńskim i sieradzkim 2.400 flor. ung.

Metr. Kor. L. 14, f. 325.

8. *Grodno, ipsa dominica reminiscere (7. marca) 1490.*

Petrus Miskowsky castellanus Vielunensis — jako świadek w akcie interczyzy ślubnej dla Anny córki królewskiej, wychodzącej za Bogusława ks. szczecińskiego.

Metr. Kor. L. 14, f. 358, 361.

9. *S. l. fer. V. in vig. visitat. b. virg. Marie (1. lipca) 1490.*

Kasimirus etc. signif. etc., quia habentes in prospectu multa honesta et utilia servicia generosi Petri Misskowsky castellani Vye-lunensis, quibus multarum legacionum officio fungendo nobis commendatus est, sibi octingentos flor. hung. in et super bonis nostris regalibus villis scilicet Byelany et Laszky in terra Oswyaczimensi inscripsimus etc. etc.

Metr. Kor. L. 14, f. 367.

¹⁾ Rakowiec, zapewne wieś w powiecie gostyńskim.

10. *Grodno, fer. III. infra octav. ascensionis (5. czerwca) 1492.*

Kazimirus etc. significamus etc. quomodo considerantes utilia.....
servicia generosi Petri Myskowsky castellani Wyelunensis..... se
commendabilem exhibuit, auctoque fidelitatis studio..... exinde
villam nostram regalem Ossyek..... Wielunensi consistentem¹⁾
de manibus nobilis Wyerussy..... in summis illi iuste et legi-
time inscriptis, sic quod etc.....

In quo..... empta eidem generoso Myskowsky ratione servi-
ciorum etc..... [in Hun]garia cum illustrissimo nato nostro
Johanne Alberto fecit etc..... inscripsimus.....

Metr. Kor. L. 14, f. 4.

11. *Kraków, fer. IV. in vig. s. Nicolai (5. grudnia) 1492.*

Petro Miszkowsky castellano Wielunensi consensus datus ad exi-
mendam villam Ossyek. W r. 1494 w Krakowie wykupuje od
niego Dobiesław z Kurozwek.

Metr. Kor. L. 15, fol. 7 i 187.

12. *(1493).*

Petro Mischhowsky super servitium Hungariae 167 fl. Eidem
pro Scricowski 60 fl. pro equo, quem recepit ad conflictum in
Eperies.

Ks. 20. skarb.

13. *S. l. f. IV, a. f. purificationis BVM. (29. stycznia) 1494.*

Johannes Alb. & signif. &, quia postquam generosum Petrum
Miskowski castellanum Wielunensem in officium magistratus curie
serenissime genitricis nostre convenimus, extunc sibi pro servi-
cio ad id officium, duntaxat quamdiu in eo perseveraverit,
100 marcas pro censu annuo in zuppis nostris Cracov. tollendas
donavimus etc.

Metr. Kor. L. 15, f. 180.

14. *Kraków, w piatek przed swatym Janem Krzstitelem (20. czerwca) 1494.*

»Pert Myskowsky z Przetyczowa castellan Wyelunsky, Jan Myskow-
sky z Przetyczowa castellan Oswietimsky«, są między innymi

¹⁾ Zapewne Osiek w pow. bialskim, między Kętami a Oświęcimem.

poręczycielami długu królewskiego Jana Olbr. 2.000 zł. zaciągniętego u Hanusza i Barbary małżonków książąt zatorskich.

Metr. Kor. L. 15, f. 79. Druk. w całości w Cod. Epist. saec. XV. Tom III, Nr. 404, str. 418.

15. Toruń, 29. listopada 1494.

Jan Olbracht wynosi Piotra Myszkowskiego na kasztelana rozpierskiego.

Johannes Albertus dei gracia rex Polonie, supremus dux Lithwanie, Russie Prussieque dominus et heres etc. significamus tenore presencium universis, quibus expedit: quia considerantes virtutum fideique prestanciam ac de nobis et republica regni nostri benemerita magnifici et strenui Petri Mysschkowsky nobis sincere dilecti, quibus sicut inter alios eque nobis gratos fideles nostros prestat, nobis quoque propterea carus singulariter existit, tum propter eius solerciam prestantem et ingenii acrimoniam non mediocrem, quam sepe numero experti sumus in frequenti consultacione nobis et commoditatibus reipublice regni nostri prestita; ea consideracione habita, volentes eundem Petrum nostra gracia singulari prosequi atque sublimiore loco nostri consilii locare, prout ad id dignus compertus existit, ut eiusdem frequencioribus nobis et regno nostro summe proficuis utamur consultacionibus: sibi de certa nostra sciencia et expressa voluntate castellanatum Rosperiensem dandum et conferendum duximus, damusque et conferimus tenore presencium mediante, per ipsum Petrum usque ad tempora vite sue extrema, aut sive (!) ad superioris dignitatis assecucionem habendum. Quocirca universis et singulis subditis nostris cuiuscunque status et condicionis existentibus, ad quos presentes pervenerint, mandamus habere volentes, ut ipsum Petrum pro castellano Rosperieni habentes sibi inter vos eum concernentem locum descendatis ac de omnibus censibus proventibus et redditibus ad castellanatum eundem spectantibus et pertinentibus respondeatis et per alios responderi faciatis; secus facere non ausuri pro gracia nostra. Harum quibus sigillum nostrum presentibus est subappensum testimonio literarum. Datum in Tchorun in vigilia festi beati Andree apostoli, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo quarto, regni vero nostri anno tercio.

Creslaus cancellarius subscripsit.

Ad relacionem reverendi patris domini Creslai ecclesie Wladislaviensis electi et reipublice cancellarii.

Metr. Kor. L. 17, p. 95 v. Napis: Ad castellanatum Rosperiensem Miskowski.

16. *Toruń, f. III. post f. s. Andree (2. grudnia) 1494.*

Kasztelania wieluńska dana Mikołajowi Gruszczyńskiemu po Piotrze Miskowskim »per assecucionem alterius dignitatis«.

Metr. Kor. L. 15, f. 95.

17. *Toruń, die dominica iudica (5. kwietnia) 1495.*

»Petrus Miskowsky de Przeczyczow Rospiriensis castellanus« wyznaczony przez króla do rozstrzygnięcia sporu między obywatelami m. Bydgoszczy.

Metr. Kor. L. 15, f. 107.

18. *In conv. Piotrkoviensi, f. IV. ipso die s. Valentini (14. lutego) 1498.*

Wstawia się za Zadzikiem generosus Petrus Myschkowsky castellanus Sandecensis.

Metr. Kor. L. 17, f. 150.

19. *Kraków, f. IV. in vig. solennis festi sacratissimi corpori (13. czerwca) 1498.*

Joh. Alb. & significamus etc., quomodo venientes preclarus princeps dux Janussius Zathoriensis et magnificus Petrus Mischkowsky castellanus Sandecensis ad nostri presenciam, supplicaverunt nobis humiliter, quatenus contractum et concordiam inter ipsos factam occasione certorum bonorum, villarum videlicet Spithkowicze et Bachowicze in terra Cracov. (quorum ius etc. ad Janussium) i pozwala im prowadzić wodę przez kanał, przez wsie Grodzisko, Laskowa, Trzebiencze i Wielgłowicze ¹⁾.

Metr. Kor. L. 16, f. 208. Cf. Nr. 86.

20. *Lwów, 15. lutego 1499.*

Regestr koni i ludzi dworskich, spisany przez Mikołaja (Firleja) z Dąbrowicy, chorążego krakowskiego.

Sequitur regestrum curiensium, in Leopoli conscriptorum per dominum Nicolaum de Dąbrowycza vexilliferum Cracoviensem, feria sexta carnisprivii, in ista sillaba *bru*, 1499.

Primo equi Henrici campiductoris.

Item sub ipso equus albus hastarius bonus, super ipso arma hastaria.

Item secundus equus szyszawa plesznyvy bonus, sub laicello.

¹⁾ Wszystko wsie w powiecie wadowickim około Spytkowic.

Item tercius equus gnyady hastarius bonus, sub hastario in armis plenariis.

Item quartus equus szyvy yaplkobyty, sub laicello, bonus hastarius.

Item quintus equus popyelaysty hastarius bonus, in armis hastariis.

Item equus zplowa pylesznyvy bonus, sub sagitario in armis sagitariis.

Item zelazno szyvy bonus, sub sagitario in armis. Item equus valachus albus gorcyczowaty bonus, sub sagitario in armis. Item equus szyszawa pylesznyvy bonus, sub sagitario in armis. Item valachus gnyady ambulator bonus sagitarius, sub sagitario in armis.

Item equus gnyady sagitario rowny, in armis sagitariis.

Item equus czyszawy cum parva calvicie sagitaria (!) in armis sagitariis.

Item equus popyelycza bonus sub sagitario in armis sagitariis.

Item equus szyvy yaplkobythy sub sagitario bonus, in armis sagitariis.

Item equus czyszawy szchadohrzyvy, sub sagitario in armis sagitariis.

Item bedenia lysza gnyada, sub sagitario in armis sagitariis.

Item valachus gnyady podpolaty, sub sagitario in armis.

Item equus wrony bonus sagitarius, sub sagitario in armis sagitariis.

Item equus albus sagitarius sub sagitario in armis sagitariis.

Item equus gnyady bonus sagitarius, in armis sagitariis super ipso sagitario.

Item equus rydzy zwygzda (!), sub sagitario in armis sagitariis.

Item equus valachus gnyady, sub sagitario in armis sagitariis.

Item tubicinatoris valachus albus sagitarius.

Slywka, Smolka, Johannes Podolszky woyewodzycz, Petrus Kola, Nicolaus Gyemyelnyczky, Nicolaus Zolkyewszky, Joannes Doluszky, Petrus Gnynszky, Hynek, Stanislaus, Simon Chlyevyczky, Beneszch, Woyczyech Sapolyenszky (!), Januszchowszky, Lonyvszky, Wronykowszky, Jan Hladky, Bernath Moravyczky, Jakub Kroczowszky, Waczlaw Vyelky, Prusz Jan, Beranet, Caspar Ungarius, Thomaszch Charwath, Benedict Charwath, Kothowsky.

Brak sygnatury.

21. *Kraków, 3. maja 1499.*

Jan Olbracht ustanawia Piotra Myszковского, wojewodę bełskiego, starostą lwowskim i generalnym ziem ruskich, celem obrony Rusi i określa bliżej jego obowiązki.

Johannes Albertus dei gracia rex Polonie, supremus dux Lithuanie, Russie Prussieque etc. dominus et heres, una cum prelatibus et baronibus consiliariis nostris, recognoscimus tenore presencium quibus expedit universis: quomodo attenta magnifici Petri Myschkowszky pallatini Belzensis

sincere nobis [dilecti] ¹⁾ fidei integritate et in rebus gerendis pericia, sibi capitaneatum nostrum Leopoliensem integrum cum opidis videlicet: Glyniany, Sciezycz, Wyszna et Busko ²⁾ cum omnibus villis, eciam cum omnibus utilitatibus, proventibus magnis et parvis, ab antiquo quomodolibet ad prefatam Leopolim Busko et villas pertinentibus [conferimus] ³⁾, eundem pro defensione terrarum Russie in capitaneum generalem constituentes. Cui quidem Petro pallatino quolibet anno mille florenos pro coquina sua, sicut iam anno presenti dedimus, dare debemus interim quo cum Turco bellum habuerimus, ipseque Petrus pallatinus in capitaneatu prefato prestiterit; si vero cum eodem Turco pacem habuerimus ipsumque de capitaneatu eodem amoverimus, a solutione predictorum mille florenorum erimus liberi et absoluti. Debebimus tamen cum eodem Petro mittere aliquem nuncium nostrum ad revidendum et conspiciendum proventus capitaneatus prefati, qui cum ipso Petro tractabit et concludet de numero familie, quam idem ipse Petrus pallatinus pro defensione Thartarorum servare debet iuxta suam possibilitatem. Item cum quibuscumque rebus eidem pallatino castra condescendemus, cum his eciam omnibus viceversa condescendere debet. Item pixides et pulveres, quociens deficient, eidem dare et mittere debemus. Item ipse Petrus pallatinus debet exploratores fideles et diligentes servare interim, quo trecenti floreni sibi dati per nos sufficient, de quibus ipse nobis rationem facere debet; deficientibus vero prefatis tricentis florenis, debemus eundem Petrum pro aliis exploratoribus de cetero servandis providere. Item quando voluerimus vel placuerit nobis aliquem alium in capitaneum ibidem constituere, tunc debemus eidem Petro pallatino notificare ante hoc unum quartale anni; similiter et ipse cum nollet ibidem morari, tunc nobis eciam debet manifestare ante quartale anni, et nos alium loco sui in capitaneum constituere tenebimur. Harum quibus sigillum nostrum presentibus est subappensum testimonio literarum. Datum Cracovie, feria sexta festi invencionis sancte crucis, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono, regni nostri septimo.

Relacio eiusdem reverendi in Christo patris domini Vincencii de Przeramb episcopi Plo-censis et regni Polonie vicecancelarii.

Metr. Kor. L. 16, p. 287. Napis kopii: Capitaneatus Leopoliensis Petro Myszkowski.

22. *Lwów, 12. maja 1499.*

Henryk z Krakowca do Jana Olbrachta: odpiera skargi lwowskich mieszczan, prosi o pomoc w ludziach przeciw zbliżającej

¹⁾ Niema w odpisie. ²⁾ Gliniany, Szczerzec, Wiśnia Sądowa, Busk: miasteczka naokoło Lwowa.

³⁾ Niema w rękop.

się potędze nieprzyjaciół i o zasiłki na utrzymanie ludzi, gdyż jest w wielkiej potrzebie.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. Insonuit auribus meis, quod coram magestate vestra sacra querela super me advenit a civibus Leopoliensibus, dicentes, quod non haberent caput, hoc est campidactorem. Serenissime domine! Credat sacra magestas vestra, quod satis habent caput me, si tamen vellent me esse obedientes, sed in nullo volunt; nam vere illud, quod ipsi vellent primo discere, illud ego iam oblivioni tradidi; feci enim, serenissime domine, cum ipsis conductamen ita, quod rubeta pro sepis secare mandaveram ¹⁾ peditibus; ego vero iussi et ipsi cives debuerunt educere, nec modo eduxerunt, nec volunt nec aliquem laborem perficere, quid tangit pro defensione eorundem. Ac tamen si hec necessitas non occurreret, que spero in brevi occurret: nam hostes magestatis vestre sacre trahunt omnino cum potenciis magnis in terras magestatis vestre: solus enim equitasset ad magestatem vestram sacram, sed tamen quamcito ocium esset mihi, veniam et ex omnibus querelis ac indignacionibus sacre magestatis vestre me decenter domino excusabo. Rogo sacram magestatem vestram, dignetur hos homines eocius (!) expedire, nam necessitas occurrit et valde paucos homines habeo pro defensione castris ac civitatis, nec hii homines domini Myszkowsky aduc non multi hic advenerunt ad conscripcionem. Rogoque humillime sacram magestatem vestram tanquam dominum meum graciousissimum, dignetur me providere gracia sua, nam vere iam non habeo quo familiam meam ac equos pascere et vere cito me oportet mendicare, ac tamen utique nollem quoquam a sacra magestate recedere, quousque aliquid possem boni perficere, existens in servicio sacre magestatis vestre et precipue quid tangit modernam necessitatem; sed vere iam sum magno defectu detentus, ac tamen humillime volo causa gracie sacre magestatis vestre sustinere. Cetera commisi Benessio amico meo tractare cum sacra magestate vestra, cui fidem adhibere dignetur s[erenitas] vestra, tanquam dominus meus graciousissimus. Ex Leopoli, die dominico ante Zophie proximo, anno domini millesimo quadricentesimo nonagesimo nono.

Eiusdem sacre magestatis vestre

Henricus de Cracowyecz
servus humillimus.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, suppremo duci Lithwannie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino graciousissimo.

Oryginał papierowy z małym śladem czarnej pieczęci.

¹⁾ W oryg. *mandavem*, z przedłużoną ostatnią kreską.

23. *S. l. et die [przed 24. czerwca] 1499.*

Piotr Myszkowski, wojewoda bełski i starosta lwowski, do króla J. Olbrachta: donosi, że ludziom dworskim nie wypowiedział służbę, tłumaczy się, dlaczego komput swego wojska rozmaicie podawał, prosi, aby się na niego nie gniewał. W dołączonej kartce poleca Strusia.

Serenissime princeps et domine, domine meus graciousissime! Curienses illi, qui iacuerunt hoc anno in Leopoli, scripserunt ad me, quod vestra m[aiestas] regia a festo sancti Johannis Baptiste¹⁾ velit eisdem defalcare servitium ea de causa, quod ego deberem ipsis edicere servitium: scire velit vestra m[aiestas] quod ego eis non edixi servitium, quia vestra m[aiestas] r[egia] mihi quicquam de isto mandavit. Et sicut mihi etiam vestra maiestas scripsit, quod ego scripsissem vestre serenitati²⁾ de octingentis et sexaginta equestribus una vice, et secunda vice de septingentis, tertia vice de sexingentis (!)³⁾ etc.: scire velit vestra maiestas, quod ego ita scripsi, prout res in se contingit, quia habeo octingentos et sexaginta equites in registro inscriptos, sed ex eisdem sunt ultra centum et triginta in dampnis, et sic nisi septingenti et triginta remanserunt. De quibus septingentis et triginta ad utilitatem vix quingentos ultra vel citra possum habere, propter maximum defectum, quem paciuntur et sustinent ob non solucionem. Et sic iam vestra maiestas per regestrum intelligit, quod id, quid habere debui, habeo; si vero v. maiestas ipsos vult ad utilitatem utere (sic) vel frui, ipsis velit vestra maiestas regia pecuniam dirrigere; si vero ipsis tam cito pecuniam vestra serenitas non dirriget, me cum ipsis equitare ad m[aiestatem] vestram regiam oportebit. Et intelligo, quod vestra maiestas indignatur mihi: deus scit omnipotens, quod absque mea culpa, quia vestre maiestati fideliter servio, habendo spem in gracia vestre maiestatis; sed si deberem hic serviendo in maximo defectu, quem pacior, a vestra maiestate regia indignacionem habere, doleret deus servitorum meorum fidelium. Quando ego ero in domibus meis sine omni defectu, possum servire vestre maiestati ita, quod dante domino essem sine aliqua indignacione, quia scit deus, quod nunquam promerui neque promerebo vite mee cum mea voluntate indignacionem vestre maiestatis. Humillime cum maiori prece rogo maiestatem vestram, non indignatur mihi, et sit mihi graciosus dominus, quod ego vestre maiestati humillime diligenter ac fideliter promereri volo tanquam domino meo graciousissimo. Cum his me ac servicia mea humillime recommitto. Anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono⁴⁾.

Eiusdem vestre serenissime maiestatis

Petrus Myskowsky,
palatinus Belzensis et capitaneus Leopoliensis.

1) 24. czerwca. 2) jest: serenitatis. 3) Cf. Nr. 46, kartkę drugą.

4) Z tekstu widać, że list ten pisany był przed 24. czerwca; lecz bliżej dnia oznaczyć niepodobna.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc. domino meo graciousissimo.

Oryg. papier., ślad pieczęci.

Kartka tej samej ręki, do listu dołączona:

Tandemque rogo vestram s[erenitatem], velit hunc militem, hunc bonum hominem, dominum Sthrusz favorabiliter exaudire benigniterque expedire, qui bene necnon diligenter servit v[est]re m[aiestati]. Egoque vero sum, ut ducitur, quam *Ctrzewyk-prok*, sed tamen quicumque ipsius nuncius reverit ad me, ipsumque semper condono: idcirco velit ipsum graciose expedire tanquam dominus meus graciousissimus.

24. *Przemysł, 28. czerwca 1499.*

Mikołaj Kreza, starosta przemyski, Janowi Morawczykowi, rotmistrzowi zaciężnych, jadącemu do króla do Krakowa, daje świadectwo służbowe.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. Johannes Morawczyk, qui hic Premislie servivit, in Cracoviam iter arhipiens¹⁾, literas testimoniales ex me optavit ad vestram serenitatem; cui dedi et maiestati vestre regie significo, quod pro primo quartali viginti sex familiares habuit, pro quartali secundo viginti tres, pro tercio viginti duntaxat et pro quarto quartali tredecim et non plures; manseratque hic decem modo et ibimet²⁾. tercius Cracovie pausavit apud celsitudinem vestram. Datum Premislie, feria sexta in vigilia sanctorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E[iusdem] v[est]re s[erenitatis] r[egie]

Nicolaus Cresa,
capitaneus Premisliensis

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc., domino graciousissimo.

Oryg. pap. ze śladem brunatnej pieczęci.

25. *S. l. po 15. lipca 1499.*

Rachunek złożony Myszkowskiemu przez jego kapelana z kwot dłużnych i pobranych, dla Jana Mądrego, rotmistrza wojsk zaciężnych.

¹⁾ W oryg. *arhipiens*. ²⁾ Może raczej: *ipset*.

Domino meo gracioso.

Domine gracie, facta racione cum Johanne Mudri. Tria quartalia anni super viginti quatuor pedites tenetur illi maiestas regia trecenta septuaginta quinque florenos. Item unum quartale anni super quatuordecem pedites tenetur illi maiestas regia LXXV florenos. Summa integra facit tam super viginti quatuor, quam super quatuordecem quatuor centa L^{ta} florenos.

Super hanc summam ex registro recepit per quatuor florenos ad peditem. Item altera vice recepit per duos florenos super quemlibet peditem, in registris amplius non invenio. Si vestra dominacio habet in registris westris, ignoro.

Summa integra, quam recepit: centum quadraginta quatuor floreni.

Nichill amplius regia maiestas tenetur illi neque comitive eius.

Vester eclesiasticus ad mandata paratus,
manu propria.

Na odwrotnej stronie:

Feria 6-ta infra octavas corporis Christi¹⁾ Madri Jan pro 20 socciis flor. 60.
Dominica in die divisionis apostolorum²⁾ super 24 post conscripcio-
nem, quoniam servitium incepit » 36
Sandomirie eidem » 48
Item apud Boner decrevit recipere per manus vestras centum flor.
sine duobus.

Domine gracie, ita recepit et ita nunc profitetur.

Vester servitor.

Oryg. pap. bez żadnej pieczętki³⁾.

¹⁾ 15. czerwca 1498. Cf. notę 2.

²⁾ 15. lipca 1498. Ponieważ Divisio Apostolorum tylko r. 1498 przypadało na niedzielę, widać stąd, że daty w tekście tyczą się roku 1498.

³⁾ Datę tego aktu można dość dokładnie oznaczyć. W nocie poprzedniej zauważyliśmy, że daty w tekście wymienione tyczą się r. 1498. Z tekstu widać dalej, że Jan Mądry rozpoczął służbę 15. lipca (quoniam servitium incepit — in die divis. apostol.). Służył razem w chwili spisania tego rachunku cztery kwartały: a zatem rachunek ten spisany został po 15. lipca r. 1499. Zgadza się z tem także sam rachunek. Król winien był Mądremu:

Za trzy kwartały z 24 pieszymi	375 flor.
Za jeden kwartał » 14 »	75 »
Razem	450 flor.
Na to otrzymał razem	144 »
t. j. raz po 4 flor. na człowieka: 24 × 4	96 »
drugi raz » 2 » » » 24 × 2	48 »
Razem	144 flor.

Według szczegółowego rachunku zaś rzecz tak się przedstawia:

Mądry dostał 15. czerwca r. 1498	60 flor.
» » 15. lipca »	36 »
W Sandomierzu	48 »
Razem	144 flor.

26. *Belz, 20. lipca 1499.*

Jan Kamieniecki, starosta bełski, donosi królowi Janowi Olbrachtowi o napadzie Tatarów w okolice Buska, którego nie odparto dla opieszłości szlachty i braku ludzi gotowych. Prosi o przysłanie pieniędzy, gdyż jest obawa nowego napadu Turków i Tatarów.

Serenissime princeps domine et domine graciousissime. Novissime Tartari in dominiis vestre s. r. maiestatis vastabant, de quibus non sciverunt, usque prope Busko monstrati sunt, quoniam dominus pallatinus Belzensis in Belzs ad convencionem se contulerat, quem nunccius in Kulykow ¹⁾ fugavit. Quos et investigavit, tamen illos minime potuit fugare, meque scriptis avisabat, ut congregando terrigenas eidem in subsidium irem. Quod et effeci, volens satisfacere reipublice, et preposita gracia vestre s. maiestatis restes in tempore transmisi, tamen nullus est congressus ad me. Nichilominus ego solus exiveram, sed cum cognovi dominum pallatinum non fu-[g]asse ²⁾ [rev]ersus ³⁾ sum et eciam non fui ausus de castris vestre s. maiestatis recedere; nam dignetur vestra s. maiestas intellegere et scire, quia huc nullus terrigenarum ad castrum se recipit et quamvis sepissimas vexaciones et molestaciones huc a prefatis paganis optinemus. Rogo igitur vestram s. r. maiestatem tanquam dominum graciousissimum, dignetur me peccuniis providere, prout et alios capitaneos conspexit, quoniam si habuissem homines in parato, cum dei auxilio nullo modo evasissem, quia semper cum paratis hominibus in tempore essem in subsidium domino pallatino; quos optimos viros cum optimis facultatibus ad aliquot centa de Belzensi et Chelmensi terris possem habere, qui facilius possent durare his peccuniis, quam extranei. Dominus itaque pallatinus Russie ⁴⁾ cum iam exivi, solus me literis suis vestigavit, quod nullus terrigena vlt se movere et trahere, allegando nonnullas occasiones ⁵⁾, et sic nolis et velis oportuit me reverti; tamen vestre s. r. maiestati non latet, quod ego nunquam fui tardus. Nunc vero exploratores, pariter domini pallatini et mei, quos iam magis teneo propter homines vestre s. maiestatis precustodiendos [nunciaverunt] ⁶⁾, quod Turci cum Tar-

Z czego widać, że, aby pogodzić z ogólnym ten rachunek szczegółowy, trzeba w tym ostatnim ściągnąć razem obie pierwsze pozycye, które wynoszą zgodnie z poprzednim 96 flor.

Stosunek zatem Mądrego do króla był następujący: Ugodzony został do służby 15. czerwca r. 1498 i zaraz wtedy otrzymał zadatku 60 flor. Służba jego rozpoczynała się 15. lipca 1498; gdy ją rozpoczął, otrzymał 36 flor., a później znowu, w Sandomierzu 48 flor., czyli razem wszystkiego 144 flor. Służył zaś 4 kwartały, za co mu się należało 450 flor. Wszystko to razem zgadza się ze sobą, sądzymy więc, że dobrze rzecz pojmujemy, że rachunek ten przedłożony został Myszkowskiemu po ukończeniu 4 kwartałów służby Mądrego, czyli po 15. lipca r. 1499. Widać z tego zarazem, że Mądry służył jeszcze przed objęciem tutaj hetmaństwa przez Myszkowskiego.

¹⁾ Kulików: miasteczko koło Lwowa, na północ.

²⁾ Por. natomiast list Myszkowskiego z 23. lipca niżej. ³⁾ Uszkodzony tekst, dziury.

⁴⁾ T. j. Jakób Buczacki. ⁵⁾ Ob. Nr. następny. ⁶⁾ Brakuje w tekście.

taris in dominia vestre s. maiestatis animantur et transfretantur; et restes dominus pallatinus per terram transmissit. Datum in Belzs, sabbato in vigilia festi sancte Marie Magdalene ¹⁾, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo no[no].

Eiusdem vestre serenissime r. maiestatis

Johannes de Camecz (!)
capitaneus Belzensis

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, suppremo duci Lithwanie, Russie Prussie etc. domino et heredi, domino graciosissimo.

Oryg. pap. ze śladem zielonej pieczęci, tekst uszkodzony (dwie dziury podklejone).

27. *Chełm, 22. lipca 1499.*

Jakób Buczacki, wojewoda ruski i starosta chełmski, do Piotra Myszkowskiego, wojewody bełskiego i starosty lwowskiego, zrazem generalnego hetmana ziem ruskich: odpowiada, że ziemianie chełmscy nie stawili się na wici przeciw nieprzyjaciółom, powołując się na zapłacone w tym celu kontrybucye. On sam gotów do służby, lecz środki jego nie wystarczają. Pyta o powrót arcybiskupa z Wołoszczyzny, o skutek wyprawy na Tatarów, o syna.

Magnifice domine amice charissime. Quamprimum v[est]re m[agnificencie] primas ²⁾ de hostibus accepi litteras, mox et nocti non parcendo restes meas ad loca consveta direxi, fecique quantum officium mei capitaneatus pertinet (!); sed terrigene fere omnes Chelmenses, dominus castellanus, vexillifer, iudex, subiudex et ceteri venientes ad me excusabant se ad bellum moturos, donec r[egia] m[aiestas] solus proficisceretur, dicentes se contributiones dedisse, puta: fertones ³⁾, capitalia, ducillia, cizam exactionem, super servandos (!) tria milia hominum, cum quibus he frequentes Thartarorum et Turcorum incursiones debuerant reprimi, inducentesque conclusionem convencionis Cracoviensis noviter celebrate rogatumque me fecerunt, ne amplius eos restibus meis inquietarem. Has ecciam vestre m[agnificencie] ultimas litteras et nocti non parcendo domino castellano direxi cum litteris meis incitatoriis, alias ecciam literas sibi hodie scripsi, incitando eam (!) ad mocionem: nescitur ergo, facientne aliquid aut non per se. Igitur neccessarium, quod aduc litteris v[est]re m[agnificencie] specialibus admonerentur;

¹⁾ W r. 1499 dzień ś. Maryi Magdaleny przypadał na poniedziałek, wigilia więc była właściwie w niedzielę nie w sobotę.

²⁾ Stoi nad przekreślonym *michi*. ³⁾ Lekcja niepewna.

eciam et dominus castellanus Byeczensis et dominus Swydwā, ad quos multi respectum habentes, quid faciunt, hoc eciam et illi. Et si m[agnificencia] v[estra] in me aliquem haberet respectum, quantum esset ex me facerem omnia, que me concernerent, nisi defectu fuerim prepeditus. Tenuta hec non sufficit, ut victum haberem: quid tunc ad expeditionem belli! Si ab extraneis hominibus in victualibus non providerer, alia eciam precia conserva[re]ntur¹⁾, levis esset victus meus. In molendinis Rubyeschovyensibus²⁾ spes michi erat et Chelmensibus: omnes (!) stant. Ideo ego non sufficio ad bellum, eciam coram r[egia] m[aiestate] me feci excusatum, qui me liberum fecit. Rogo, m[agnificencia] v[estra] significet mihi, rediitne dominus archiepiscopus³⁾ ex Valachia et cum quibus rebus, aut non? Eciam quod scirem, si fugabat m[agnificencia] v[estra] Thartaros aut non; et quid in ea (!) factum sit de hostibus, qui dicuntur imminere, scribat eciam mihi m[agnificencia] v[estra], quia hic nichil audio. Eciam rogo, scribat mihi m[agnificencia] v[estra] de filio, si Leopoli non est, ubi esset? Et tandem valeat feliciter. Ex Chelm, die sancte Marie Magdalene, anno Christi 1499.

Jacobus de Buczacz,

Russie palatinus capitaneusque Chelmensis.

Adres: Magnifico domino Petro Myschkowsky, Belzensi palatino et capitaneo Leopoliensi necnon campiductori terrarum Russie generali, amico michi charissimo.

Oryg. pap. ze śladem zielonej pieczęci.

28. *Bełż, 23. lipca 1499.*

Jan Kamieniecki, starosta bełski do Piotra Myszkowskiego, wojewody bełskiego i generalnego starosty Rusi: odpowiada, że na wici szlachta stawić się nie chce, gdyż na to kontrybucyę zapłaciła.

Magnifice domine amice carissime. Iuxta scripta v[estre] m[agnificencie] summam diligenciam habeo; et nunc, prout in literis v[estra] m[agnificencia] commissit, ut interessemus exercitualmente circum Glynyani, restes v[estre] m[agnificencie] subito transmissi (!), sed quia terrigene nullomodo vollunt se congregare et proficisci, dicentes: »Non tenemur ad bellum equitare, quia super homines contribuciones consensimus, prout et alie terre submontane, ad distribuendum pecunias capitaneis, nec restes r[egia] maiestas mittit; et si congregabimur, nullatenus de terra nostra exhibimus, sed terram nostram defendemus«. Has allegaciones terrigene et excusaciones

¹⁾ W ręk. conservantur.

²⁾ T. j. Hrubieszowskich, Hrubieszów: miasto między Bełżem a Chelmem.

³⁾ T. j. Iwowski: Andrzej Róża.

dicunt et ponunt. Decetero quid sum facturus, ignoro, tamen ego in omnibus primo astripotenti, demum v[est]re m[agnificencie] et reipublice vellem inservire et complacere, solummet ipsum non dolendo, prout nunquam dolui, sed quia nullatenus dictos terrigenas deducere possum. Tandem valere v[est]ram m[agnificenciam] cupio. Datum in Belz, feria tertia post festum sancte Marie Magdalene 1499.

Johannes de Kamyenyecz,
capitaneus Belzensis.

Adres: Magnifico domino Petro Myschkowsky de Przeczyczow, pallatino Belzensi et capitaneo generali Russie, amico carissimo.

Oryg. pap. ze śladem brunatnej pieczęci.

29. Lwów, 23. lipca 1499.

Piotr Myszkowski, wojewoda bełski i starosta ziem ruskich, do Jana Alberta: Tatarzy przeszli Dniepr, prosi o przysłanie ludzi i pieniędzy dla nich, gdyż po wiciach niewiele się spodziewa. Udawał się o pomoc do księcia Konstantyna (Ostrogskiego), prosi o poparcie u wielkiego księcia litewskiego.

Serenissime princeps et domine domine mi graciousissime. Scire dignetur serenissima maiestas vestra, quod explorator meus certus venit, qui fuit in Orczakow ¹⁾ per duas septimanas, qui omnes Tartaros ad oculum conspexit, qui mihi dixit, quod a die presencium media tertia septimana elapsa est, sicut se navigaverunt per flumen Dnyepr et nomine unius filii cesaris Achmath Soltan et frater ipsius germanus Bornasch Soltan, et cum eis decem milia gencium; sed tamen ignotum est, quo tendere satagunt aut proponunt, utrum hic ad nos aut in ducatum Lythwanie. Eapropter rogo s[er]enissimam m[aiestatem] v[est]ram, dignetur, prout et ante scripsi, mittere hic homines quam magis poterit sine dilacione. Et ad hos eciam homines, qui fuerint serviles in aliis castris, qui forte servicium non habent, dignetur serenissima maiestas vestra scribere, ut essent apti ad trahendum adversus eosdem hostes. Et eciam dignetur eosdem maiestas vestra providere et pecuniam illis dirigere, nam se excusant equitare in campum pre magno defectu, et licet non omnes, sed aliqui servicium non habent. Eciam scire dignetur s[er]enissima m[aiestas] v[est]ra ²⁾, quod restes misi per omnes capitaneatus terrarum Russie, qui, prout intelligo, quod valde non bonum appetitum habent ad movendum in campum, et eciam recusantes se super restes meas trahere; actamen ego iam trahere non desinam. Quos expectare volo circa Coschowstaw ³⁾, quibus et in restibus designavi pro feria tertia a data presen-

¹⁾ Widocznie: Oczakow. ²⁾ Tak w całym liście są tylko pierwsze litery: s. m. v.

³⁾ Koło Buska, ob. numer następny; miejscowość dziś, o ile wiemy, nieznaną.

cium per unam septimanam ¹⁾, ubique me invenire deberent. Et aduc summo-
pore suplico serenissimam maiestatem vestram, dignetur mihi auxilium pre-
bere, ne cum paucis hominibus de campo fugere deberem, quod absit; sed
spero in deo altissimo, quod, si haberem cum quo, facerem quid magis et
melius poterim. Scripsi eciam duci Constantino, ut eciam cumulatis aliqui-
bus gentibus et eciam aliis ducibus Lithwanie, ut essent nobis in auxilium;
qui dux Constantinus modo non interest in domo, et spero, quod non mul-
tos homines hic potest penes se habere, ad maximum duo aut tria centa.
Rogo eciam serenissimam maiestatem vestram, scribere dignetur ad illu-
strissimum dominum ducem Lithwanie magnum, ut sua illustrissima celsi-
tudo mitet suos curienses cum aliis hominibus secundum conductamen ad
ducem ipsum Constantinum, ut possint nobis esse in auxilium super hos
paganos; videbit eciam serenissima maiestas vestra, quod diligenciam faciam
secundum magis posse meum, si habebō cum quo; sed si non habebō, ha-
bebit me serenissima maiestas vestra excusatum, quia nuper, dum fugavi
hostes, vix habui mille et centum homines mecum in campo, exceptis
peditibus de Camenez. Cum his serenissime maiestati vestre me in graciam
recommendo. Datum in Leopoli, feria tertia in crastino sancte Marie Magda-
lene, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E[iusdem] v[est]re s[erenissime] m[aiestatis]

Petrus Myszkowszky de Przeczycow,
pallatinus Belzensis et capitaneus terrarum Russie.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia
regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque domino et
heredi etc., domino meo graciosissimo.

*Oryg. pap. ze śladami zielonej pieczęci. Drukował z wielu błędami
Caro, Gesch. Pol. V, 2, str. 1010.*

30. *Lwów, 25. lipca 1499.*

Piotr Myszkowski, wojewoda bełski i starosta generalny ziem
ruskich, do Spytka z Jarosławia, wojewody krakowskiego: odpo-
wiada na jego uwagi o fortyfikacyach koło Koszowego Stawu
poczynionych; donosi o wielkim niedostatku wojsk, prosi o do-
niesienie o tem królowi; ma wiadomości o zbliżaniu się Tatarów
i Turków.

Magnifice domine, amice charissime. Sicut nobis m[agnificencia] vestra
scribit, quod locus apud Kossoff Sthaw non esset ²⁾ competens ad iacen-
dum campestraliter, dum aliqua ardua res esset, quod absit; et tamen scire

¹⁾ T. j. 30. lipca. ²⁾ W ręk. *essent.*

velit m[agnificencia] vestra, quod lacubus (!) alias *Wal* noviter est constructus apud Bwszko, solum medium alterum miliare distat a Kwschoff Staff, ibi in eodem valle alias *Valye* possunt quindecim milia hominum conservare ac defendere. Iterum scire velit m[agnificencia] vestra, quod homines serviles hic existentes maximum defectum paciuntur, quod prout opinor ipsos vix compelli ad bellum, qui iacentes campestraliter non possunt dudum perseverare, quia non habebunt victum eis pro quo emere, pecuniam non habent et eciam ffere omnes vias equitaturi sunt: et velit vestra m[agnificencia] per eundem latorem presencium litteras scribere regie maiestati, describendo defectum hunc maximum, quem serviles paciuntur ob non solutionem serviciorum eorum, postquam ¹⁾ ipsius (!) s[acra] maiestas recedet ad terram Prutenorum. Ceterum nobis videtur esse competencius, quod omnes districtus cumularentur insimul, quam quelibet terra seorsum esse debeat, et tamen ipsos locare possumus apud castellum aliquod, et dum fuerit impetus maximus hostium, tunc possumus modicum de campo vel loco excedere, ut ipsi nos pretergredientur, et sic aliquomodo ipsos ffrui possemus eisdem insequendo. Novitates nulle hisce temporibus peraguntur, solum, prout ex antiquo de Thartaris audiebatur, et nunc eciam auditur similiter de eisdem; et de Thurcis nobis nunciatum est, quod intendent hic equitaturi ad nos et dicunt ipsorum esse aliquod centena; quod hi essent in terra Voldaviensi (!), quod certum esse non videtur, quia custodiam habemus diligentem [per] ²⁾ dominum Rwczky cum aliis, qui iacent in Szelechow ³⁾ et in Kamyenyecz, ut, dum fuerit aliquid certi, nobis absque mora scitum dabunt et nos eciam vestre m[agnificencie] scitum dabimus. Iterum rogamus, v[estra] m[agnificencia] velit per eundem exhibitorem presencium regie m[aiesta]ti de servilibus [scribere] ²⁾, qui omnino volunt recedere vias nec nullomodo equitabunt in campum propter defectum suum maximum. Quem felicissime valere cupimus. Datum Leopoli, fferia quinta festo sancti Jacobi apostoli, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Petrus Myschkowschky de Przeczycow
pallatinus Belszensis et capitaneus terrarum Russie
generalis.

Adres: Magnifico domino Spythkony de Jaroszlaw, pallatino Cracoviensi, seniori honorando, amico charissimo etc.

Oryginal pap.; ślady zielonej pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1021.

¹⁾ Powinno być zapewne: *antequam*. ²⁾ Niema w oryginale.

³⁾ W tekście było *Jaszlowyecz*, to przekreślono a na marginesie napisano: *Szelechow*. Tak nazywa się wieś w powiecie laticzowskim, niedaleko Baru.

31. J[arostaw], 26. lipca 1499.

Wojewoda Spytek z Jarostawia królowi Janowi Olbrachtowi przesyła list poprzedni i prosi o zasiłki pieniężne dla ludzi wojewody bełskiego, gdyż największe grozi Rusi niebezpieczeństwo. Prosi o wysłanie na Ruś wici królewskich, bez których ziemianie ruscy wyruszyć nie chcą.

Serenissime princeps et domine domine michi graciousissime. Date sunt michi hodie litere a domino palatino Belzensi ¹⁾, in quibus inter cetera defectum servilium describit, qui etiam propter penuriam et in campo durare et ad necessitatem conducere minime possunt et nisi gracia vestre serenissime maiestatis adiuti fuerint et pecuniis provisi, coguntur discedere, prout laciis vestra serenitas in literis eiusdem domini palatini hic inclusis accipiet. Rogo itaque vestram serenissimam maiestatem, dignetur eosdem serviles continere et pecuniis revidere, ne homines harum parcium funditus per hostes destruerentur. Supplicoque maiorem in modum v. s. maiestati tanquam domino graciousissimo, non dignetur nos orphanos ita deserere absque aliqua provisione; nam si vestra serenissima maiestas in exteris partes discedet et meliorem provisionem his terris Russie non faciet, cavendum est, ne, quod absit, in ultimam venient anichilacionem, quoniam, si hostis quicumque intraverit, certum est, quod terras Russie ad extremum devastabunt, nisi gracia et adiumento vestre serenitatis fuerit adiuta; et ita vestra serenitas] discedat, quomodo nos viceversa integros inveniret, quia omnes languemus et paucam aut nullam tuicionis confidentiam habemus. Considerat etiam vestra serenissima maiestas, si iste filius cesaris Thartarorum cum potenciis vadit, prout dominus palatinus scribit ²⁾, quomodo nos cum terris Russie et hac gencium servilium paucitate, qui fere omnes miseri sunt, tante hostilitati dignam poterimus facere resistenciam, ymmo magis hostem irritaremus et ita maiorem illis audaciam cum tanta nostra paucitate daremus etc. ³⁾. Etiam datum est michi intelligi, quomodo sunt nonnulli terri-gene in terris Russie, qui ad literas domini palatini Belzensis et capitanei Leopoliensis et generalis [ad] ⁴⁾ bellum moveri nolunt neque curant absque aliis literis restium vestre serenitatis, ad quas iuxta morem ad arma consurgere sveti sunt. Et quamvis pauca est in terris Russie defensa, nichilominus propter obedienciam et ne negligencia fieret, rogo vestram serenitatem, dignetur tales restium literas domino palatino dirigere, ut terrigene celeriores ad campum redderentur, quod utique, quocunque modo poterit, reipublice succurrere non retardaret. Nunciumque meum dignetur serenitas vestra celerius expedire, ut in facto, quid agere debeam, cercior esse possem, quoniam absque voluntate vestre serenitatis nollem aliquid, sed neque licet,

¹⁾ Ob. Nr. poprzedni. ²⁾ Ob. Nr. 29.

³⁾ Lekcja niepewna, na tem miejscu mała dziurka zalepiona.

⁴⁾ Uszkodzone, ledwo ślad widać.

facere, quin potius in omnibus, sicut consuevi, morem gerere velim. Cum his me et servicia mea semper humilima vestre serenitati recommito, quam altissimus in dies maximos in omni salute et prosperitate conservare dignetur, nosque miseros intuitu dei improvisos non derelinquat. Datum in I[aroslawa] ¹⁾, feria sexta festi sancte Anne, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Eiusdem vestre s. m. servitor

Spithko de Jaroslaw,
Palatinus etc.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, suppremo duci Lithvanie, Russie Prussieque domino et heredi etc, domino graciousissimo.

Oryg. pag. ze śladem czerwonej pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1011.

32. Kamieniec, 27. lipca 1499.

Rotmistrze rot zaciężnych kamienieckich do króla Jana Olbrachta, upominają się natarczywie o żołd zaległy i uwierzytelniają swego towarzysza Jana Kalusa.

Nayiasnieyssy kraly a pane pane nass naymilostiwieyssy, sluzbu swu pokornu rozkazugem. Wassy kralowske milosti sie zalugeme, zie ste raczili sie zapomenuti nad sluziebniky wassy k[ralowske] milosti wiernymi y nad tym miestem, tu, kde ste wassie k[ralowska] milost raczili nas poloziti k obranie tehoz miesta. Milostiwy k., czasto sie wassy k. milosti znati dawa przies listy a posly skrzie nass nedostatek weliky a neopatrzeniem nas czastym a pospiessnym sluziebnikuow wassi k. milosti, kterziz trpime hlad skrzie nedostatky nassie welike; y racztez wiediety wassie k. milost przies takowe neopatrzenie, zet na wassem k. miestie byti nemozem, w tom sie wzdy wassy k. milosti swiedzime, gestli by tczo na to miesto przisslo, zie my powinny w tom byti nechczeme, nebo lepe znate wassie k. milost, zie na tom miestie bez peniez zadny wassi k. milosti sluziti nemuzie, nebo znati muoziete wassie k. milost, zie bychom mimo gine pany wassi k. milosti sluziti chtieli, raczte nam wassie kralowska milost sluzbu platiti, a my chczeme wassi k. milosti wiernie sluziti iako panu a panu swemu naymilostiwieyssemu. A dale poranczime Janowi Kalusowi towarzyssy a bratru nassemu, ktera slova s wassy k. milosti mluwiti bude, zie gemu toho wassie k. milost raczite wierziti iako nam wssem spulu sluziebnikom wassy k. milosty, kterzy sme na Kamenczi milostiwego nauczenie zodame od wassy k. milosty przies towarzyssie a bratra nassego Jana Kalusa, nebot lasky

¹⁾ Dziura.

wassy k. milosty potrzebugeme. Ex Kamenez, sabbatho post Jacoby apostoli, anno domini 1499.

Girzik Chomutowsky rothmistr, Ambroz rothmistr, Jan Sokolowsky rothmistr, Stefek rothmistr y gyny wssichni desatniczy a strzielczy piessy na Kamenczy.

Adres: Nayiasnieyssymu knizieti a panu panu Janowi Albrechtowi, z bozie milosty kraly polskemu etc., naywyssimu woywodie litewskemu, ruskemu y pruskemu diediczi, a panu nassemu naymilostiwieyssimu.

Oryg. papier. ze śladami pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1008.

33. *Kamieniec, 27. lipca 1499.*

Jan Sokolowski dziesiętniczy i strzelcy z roty Łukaszowej w Kamieńcu do króla Jana Olbrachta: skarżą się na swego rotmistrza Łukasza, że ich krzywdzi i żołdu im nie wypłaca.

Nayiasnieyssy kraly a pane pane nass naymilostiw[ieyssi]¹⁾. Sluzbu swu pokornu wassi kralowske milosti rozkazugeme, a wassy kralowske milosti oznamugeme na Lukassie rothmistra nasseho, zie przy nas wicze nez puol roku gest nebyl, a skrze geho odgezd nam se rotom anzkost welika diege, nebo we dwogich penieziech nam wssem desatnikom po V f.²⁾ zualstal a nedodal kromie ginych swych wssech duchoduow, a nam sie w tom za ublizne zda, zie my na Kamenczi hlad a nauzi trpime, a nam sie w tiech peniezych, kterez od wassy kralowske milosti nam przigiti magi, kratkost diege, zie nam ty penizie tak ne przichaziegi, iako ginssim rotham, nebo my snad hutzie sluzime. Mlostiwy kraly, wassy kralowske milosti pokornie prosime za nauczeny listem wassy kralowske milosti. Datum ex Kamenez, sabbatho post sancti Iacoby apostoli, anno domini 1499.

Jan Sokolowsky, desatniczy
y Strzielczy z rothy Lukassowy.

Adres: Nayiasnieyssimu knizieti a panu panu Janowi Albrechtowi, z Bozie milosti kraly polskemu etc., naywyssimu woywodie litewskemu, ruskemu i pruskemu diediczi, a panu panu nassemu naymilostiwieyssimu.

Oryg. pap., ślad zielonej pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1009.

¹⁾ Uszkodzone. ²⁾ Może być także S ze skróceniem.

34. *Lwów, 2. sierpnia 1499.*

Piotr Myszkowski, wojewoda bełski i starosta lwowski, do króla Jana Olbrachta: poleca wysłańca rotmistrzów Jana Kalusa.

Serenissime princeps et domine, domine meus graciousissime. Is exhibitor presencium nomine Johannes Kalwsch proposuit equitare ad s[acram] m[aiestatem] vestram pro solario ac servicio suo. Rogo hummilime vestram s[acram] maiestatem, dignetur ipsum oculo favorabili aspicere et absque longa retinnicione (!) ipsum expedire et ipso servicio ipsius satisfacere. Quia dignetur scire vestra s[erenitas], quod in omnibus serviciis vestre regie celsitudinis est obsequentissimus et valens necnon et diligens, prout agnovi ipsius summam diligenciam tempore isto, dum urgebat maxima necessitas, et ipsius comittivam. Idcirco dignetur vestra s[acra] m[aiestas] ipsum favorabiliter expedire tanquam dominus meus graciousissimus, cui me ac servicia mea humiliter recommitto. Datum ex Leopoli, fferia sexta in crastino post festum sancti Petri ad vincula, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E[iusdem] vestre serenissime maiestatis

Petrus Myschkowschky de Przeczyczow,
pallatinus Belzensis et capitaneus Leopoliensis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johani Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lythwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc., domino meo graciousissimo.

Oryg. pap., ślad zielonej pieczęci.

35. *Lwów, 2. sierpnia 1499.*

Piotr Myszkowski, wojewoda bełski i starosta lwowski, do króla J. Olbrachta: donosi, że Winiowski rotmistrz zaciężnych opuścił plac boju, pozostał jednak Jan Rzepecki, który udaje się do króla i którego on gorąco poleca.

Serenissime princeps et domine domine meus graciousissime. Scire dignetur vestra s[acra] m[aiestas], quod Vynyowszki cum aliis sociis suis, qui serviebant vestre s[erenitati], equitaverunt vias, dum opportunitas maxima erat; sed is exhibitor presencium nomine Johannes Rzepeczszky, serviens unanimiter cum eisdem, audiens de adventu hostium, nullomodo equitare ex Bwszko voluit, sed se manifestavit coram me, quod fuit paratus quoad resistendum hostibus. Qui dictus Johannes Rzepeczszky eciam proposuit ad vestram s[erenitatem] equitare, et me pro eodem humiliter ad vestram s[erenitatem] interpono, dignetur ipsum favorabiliter expedire absque aliqua recrastinacione; qui eciam existens hic in servicio vestre s[erenissime] m[a-

iestatis], est diligens et familiam suam cum equis suis in Bwszko remansit, ut dum aliqua necessitas fuerit, ipsi semper fient prompti mecum equitare illinc, quo ego equitabo. Quem dignetur vestra regia celsitudo favorabiliter expedire tanquam dominus meus graciousissimus, cui me et servicia mea hummilter recomitto. Datum Leopoli, feria sexta in crastino post festum ad vincula sancti Petri, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E[iusdem] vestre serenissime maiestatis

Petrus Myskowsky de Przeczycow,
pallatinus Belzensis et capitaneus Leopoliensis.

Adres: Serenissimo principi et domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lythwanie, Russie Prussieque domino et heredi, domino meo graciousissimo.

Oryg. pap. ze śladem czerwonej pieczęci.

36. *Lwów, 3. sierpnia 1499.*

Piotr Myszkowski, woj. beł. i starosta generalny ziem ruskich, do króla J. Olbrachta: odpowiada na doniesienie o napadzie Turków, prosi o pieniądze dla zaciężnych.

Serenissime princeps et domine domine meus graciousissime. Percepi litteras vestre s[erenissime] m[aiestatis], in quibus descripsit vestra s[erenitas] de hostium videlicet Turcorum invasione, qui dominia et terras vestre s. m. invadunt et quod me eo celerius ad bellum cum hominibus istis, quos hic habeo, properarem. Scire dignetur v. s. m[aiestas], quod hodie, videlicet a data presencium, vel summo mane videlicet die dominico ¹⁾, dominus archiepiscopus Leopoliensis venire debuit et dominus palatinus Cracoviensis eciam revenire ad me debuit, qui solum unum miliare a Leopoli campestraliter iacet, cum quibus consultabimus illa, que fuerint utilia, et omnem diligenciam ego perficere volo, tanquam servus vestre s. m., ipsis litteras vestre s. m. ostendendo. Et isti serviles homines hic existentes magnum defectum paciuntur, ita quod ipsos retinere non valebo campestraliter iacendo per tres aut quatuor dies, ob defectum ipsorum maximum: eapropter velit vestra s. m. in hoc favorabiliter aspicere, ut pecuniam eisdem nunc ipsis temporibus eo celerius destinare velit vestra s[erenitas], et quia, si illis primo pecunia non extradetur, tunc nullomodo mecum campestraliter iacendo dudum durare valebunt. Idcirco velit v. s[erenitas] ipsos de solario providere tanquam dominus meus graciousissimus, cui me et servicia mea humiliter recommitto.

¹⁾ T. j. 4. sierpnia.

Datum Leopoli, sabbato vigilie Marie Nivis ¹⁾, anno domini millesimo quadringesimo nonagesimo nono.

E. vestre serenissime maiestatis

Petrus Myskowsky de Peczyczow,
pallatinus Belszensis et capitaneus terrarum Russie
generalis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lythuanie, Russie Prussieque domino et heredi etc., domino meo graciousissimo etc.

Oryg. papier., ślad czerw. pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1020.

37. *W polu około Rzęśny, 5. sierpnia 1499.*

Spytek z Jarosławia, wojewoda krakowski, do Macieja z Drzewicy, najwyższego sekretarza królewskiego: prosi o zapłacenie mu długu 400 flor., który się za biskupa warmińskiego spłacić zobowiązał.

Venerabilis domine, amice maior nobis semper honorande. Jam dudum prestolabamur debitum, nobis per dominum episcopum Varmiensem tentum, pro quo vestra d[ominacio] solvere paratum se exhibuit: et quamvis nobis semper erat neccessitas habendarum pecuniarum, tamen propter conservandam amiciciam vestre d[ominacionis], quam infringere nollemus, sustulimus usque in hunc diem. Sed cum nobis iam maior et ardua incubuit neccessitas, cogimur magis de ipsa solucione nostra sollicitare: atque ideo rogamus d[ominacionem] vestram, velit debitum eiusmodi in florenis bene ponderatis sub numero quadringen[tis] circa dominum Kyzlink consulem Cracoviensem reponere vel saltem nobis mentem suam velit detegere, si eandem solucionem condescendere velit, nos iam cerciores factura, quoniam propter neccessitatem, quam habemus urgentem, pecunias conquirere cogimur. Nollemus in eo vestram d[ominacionem] commonere, sed, deum testamur, in omnibus placere vellemus: non egre ferat igitur nobis; nisi nobis prompta fuerit solucio, iam nos ea inscripcione in rotis obligata contra dominum episcopum et ceteros eius fideiussores uti oportebit, quoniam nollemus in debito nostro de cetero frustrari. Tandem committimus se favori vestre d[ominacionis], quam deus ad longa dignetur conservare tempora in maiori status sublimacione. Datum in loco campestri circa villam Rzansznya, feria secunda sancte Marie Nivis, anno domini MCCCCLXXXX nono.

Spithko de Jaroslaw,
palatinus Cracoviensis.

¹⁾ Mariae Nivis t. j. 5. sierpnia przypadało w tym roku na poniedziałek.

Adres. Venerabili domino Mathie de Drzewicza, secretario regie maiestatis
supremo etc., amico maiori nobis honorando.

Oryg. papier., ślad czerwonej pieczęci.

38. *Lwów, 6. sierpnia 1499.*

Piotr Myszkowski, wojewoda bełski i starosta lwowski do króla
J. Olbrachta: poleca mu Karwata, udającego się do króla w spr-
awie zapłaty żołdu dla zaciężnych.

Serenissime princeps et domine domine meus graciousissime. Veniens
is exhibitor presencium nomine Gergel Karwath cum aliis sodalibus suis
sunt obnarrati coram me, iam ipsis existentibus trina vice, pariter omnes
voluerunt equitare ad vestram s[acram] m[aiestatem], sed quia hic urgente
maxima necessitate temporibus his, ipsum solum ad s[erenitatem] vestram
expedivi sic in levitate. Qui dictus Karwath est utilis valde in servicio
vestre regie celsitudinis; pro quo rogo ac eciam interpono humillime, velit
ipsum quantocius vestra r[egia] m[aiestas] in octo vel decem diebus [a data] ¹⁾
presencium expedire, et istis hic, qui pariter serviunt cum eodem v[estre]
s[erenitati], pecunias destinare, et quia solus consideravi ipsorum defectum
et paupertatem maximam, quem et ipsi sufferunt, quod omnino victualia
ipsis non habent pro quo disponere. Qui sic nutriuntur, quomodo possunt,
absque dampnis hominibus non facientes. Nec eciam agnovi, quod aliqua
dampna hominibus facerent, nec aliquando super eosdem conquerulacio
aliqua deveniebat, uti super alios; si vero agnovissem, tamen vestre s[ere-
nitati] descripsissem ipsorum excessus, sed quia nullomodo agnoscere potui,
idcirco velit v[estra] r[egia] m[aiestas] ipsos de solario providere, quia, ut
ipsi omnes asserunt, si v[estra] m[aiestas] ipsis ²⁾ his temporibus pecuniam
per eundem latorem non transmittet et hic necessitas aliqua fuerit, ipsi
nihil perficere volunt, tantum proponunt omnes equitare ad vestram m[ai-
estatem] pro solario suo, ego vero ipsos nullomodo retinere valebo. Iterum
scire dignetur vestra s[acra] m[aiestas], quod hic prefatus Karwath, ex
mandato meo necnon eciam in necessitate vestre s[erenitatis] existens, dum
Thartaros prostraverunt, equos quam pociores suos ibidem ammisit et ani-
hilavit: eapropter eciam dignetur v[estra] m[aiestas] in isto providere necnon
eciam et omnes cum ipso pariter servientes, absque aliqua procrastinacione,
uti dominus meus graciousissimus, cui me et servicia mea hummilter recom-
mitto. Datum Leopoli, feria tertia in crastino post festum sancti Dominici,
anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E[iusdem] vestre serenissime maiestatis

Petrus Myschkowsky de Przeczycow,
pallatinus Belszensis et capitaneus Leopoliensis.

¹⁾ Dziura w papierze. ²⁾ W ręk. *ipsos*.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lythwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc., domino meo graciousissimo.

Oryg. papier. ze śladem czerwonej pieczęci.

39. *Olesko, 8. sierpnia 1499.*

Piotr, dziedzic z Oleska, Piotrowi Myszkowskiemu donosi o zbliżaniu się Tatarów, którzy się rozłożyli pod Soroką.

Magnifice domine ac benevolus meus admodum graciouse. Scire non lateat magnificenciam vestram, quod nostra custodia advenit de Ostrug, dicendo, quod iam Tartari circa Sroka ex ista parte campestraliter iacent¹⁾: eapropter aduc transmisi ad rescierendam certitudinem rei et si aliquid renovatum fuerit, tunc m[agnificencie] v[estre] scitum dabo. Tandem valere opto m. v. tanquam dominum suum graciousum. Ex Olyessko²⁾, feria quinta ante festum sancti Laurentii martiris, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Petrus heres de Olyessko.

Adres: Magnifico domino Petro Myszkowszky de Przeczyczow, pallatino Belszensi et capitaneo terrarum Russie generali, domino suo gracioso.

Oryg. pap. ze śladem zielonej pieczęci.

40. *Belz, 8. sierpnia 1499.*

Jan z Kamieńca, starosta bełski, do Piotra Myszkowskiego, wojewody bełskiego i generalnego starosty Rusi: wysłał wici królewskie i jego, lecz bezskutecznie, sam ruszył ku Żimnej Wodzie; poleca, aby przypilnował saletnika Wacława, prosi o nowiny od powracającego z Wołoszczyzny arcybiskupa.

Magnifice domine amice carissime. Quemadmodum vestra m[agnificencia] litteras restium regie maiestatis et vestre m[agnificencie] ad me direxerat, illas mox per districtus redestinavi, in quibus locum et diem, quo debuerint ad me congregari, assignavi. Qui tamen et nullus ex ipsis ad locum venit neque volunt convenire, nichilominus iam solus cum familia traho versus Zymnavoda³⁾, illos non expectando. Et denique vaselum saletre vestre m[agnificencie] mitto; sed quia meus saletrnyk Waczlaw illic Leopoli est nunc, quem ego conveni, et instrumenta faciendi saletram omnia, ubi eam preparare debuit, in Hrodlo⁴⁾ reduxit: rogo itaque, dignetur illum vestra

¹⁾ Soroka: zapewne Soroki, miasto na prawym brzegu Dniestru w Mołdawii; Ostróg: na Wołyniu niedaleko Horynia.

²⁾ Olesko: miasteczko między Lwowem a Brodami.

³⁾ Żimna Woda: koło Lwowa. ⁴⁾ Horodło: nad Bugiem w ziemi bełskiej.

m[agnificencia] illic mandare non admitti manere, quousque hoc, super quo ipsum apreciavi, mihi deserviet. Et si vestra m[agnificencia] illo indigeret, tamen aput me medium annum vel quartale laborare et circa v[estram] m[agnificenciam] aliud potest¹⁾, ut utique ambo saletram habeamus. Audivi namque dominum archiepiscopum de Valachia venisse: rogo igitur, dignetur vestra m[agnificencia] michi novitates, quas scit vestra m[agnificencia] ab ipso, detegere et significare, prout credo ea mei intuitu facere. Datum in Belzs, feria quinta ante festum sancti Laurentii, anno domini M° CCCC° nonagesimo nono.

Johannes de Camyenyecz,
capitaneus Belzensis.

Adres: Magnifico domino Petro Myschkowsky de Przeczyczow, pallatino Belzensi et capitaneo Russie generali, amico carissimo.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci.

41. *Lwów, 9. sierpnia 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: wstawia się za Ormia-
ninem Krzysztofem ze Lwowa, którego brata Zacharka woje-
woda mołdawski ściać kazał.

Serenissime princeps et domine domine meus graciousissime. Quemad-
modum ex relatione domini archiepiscopi, dum reverit ad vestram s. m[aiestatem], lacius ac melius percipiet, quomodo servi v. m[aiestatis], existentes Vallachie in servicio v[estre] s[erenitatis], videlicet: Zacharko germanus Cristopherei Armeni, m[aiestatis] vestre subditi ex Leopoli, cum aliis ipsis ibidem existentibus²⁾ pallatinus Vallachie magis se declinabat ad alios quam ad ipsos. Qui Zacharko ibidem decessit, et ut auditur, quod magis in negocio v. r. m[aiestatis] existit plus quam in suo, ita quod collo privatus est cum omnibus impositis suis, que habebat. Quare rogo v. m[aiestatem] humillime interponendo me pro ipso Christophero Armeno et subdito vestre s[erenitatis], velit in hoc favorabiliter aspicere, secundum quod ius fuerit, ipsum in isto providere; qui nunquam excusari in servicio v. m[aiestatis] vlt, sed semper ubicumque aliqua necessitas fuerit, semper adesse nititur: eapropter velit ipsum vestra serenitas providere, tanquam dominus meus graciousissimus, cui me et servicia mea recommitto. Datum ex Leopoli, feria sexta vigilie sancti Laurentii, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E[iusdem] vestre serenissime maiestatis

Petrus Miskowski de Przeczyczow,
pallatinus Belszensis et capitaneus terrarum Russie
generalis.

¹⁾ *potest* dopisano na marginesie. ²⁾ Coś brakuje.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lythwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc., domino meo graciousissimo.

Oryg. pap., ślady czerwonej pieczęci.

42. *Malczyce, 10. sierpnia 1499.*

Mikołaj Kreza z Bobolic, starosta przemyski, do króla J. Olbrachta: ruszył na rozkaz króla pod Lwów, wysłał wici trzykrotne, lecz szlachta w znacznej części, za sprawą kasztelana przemyskiego, nie wyruszyła; prosi o instrukcye. Wieści o ruchach tatarskich.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. Quam primum avisatus fui literis s[erenitatis] v[estre], mox ad bellum properavi, unaque septimana lapsa est, quod circa Leopolim maneo. Restes primas vel secundas manens Premislii, ultimas vero iam in campo existens, ut moris est, misi, tamen mandatum m[aiestatis] vestre omnes fere nobiles spreverunt minimeque curant; sunt tamen quidam, qui mandatis parent iacentque non longe a me. Sed dominus castellanus Premisliensis¹⁾ fecit conventionem cum nobilibus Premislii feria quinta nuper lapsa²⁾, concluderuntque nolle exire ad bellum miseruntque nuncium proprium ad m[aiestatem] vestram in eo facto; tamen informatus sum, quod dominus castellanus Premisliensis continuit eos, ne exirent, asserens, quod maiestas vestra in convencione generali Cracoviensi nuper celebrata decrevit omnes nobiles non movere ad bellum, nisi tunc, cum m[aiestas] vestra propria in persona in campo fuerit constituta. Ego ut obediens hic maneo, nullam tamen utilitatem facere possum, sumptus inaniter expono: si igitur diucius hic manere debeam, aut si reversurus sum, informari a maiestate vestra peto. De insultu hostium nichil certi scire possum. Malcoz cum suo exercitu in illa parte Danubii dicunt; Thartharos versus Lythwaniem aut Czyrkaszy³⁾ tendere asserunt, tamen nichil certi scire possumus omnes. Datum in Malczyce⁴⁾, sabbato ipso die sancti Laurentii, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Eiusdem serenitatis vestre servus

Nicolaus Cresza de Bobolyce,
capitaneus Premisliensis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lythwanie, Russie Prussieque domino et heredi, domino graciousissimo.

Oryg. papier., ślad brunatnej pieczęci.

¹⁾ Stanisław Kmita z Wiśnicza. ²⁾ 8. sierpnia.

³⁾ Czerkasy: nad Dnieprem w Kijowszczyźnie. ⁴⁾ Malczyce: koło Lwowa, jak widać z listu.

43. *Lwów, 16. sierpnia 1499.*

Piotr Myszkowski, wojewoda bełski i starosta generalny ziem ruskich, do króla J. Olbrachta: upomina się o zwrot długu.

Serenissime princeps et domine domine meus graciosissime. Sicut vestre s[acre] m[a'estati] bene constat pro debito meo, quem (!) mihi m[a-iestas] ante duobus annis solvere debuit et aliquociens solvere promiserat, et ultimim in recessu meo vestra m[aiestas] verbo suo graciose promiserat, mihi in tribus septimanis persolvere, quod aliter non speravi. Rogo humillime v. s. m[aiestatem], quid residuum aduc est, mandet vestra maiestas solvere, sicut lacius in his cum v. m[aiestate] Porzemsky iudex Osswyczynensis dicet, cui rogo, velit graciosam fidem adhibere. Confido v. m[aiestati] tanquam domino meo graciosissimo, quod iam mihi velit finalem solutionem facere, quod ego non dubitem in gracia vestre m[aiestatis], quia si mihi v. m[aiestas] antiquum debitum non solvet, haberem malam spem in novo servicio. Cum his me et servicia mea in gratiam m[aiestatis] vestre recommitto. Datum ex Leopoli, feria sexta in crastino post festum assumptionis Marie, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E[iusdem] v. serenissime maiestatis

Petrus Myskowski de Przeczycow,
pallatinus Belszensis et capitaneus terrarum Russie
generalis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lythwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc., domino meo graciosissimo etc.

Oryg. papier., ślad czerwonej pieczęci.

44. *Busk, 20. sierpnia 1499.*

Dziesiętnicy piechoty lwowskiej i buskiej do króla J. Olbrachta: upominają się natarczywie o pieniądze, skarżąc się na Myszkowskiego i na swoich rotmistrzów.

Serenissime rex ac illustrissime princeps, domine ac domine nobis graciosissime. Miramur ac mirari sufficere non possumus vestre regie maiestati¹⁾, quia tam dudum vestra regia maiestas nostros seniores tenetis et in serum tam longa mansione circa vestram regiam maiestatem maximum in defectum (!) patimur ac ffamam (*sic*) alias *glod* que²⁾ magnas iniurias, ut iam speramus, quod vestra regia maiestas nullam memoriam de nobis habetis. Quia hic nobis undique angustie eveniunt a domino palatino Belsiensi, dicto Petro Myszkowsky, quia nostros familiares et nos solos vlt

¹⁾ Wszędzie tu używa się skróconego: *Regietas, regietatis* i t. d. ²⁾ Pewnie zamiast: *et*.

dare suspendere que ¹⁾ decolare, in quibus nos servi vestre regie maiestatis non sumus culpabiles sustinere id, actamen nos non ²⁾ servimus de suspensione ac decolacione, sed de honestate ac muneribus nobis dandis a vestra regia maiestate et a ceteris aliis nobilibus, qui nos accusant ad dominum pallatinum adulisando ipsi. Ideo iam vestra regia maiestas dignetur scire, si nos non providemur in brevi pecuniis a vestra regia maiestate, iam dignetur vestra regia maiestas providere civitates et castra, quia nos nullomodo possumus in ipsis durare, tantum ad felicem adventum presencium ostensorem (!). Nosque omnes humilime rogamus vestram regiam maiestatem, dignemini ipsum ultra duobus diebus non tinere (!), quia nos nullomodo possumus durare ultra sine pecuniis. Et iam nos omnes vestre regie maiestati enodamus, quia si vestra regia maiestas nobis pecunias non mittitis, iam omnes discedebimus (!) de civitatibus et de castris, ut esset iam notum vestre regie maiestati, quia iam et rothmagistri nostri nullam curam de nobis habent, ut iam agnovimus. Datum in Busko, feria tertia infra octavas beatissime virginis Marie asumccionis, anno domini 1499.

Nos omnes decimarii que ¹⁾ servi pedites
Leopolienses et Buscienses vestre regie maiestatis.

Adres: Serenissimo regi ac illustrissimo principi Johanni Alberto, regi Polonie ac supremo duci Lithvanie, Russie Prussie etc. domino ac domino graciosissimo.

Oryg. papier., ślad zielonej pieczęci.

45. *Lwów, 21. sierpnia 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: wstawia się za piechurami buskimi.

Serenissime princeps et domine domine meus graciosissime. Vestram s[acram] m[aiestatem] rogo pro istis peditibus, qui sunt in Busko, ut vestra s. m[aiestas] velit illos graciose providere et absque solutione ³⁾ haud dimittere. Licet tamen querele fuere super eosdem coram m[aiestate] vestra, ac tamen ipsi venientes ad me promiserunt promittuntque id totum reformare hominibus, quidcumque facerent alicui, qui et reformant. Idcirco v. s. m[aiestatem] humilime rogo, velit eis pecunias extradere; nam licet alii recedunt, quos nullatenus retinere potui, isti tamen volunt aduc permanere usque ad consolacionem a vestra s. m[aiestate] et informacionem; qui ut et soli dicunt: si non essemus sue maiestati pernecessarii, ut sua maiestas velit nos dimittere, ut nos ita valde in servicio sue maiestatis non consumeremus; cui eedem (!) s[acre] m[aiestati] vestre confido, quod illorum rothmagistros graciose eo

¹⁾ T. j. et. ²⁾ non nad wierszem dodane. ³⁾ Tu coś przekreślone.

cicius expediet. Cum his servicia mea vestre s. m[aiestati] humilime recommitto. Ex Leopoli, feria quarta ante sancti Bartholomei proxima, anno domini millesimo CCCCLXXXIX nono.

E. s. m[aiestatis] v[est]re]

Petrus Miskowski,
palatinus Belzensis et capitaneus terrarum Russie
generalis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Joanni Alberto, dei gracia regi Polonie, suppremo duci Lythwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino meo graciousissimo.

Oryg. papier., ślad czerwonej pieczęci.

46. *Lwów, 28. sierpnia 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: donosi, że rotmistrze piechoty udają się do niego, wstawia się za nimi i za Kolenczem, którego sługa konia utracił. W dołączonej kartce poleca Henryka z Krakowca.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. Rothmagistri peditum rogatum me habuerunt, ut illis admitterem versus sacram maiestatem vestram equitare. Qui tamen non tam cito equitassent ad maiestatem vestram, sed audientes de recessu sacre vestre maiestatis et eciam propter magnum defectum, illos equitare oportebat, pro quibus sacram maiestatem vestram humiliter rogo, dignetur illos gracia sua providere illosque graciose et cito expedire. Significo eciam sacre maiestati vestre, quod dum fui post Tartaros equitaturus, familiaris Kolencz¹⁾ in absencia ipsius fuit mecum in eadem via, cui equus (!) ipsius Kolencz albus conscriptus est destructus, ita quod et modo nichil valet. Quare rogo s. m. vestram, dignetur eidem Kolencz eundem equum persolvere, nam nichil de ipso fiet in eternum, tanquam dominus graciousissimus, cuius graciae me et servicia mea recommendo. Datum in Leopoli, feria quarta ipso die sancti Augustini, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E. v. s. m[aiestatis]

Petrus Myszkowski de Przeczyczow,
pallatinus Belzensis ac terrarum Russie capitaneus.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino graciousissimo.

Oryg. papier. ze śladem czerwonej pieczęci.

¹⁾ Kolencz jest widocznie genitivus, więc: *sługa Kolencza.*

1. *Kartka pisana tą samą ręką:*

Prout mihi scripsit vestra s. m[aiestas], ut domino Henrico¹⁾ mandarem de domo Kolomyczyk²⁾ exire: mox exivit et fecit in hoc obedienciam, sicut bonus homo. Rogo s. m[aiestatem] vestram, dignetur illum ab hinc non recipere, nam est hic necessarius et utilis; voluit enim ad vestram s. m[aiestatem] proficisci propter defectum, sed audiens de moderna necessitate retinuit equitare. Rogo s. m[aiestatem] vestram, dignetur illum gracia sua providere, nam est bonus homo et valens pro servicio s. m[aiestatis] vestre hic in hiis partibus. Sciat eciam m[aiestas] vestra s., quod dominus dux Constantinus nullos homines serviles nec curienses habet³⁾.

2. *Kartka tej samej ręki:*

Eciam prout s. m[aiestas] vestra michi scripsit pro debito meo, videlicet ducentis florenis, ut s[acre] m[aiestati] vestre expe[c]tarem⁴⁾, scire dignetur, quod commisi ibi res suas discernere⁵⁾, et s. m[aiestas] vestra michi tenetur ab anno hoc debitum, sed tamen rogo s. m[aiestatem] vestram, dignetur me nunc providere ad minus ducentis⁶⁾ florenis super has necessitates meas et residuam pecuniam super quitaciones s. m[aiestas] vestra michi dabit et expectare volo usque ad festum sancti Michaelis proxime venturum⁷⁾, et hoc si gracia vestra michi dare vellet ad dominum pallatinum Syradiensem⁸⁾. Demum rogo s. m[aiestatem] vestram, dignetur hos homines, qui hic mecum venerunt, videlicet octingenti et sexaginta equi, qui pre nimio defectu non prevalebunt mecum in campo, sustinere propter nimium defectum, ne cum verecundia de campo fugerem, quod absit, nam ipsi non deficient mecum esse in campo. Sed et aduc rogo humillime s. m[aiestatem] vestram, dignetur et me et illos providere, ut circa eundem dominum pallatinum ad quatuor tempora reciperem pro festo sancti Michaelis⁹⁾.

¹⁾ T. j. Henryk z Krakowca, ob. Nr. 22.

²⁾ Widocznie: genitiv. Zapewne jakiś mieszczanin lwowski, w którego domu Henryk z Krakowca się rozłożył.

³⁾ Ta i następna kartka, bez adresu i daty, są to zapewne przypiski do jednego z listów M. do króla. Listy te pisali, jak to na odpisach zaznaczono, 4 różni sekretarze; że zaś najwcześniejszym z listów M. tejże ręki jest właśnie ten tu, z 28. sierpnia, przeto kartki te tutaj dołączyć należy. Albowiem 6. października 1499 r. skarży się Myszkowski w liście do króla, że mu wcale nie odpisuje (ob. niżej); tu zaś jest mowa o liście króla do niego, zatem trzeba przypuścić, że list ten króla był pisany albo po 6. października, albo długo przed tym dniem. Najpóźniejszy list tejże ręki pochodzi z 4. października, więc list wzmiankowany króla, a tem samem i kartka niniejsza powinna mieć datę o wiele wcześniejszą.

⁴⁾ Widocznie polonizm: abym poczekał W. K. Mości. Cf. do tej kartki Nr. 43.

⁵⁾ Lekcyja niepewna (dis.rnere); znaczy zapewne: *obrachować*.

⁶⁾ Pierwszą sylaba przerabiana i zamazana, nie można rozpoznać, czy *tri*, czy *du*.

⁷⁾ Więc pisana ta kartka przed 29. września. ⁸⁾ Ambroży Pampowski.

⁹⁾ Kartkę tę, pisaną tą samą ręką, przyłączam także do tego listu z tych samych powodów co kartkę poprzednią, bo i ta kartka jest odpowiedzią na list królewski, który długo przed 6. października był pisany. Zwracam także uwagę, że i z tekstu wypływa, że kartka ta musiała być pisana na jakiś czas przed św. Michałem, t. j. przed 29. września.

47. *Lwów, 2. września 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: wstawia się za Race-
nami, którzy w służbie pozostali.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. Prout scripsi s. m[aiestati] vestre de Ra[c]enis¹⁾, qui versus maiestatem vestram perexerunt, quanti sunt in numero, et hic remanserunt quadraginta sex equi, non enim dolentes suum defectum, sed videntes necessitatem vestre s. m[aiestatis] et eciam meam, remanserunt mecum hic. Eapropter s. m[aiestatem] vestram humillime rogo, dignetur illis solvere servicium illorum, tam propter conservacionem illorum et eciam aliorum ad invitandum, nam²⁾ dum s. maiestas hos conservabit et illis persolvat, extunc et alii festinabunt advenire in servicium vestre s. m[aiestatis]. Et rogo, dignetur illis per hunc presentium ostensorem Vaczlaw minorem mittere illumque cito expedire; nam hi, qui hic remanebunt, magnum defectum paciuntur in suisque rebus ac meis et tocius reipublice; non dignetur s. m[aiestas] vestra oblivisci, cuius gratie me et servicia mea recommendo. Datum Leopoli, feria secunda ante festum nativitatis sancte Marie proxima, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E. v. s. r. maiestatis

Petrus Myszkowski de Przeczyczow,
pallatinus Belzensis ac terrarum Russie capitaneus.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gratia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino graciousissimo.

Oryg. papier. ze śladem czerwonej pieczęci. Na stronie adresu tą samą ręką przy samym brzegu: raczeni (dwie głoski ostatnie niewyraźne).

48. *Lwów, 3. września 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: wstawia się za panem Oleskim, który wielce się zasłużył, a prosi przez swego sługę o zasiłki.

Serenissime princeps et domine domine meus graciousissime. Scire dignetur vestra regia maiestas, quod dominus Oleszky est diligens servus vestre maiestatis, qui sepe et continue custodiam circa Ostrow³⁾ exercet erga inimicos et eciam ubicunque necesse et opportunum fuerit, qui eciam iam secundano cum hominibus vestre serenitatis et suis servilibus ipsos hostes satis clare prostravit, prout antea m[aiestati] vestre per literas de-

¹⁾ c wytarce. ²⁾ W ręk. non.

³⁾ Ostrow: t. j. Czarny Ostrow nad górnym Bohem w półn. Podolu, w powiecie płoskirowskim.

scripsi ¹⁾, et eiam multis annis de ipso audivi, quod sepe et sepe solet hostibus prefatis resistere. Qui proposuerat ad vestram regiam celsitudinem equitare pro subsidio aliquo, quia valde anichilatus et destructus est per prefatos hostes, et quia eiam hic urgente neccessitate, ut his temporibus est neccessitas maxima, solus equitare noluit, sed ffamulum suum ad m[aiestatem] vestram expedivit. Quare rogo humillime v[estram] m[aiestatem], velit ipsum ffavorabiliter benigniter ²⁾ providere et ipsum aliquo consolari, quia est maxime utilis vestre serenitatis (!), qui et eiam alii videntes et audientes, quod m[aiestas] vestra ipsum favorabiliter expediret, tanto diligencius servicio v. r. m[aiestatis] inherebunt et servient, quod satis leve ³⁾ hoc eveniet efficere vestre s[erenitati]. Et confido vestre m[aiestati] ipsum absque protardacione ipsum (!) favorabiliter expedire, tanquam dominus meus graciousissimus, cui me et servicia mea humillime recommitto. Datum ex Leopoli, feria tertia proxima ante festum nativitatis gloriosissime virginis Marie, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E. v. serenissime maiestatis

Petrus Myskowsky de Przeczyczow,
pallatinus Belszensis et capitaneus terrarum Russie
generalis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque domino et heredi ac domino meo graciousissimo.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci.

49. *Lwów, 4. września 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: poleca Jana Doliwskiego, udającego się do króla po żółd.

Serenissime princeps et domine domine meus graciousissime. Scire dignetur vestra s. m., quod is lator presencium nomine Johannes Doliwzsky proposuit equitare ad vestram regiam celsitudinem pro solario suo: quare humilime rogo vestram m[aiestatem], velit ipsum favorabiliter et graciose expedire et dampnum ipsius persolvere. Qui eiam est diligens in servicio vestre s[erenitatis], equi vero tres, qui ei decesserunt in servicio v. m[aiestatis], econtra in hunc locum alios tres locavit, idcirco velit ipsum et omnes eo celerius expedire v. regia maiestas ⁴⁾. Tamen vero vestra serenitas bene potest intelligere, quod omnes hii maxime neccessantur, cui me et servicia mea humilime recommitto. Datum ex Leopoli, feria quarta pro-

¹⁾ W naszych listach o tem mowy nie było. ²⁾ Następuje: *expedire* przekreślone.

³⁾ Lekcja nie pewna — nieczytelnie napisane. ⁴⁾ Jest: *regietas*.

xima ante festum nativitatis gloriosissime virginis Marie, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E[iusdem] vestre serenissime maiestatis

Petrus Myskowsky de Przeczyczow,
pallatinus Belszensis et capitaneus terrarum Russie
generalis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque domino et et heredi etc., domino meo graciousissimo.

Oryg. pap. ze śladem czerwonej pieczęci.

50. *Lwów, 4. września 1499.*

Tenże do tegoż: donosi o wielkiej klęsce Turków pod Korfu (Kurfusz) i wyprawie ich na Rodus, o połączeniu się Tatarów z Turkami do wyprawy na Polskę, prosi o ludzi i pieniądze.

Serenissime princeps et domine domine meus graciousissime. Hodie a data presencium venit explorator meus ex Sroka, nec non eciam capitaneus ex Sroka litteras mihi per eundem exploratorem dirrexit, quam eciam v. s. m[aiestati] hic inclusam transmitto. Qui explorator mihi retulit, quomodo circa castrum Kwrffwsz ¹⁾ triginta milia Thurcos prostraverunt; qui eciam retulit, quod solus imperator Thurcorum noluit tendere versus Rodis, et terrigene ipsius eciam nullomodo absque ipso tendere voluerunt, ita tamen, quod cum ipsis tendere oportuit, committivam vero unam cum potentiis maximis per aquas versus Rodis misit, solus vero cum committiva alia per terram tendit, ipsis omnibusque iussit, quod quilibet ad personam suam reciperet ²⁾ spedium alias czwyrthnye farine. Insuperque v. m[aiestas] scire dignetur, quod Thurci remanserunt circa castra Kylya et Byalogrod super dampna sua, ipsos esse circiter octo milia. Ad quos Thurcos Thartari in legacionem miserunt, si cum ipsis vellent cummulari et super dampna sua in dominia et terram vestre maiestatis equitare, qui hostes in brevi tempore venire sperantur. Quapropter vestram regiam maiestatem ³⁾ rogo, quatinus velit homines quanto magis huc et pecunias hominibus servilibus dirigere, et ego terram monebo et campestraliter cum ea iacebo, et sic dum ipsi hostes huc apropinquabunt, ego absque dilacione vestre maiestati scitum dabo. Iterum rogo, v. m[aiestas] velit servilibus pecuniam dirigere, quia alias, si vestra s[erenitas] pecuniam ipsis et homines non destinabit, tunc satis male erit; ne iterato hostes intrantes dominia et terram vestre m[aiestatis], prout antea depopulabant et incinerabant, velit vestra serenitas de isto eo

¹⁾ Zapewne: Korfu. ²⁾ Następuje *ferinam* przekreślone. ³⁾ Jest: *v. regiatem*.

melius consulere tanquam dominus meus graciousissimus, cui me et servicia mea humiliter recommitto. Datum ex Leopoli, feria quarta proxima ante festum nativitatis gloriosissime virginis Marie, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E. v. s[acre] maiestatis

Petrus Myskowsky de Przeczyczow,
pallatinus Belszensis et capitaneus terrarum Russie
generalis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lythwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc., domino meo graciousissimo.

Oryg. papier., ślad czerwonej pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1013.

51. *Lwów, 10. września 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: poleca Stanisława Kucharskiego.

Serenissime princeps et domine domine meus graciousissime. Scire velit v. s. m[aiestas], quod is bonus homo Stanislaus Kucharski servivit v. s. m[aiestati] in octo equis tanquam bonus homo hoc quartale anni, super quos equos nondum solucio facta est per florenos; et servivit ibi cum domino Petro Olyeski, ubi ex gracia omnipotentis dei non modici inimici prostrati sunt, sicut et ante scripsi v. s. m[aiestati], ubi idem bonus homo aderat cum ipso domino Olyeski; sub quo quidem Kucharski presencium ostensore bonus eqws wlneratus est, quem, ut ipse asserit, bene novit dominus Daud. Ideo v. s. m[aiestatem] rogo, velit sibi eundem eqwm graciose persolvere. Cum his v. s. m[aiestati] servicia mea humilime committo. Ex Leopoli, feria tertia post nativitatis Marie proxima, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E. s. m[aiestatis] v[estre]

Petrus Miskowski,
palatinus Belzensis et capitaneus terrarum Russie
generalis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, suppremo duci Litwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino graciousissimo.

Oryg. pap. ze śladem czerwonej pieczęci.

52. *Lwów, 17. września 1499.*

Henryk z Krakowca do króla J. Olbrachta: odpowiada, że piesi ze Lwowa i z Buska chcą opuścić służbę, gdyż za mało dostali pieniędzy: i innych mogą za sobą pociągnąć, z dworskich nikt nie został. Radzi, aby szkody wynagradzać i spłacać zaciężnych na miejscu we Lwowie.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. Scire dignetur s. m[aiestas] vestra, quod omnes pedites tam de Leopoli et eciam de Buszko volunt ab hinc trahere et iam illis edixerunt servitium¹⁾, nam nequaquam possunt hic durare hac pecunia, quam illis s. m[aiestas] vestra hisce temporibus dedit, et vere coram meis oculis²⁾ illis totam debitores receperunt, ita quod alicui, ignoro, sex grossi ultra remanserunt. Conspiciat igitur s. m[aiestas] vestra, utrum hoc bene fiet, quod omnes ab hinc similiter recedent, utrum et ne levipensio similiter vestre s. m[aiestatis] fiet, nam vere spero, quod et illos de Camyenyecz succedent ad exiendum et ad trahendum abinde, nam ad illos literas scribunt. De curiensibus eciam scire dignetur s. m[aiestas] vestra, quod nullus remansit hic, tantum ego³⁾ cum familia mea et dominus Voyewodzytz; si etenim non fiet provisio vestre s. m[aiestatis], et nos oportet ultimatim equitare ad vestram s. m[aiestatem]. De dampnis fuisset melius, ut hic in Leopoli reformarentur, nam ego cum domino capitaneo late et bene scimus, quomodo aliqua dampna sunt illis illata, et que s. m[aiestas] vestra deberet ex debito solvere et que non. Pro Vaczlaw Raceno misi; ignoro, quid agitur, quia non venit⁴⁾. Dampna Racenorum omnia ibi sunt, nam dominus Fyrley omnia registra antiqua secum recepit, dum noviter homines conscripsit hic⁵⁾; si vero vestra s. m[aiestas] aduc non solvit dampna, bene esset, ut hic miteret notarium cum pecunia et ut ego cum domino capitaneo cum illis rationem faceremus, nam nos bene et lacius de omnibus scimus, nam aliquibus sunt equi recepti per Thartaros et hoc per incurrabilitatem ipsorum. Pro certo male fecit s. m[aiestas] vestra, quod ipsos⁶⁾, scilicet omnes serviles, informavit s[erenitas] vestra ad se equitare pro servicio solvendo, nam super s[erenitatem] vestram currunt ammovendo ibique pecuniam in expensis consumunt et hic veniendo non habent quo debita persolvere, et sic et servitium s. m[aiestatis] vestre pertardant; sed melius esset, ut hic ipsis pecunia esset supermissa et non essent tales que-rele super ipsos, dum illos oporteret coram nobis debita unicuique persolvere. Cum hiis me et servicia mea gracie s. m[aiestatis] vestre recomendo.

¹⁾ Od et dopisano na marginesie. ²⁾ Następuje *omnem* przekreślone.

³⁾ W tekście błędnie *equo*. ⁴⁾ Czy to Wacław saletnik? Por. Nr. 40. ⁵⁾ Por. Nr. 20.

⁶⁾ W ręk. *ipsas*.

Datum in Leopoli, feria tertia ante festum sancti Mathei apostoli, anno domini millesimo quadricentesimo nonagesimo nono.

Eiusdem vestre sacre maiestatis

Henricus de Cracovyecz
servus humillimus.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino graciosissimo.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci.

53. *Chmielnik, 21. września 1499.*

Jan Struś do Piotra Myszkowskiego: odpowiada na wezwanie do czujności; niema pieniędzy, wybuchła zaraza na konie. Tatarów widziano 12 mil za Chmielnikiem, mieli z nimi bitwę pod Sawranem, daleko za Braclawiem; prosi o pieniądze przez niego (Myszkowskiego) zatrzymane.

Magnifice domine, domine michi graciose. Scribit ad me m[agnificencia] vestra multociens, quod haberem omnimodam et sufficientem diligenciam in custodia pro paganis et quod non negligere (!) m[agnificencie] v[est]re sine omni dilacione dare scire. Miror in modum, quia m[agnificencia] v[est]ra michi nichil ad hoc dedit et adhuc michi m[agnificencia] v[est]ra retinuit nuncium et ad hoc tempus adhuc tenet: quapropter scire dignetur m[agnificencia] v[est]ra, quia iam per hec tempora multas proprias pecunias suas ad hoc apposui, nullum profectum ex isto habendo. Ceterum scire dignetur m[agnificencia] vestra, quia hisce temporibus maxima pestilencia huc invasit super equos, quod multi equi nobis discesserunt, quia omnino non habemus, super quo magnificencie vestre ita cito dare scitum. Nichilominus magnificencie vestre do scire, quia post Chmyelnyk ¹⁾ in duodecim milliaribus visi sunt Thartari, videlicet eorum custodia visa est: ego statim sine omni dilacione direxi ibidem suum fidelem exploratorem, videre eorum exercitum et circumspicere; si vestigiis suis transirent terram nostram. Si perciperem, quod deberent preterire Chmyelnyk, ego solus sine omni prorogacione equitabo post illos, circumspiciens eorum posicionem, magnificencie vestre non negligam scitum dare. Si alter meus nuncius magnificencie vestre tertia die post istum non dabit scitum, extunc sciat magnificencia vestra, quia revertentur in terram Lithwanie. Quare eciam scire dignetur magnificencia vestra, quia hisce temporibus habuimus conflictum cum Thar-

¹⁾ Chmielnik: miasto w wschodnio-północnem Podolu, nad górnym Bohem.

taris in Sawrayn¹⁾, remote post Braslawy²⁾ et ibidem in isto conflictu³⁾, quod (!) habuimus eciam cum eis, multos equos nobis interfecerunt. Volui magnificencie vestre per hunc exoratore[m] unum Thartarum⁴⁾ dirigere, sed adhuc non rescivi perfectam rem pro posizione paganorum. Nunc obnixè rogo magnificenciam vestram, dignetur nobis persolvere eadem dampna, que nobis per hec tempora sunt facta in equis nostris per paganos in ser-
vicio r[egie] maiestatis, quia iam omnino non habemus huc amplius super quo perseverare et servire, propter retencionem pecuniarum, pro ser-
vicio nostro per magnificenciam vestram retenturam. In ultimo oro magnificenciam vestram pro sexaginta florenis, quos michi tenetur magnificencia vestra pro custodia, quod haberem meliorem et perfeccio[m] evidenciam et diligen-
ciam in rebus magnificencie vestre ut domino michi gracioso, quia multa ad hoc oportet me semper expandere. Tandem valere opto magnificenciam vestram in optima sanitate. Raptim in Chmyelnyk, sabbato in die sancti Mathie (!)⁵⁾ apostoli et ewangeliste, anno salutis 149 nono.

Johannes Sthrus
in omnibus paratus.

Adres: Magnifico domino Petro Miskowsky, pallatino Belsensi et capitaneo terrarum Russie generali, domino michi gracioso.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1015.

54. *Chmielnik, 21. września 1499.*

Jan Struś do króla J. Olbrachta: prosi o zwrot winnych mu pieniędzy, na ręce wymienionych dwóch ziemian.

Serenissime princeps, domine domine michi graciosissime. S[erenitatem] v[estram] humilime rogo, dignetur eandem pecuniam, centum cum medio altero florenos, Jolthvch et Tichno prefatis terrigenis serenitatis vestre in manus eorum tradere, quos michi serenitas vestra debuit dare pro festo sancti Michaelis proxime venturo. Libenter solus interesssem coram presencia serenitatis vestre, sed sum occupatus hisce temporibus ser-
vicio serenitatis vestre, per dominum Miskowsky campiductorem supremum serenitatis vestre michi iniuncto. Tandem valere opto serenitatem vestram in optima sanitate. Da-

¹⁾ Sawrań: miasteczko we wschodnio-południowym Podolu, przy ujściu Sawranki do Bohu.

²⁾ Oczywiście: Biaław we wschodnim Podolu.

³⁾ Następuje: *et in primo* przekreślone. ⁴⁾ Następuje *detentum* przekreślone.

⁵⁾ Powinno być Matthaei, bo w r. 1499 dzień ten (21. września) przypadał na sobotę, a dzień św. Macieja na niedzielę. Wskazuje na to także dodatek: *et ewangeliste*, którego niema przy Macieju.

tum in Chmyelnyk, sabbato in die sancti Mathie apostoli et ewangeliste ¹⁾,
anno salutis 149 nono.

S[erenitatis] v[estre]

Johannes Sthrus,
familiaris.

Adres: Serenissimo principi Johanni Alberto, regni Polonie regi, magno duci
Lithwanie, Russie Prussie etc. domino michi graciousissimo.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci.

55. *Belz, 26. września 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: przesyła mu list Strusia (Nr. 53) o Tatarach, prosi ponownie o ludzi i pieniądze, gdyż niebezpieczeństwa nie można lekceważyć.

Serenissime princeps et domine domine meus graciousissime. Hodie date presencium sero literas istas a Struzek mihi presentaverunt ²⁾, quia hic habui committivam et eciam terminos terrestres pro defensione reipublice et eciam iusticie (!) terrestris administrande, in quibus mihi scribit de Tartaris, ex quibus maiestas v[estra] lacius intelliget. Multociens v[estre] maiestati scripsi rogando et consulendo, quod vestra maiestas huc mitteret homines plures et istis, qui mecum sunt, pecuniam propter defensionem harum terrarum et reipublice, quia tempus et ratio respondebat, quod debuerunt hiis temporibus terras et dominia regni invadere et vastare; quare maiestas v[estra] ad hucusque nec pecunias nec homines misit, istud ignoro, sine quibus, ut supra narraveram, v[estre] m[aiestati] nullam defensionem possum facere paucis inimicis, sed utique secundum maius posse meum faciam diligenciam. Avisavi omnes dignitarios per literas meas hodie, quod deberent congregari eo celerius et pro sabbato die post Francisci ³⁾ apud Kuschowysthaw deberent constitui: qualitercunque intelligo, quod non erunt in tempore et parvam spem habeo in eadem defensione. Utique officio meo satisfeci et dante domino faciam, quid fieri poterit; vestra maiestas id providere et sublevare velit, qualiter maiestati vestre melius videbitur: tantum ego rogo et consulo maiestati vestre et ammoneo prelatos et barones regni, ut id sibi levipendere nolint defensionem reipublice; quia sic, ut ante scripsi, qualiter me exploratores mei certos (!) faciebant alias *sprawowały*, est enim timendum, ne cum magnis potenciis has terras intrarent, et ego non habeo cum quo eisdem resistere, sic ut et anno preterito fuit. Cum his vestre maiestati servicia mea recommitto. Datum in Belz, feria quinta ante transla-

¹⁾ Ob. notę poprzednią. ²⁾ T. j. Nr. 53. ³⁾ 5. października.

cionis sancti Stanislai, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Eiusdem s. m[aiestatis] v[estre]

Petrus Mischkowsky,
pallatinus Belzensis et capitaneus terrarum Russie
generalis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Litwanie, Russie Prussieque domino et heredi, domino graciousissimo.

Oryg. papier., ze śladem czerwonej pieczęci.

56. *Lwów, 28. września 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: przesyła list o nieprzyjacielu; nie wie już, jak ma pisać i prosić o przysłanie ludzi i pieniędzy; radzi, aby trzymać tu wojska także w zimie.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. Die date presentium veni de Belz in Leopolim et inveni has literas, quas sacre maiestati vestre dirigo, in quibus conspiciet s[erenitas] vestra, quid agitur de hostibus¹⁾, et ego non habeo cum quo illis trahere ad resistendum. Assignavi enim locum terris circa Caschowszthaw, ut convenirent ad diem dominicum post festum sancti Michaelis proxime venturum²⁾; sed tamen intelligo, quod paucam utilitatem cum ipsis facere potero. Hi vero serviles, qui hic mecum sunt, nullo modo in campum pro defectu pecunie trahere possunt; nam qui super sex equos servitium habet, vix in tribus equitare poterit, et qui in quatuor, vix in uno equitabit, nam omnia, quecumque habuerunt, invadiaverunt. Eapropter iam nescio, quid ultra scribere debeo, quia vestre maiestati multociens scripsi, et intelligo, quod scripta mea in nullam utilitatem deveniunt; nisi solummodo rogo vestram sacram maiestatem, velit pecuniam mittere hiis hominibus, dignetur quoque hic mittere plus homines et presertim Racenos cum aliis, quia in hiis hominibus, qui hic sunt, paucam spem habeat s[erenitas] vestra, nam pauci sunt et defectuosi. Et ita intellexi, quod aliqui domini consulunt vestre m[aiestati] ad yemem hic nullos homines servare: quicumque hoc consulit vestre m[aiestati], non bene intelligit positionem neque necessitatem, quia vestra maiestas bene scit, quod isti inimici in yeme etiam facta sua faciunt, et quia olim dominus Nicolaus Haliczki bina vice prostravit illos semper in yeme. Et etiam alii pedites non est necesse nisi ducentos propter exercitum, quando deberemus iacere in campo inter terrigenas, sunt necessarii, et etiam propter

¹⁾ Może list Strusia Nr. 58.

²⁾ 6. października. Ś. Michała (29. września) przypadało w tym roku także na niedzielę.

alios multos respectus. Si habebō cum quo, credat vestra s[erenitas], quod totam diligenciam faciam secundum magis posse meum; si vero non habebō, habeat me sacra maiestas vestra excusatum, cuius gracie me et servicia mea recommendo. Ex Leopoli, sabato vigilie sancti Michaëlis, anno domini millesimo quadingentesimo nonagesimo nono.

E. v. s. m[aiestatis]

Petrus Myszkowski de Przeczycow,
pallatinus Belzensis ac terrarum Russie capitaneus.

Adres: Serenissimo principi domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino graciousissimo.

Oryg. papier., ślad czerwonej pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1017.

57. Lwów, 28. września 1499.

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: donosi o grabieży uczynionej podczas jego nieobecności przez ludzi Kolencza we wsi arcybiskupa lwowskiego Rzęśnej.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. In arduis negociis discesseram parum quidem in Belz, interim venit querela, quam primum hic apparui, quomodo familia propria Kolencz servilis in villam reverendissimi domini archiepiscopi Leopoliensis Rzeszna¹⁾ noctis tempore subintrantes, villam dictam spoliarunt et pecora ibidem violenter recipientes ad civitatem abducere voluerunt. Et cum kmethones aliqui eos insequerentur propter vestigium sciendum, in eos kmethones irruerunt et tres kmethones occiderunt, alios vulneraverunt, et ex eius familia, dum se kmethones defenderent, etiam occiderunt tanquam violatorem, adhuc nonnulli vulnerati possunt inveniri. Quo facto dictus Kolencz recessit, nullo facto ordine in presencia mei tanquam reus: ideo pro tali violencia cum ipso vestra serenissima maiestas faciat tanquam cum isto, qui in tali crimine excessit, ut redeat ad se iustificandum. Datum Leopoli, sabbato ipso die sancti Venceslai, anno domini millesimo quadingentesimo nonagesimo nono.

Eiusdem serenissime maiestatis vestre

Petrus Mischkovsky de Przecziczow,
pallatinus Belzensis etc.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto etc.

Oryg. papier., ślad czerwonej pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1014.

¹⁾ Rzęśna: wieś 8 kilom. w półn. zach. stronie od Lwowa.

58. Chmielnik, 28. września 1499.

Jan Struś do Piotra Myszkowskiego: widział Tatarów na własne oczy za Chmielnikiem, ciągnących szlakiem Czarnym; donosi o tem, lecz sam z nim być nie może z powodu braku koni i pieniędzy, które im Myszkowski zatrzymuje.

Magnifice domine domine michi graciosse. Scire dignetur m[agnificencia] v[estra], quia solus propriis oculis vidi Thartaros in campis post Chmyelnyk in vigilia sancti Michaelis archangeli¹⁾; non potui ita perfecte eorum numerum considerare in campo²⁾, sed sunt eorum multitudo maxima et tendunt recte via nigra. Si non tenderint ad Ostrog aut³⁾ ad Luczka, tunc omnino ad Szokal aut ad Trebowla; non scio perfecte, ubi revertentur. Quapropter scire dignetur magnificencia vestra, quod libenti animo assisterem magnificencie vestre in adiuvamine; sed⁴⁾ multi equi nobis recesserunt, alii mortui sunt et alios nobis quamplures in conflictu percusserunt, ut testes habemus duces Ostrowyenses, quia nobis equi multi discesserunt; et eciam semper teneo custodiam in quatuor locis super suis equis et solus semper equito custodiendo, ne tardarem m[agnificencie] v[estre] scire dare, et omnino maximum defectum pacior in equis propter retencionem pecuniarum magnificencie vestre, quas retinet⁵⁾ magnificencia vestra nobis ad hoc tempus: idcirco non possum hisce temporibus interesse insimul cum magnificencia vestra. Tandem valere opto magnificenciam vestram in optima sanitate. Raptim in Chmyelnyk, sabbato in vigilia sancti Michaelis archangeli, anno 149 nono

Johannes Sthrus
ad omnia paratus.

Adres: Magnifico domino Petro Miskowsky, pallatino Belsensi et capitaneo terrarum Russie, domino michi graciosso.

Oryg. papier., ślad zielonej pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1016.

59. Lwów, 28. września 1499.

Henryk z Krakowca do króla J. Olbrachta: poleca Jana Wojewodzica. Ma pewne wiadomości o napadzie Tatarów, nie wie tylko, czy ciągną na Litwę czy do Korony.

Serenissime princeps et domine domine graciosissime. Post recomendacionem humillimorum serviciorum meorum, humillime rogo s[acram] m[a-

¹⁾ 28. września.

²⁾ Pierwotnie było napisane: *ita perfecte eos considerare*, potem dodano nad wierszem *numerum* i *in campo*, a *eos* poprawiono na *eorum*.

³⁾ Dwa razy *aut*. ⁴⁾ W ręk. *et*. ⁵⁾ Dwa razy, jedno przekreślone.

iestatem] vestram, dignetur hunc Johannem Woyewodzycz gracia sua providere, nam s[erenissime] domine dignus est graciae s. m[aiestatis] vestre et vestri ipse fuit semper obediens, me[cum] ¹⁾ sicut unus bonus homo, vestre s. m[aiestatis] servus et non tamen super ipsius personam spectancia, sed sicut levior ex omnibus, semper equitabat, quocunque sibi mandavi in necessitatibus vestre s. m[aiestatis]. Eapropter et aduc humillime rogo, dignetur sibi vestra s. m[aiestas] servicium ipsius graciose persolvere illumque in posterum conservare gracia sua, nam servivit sicut bonus homo et fidelis servus domino suo, dampnaque ipsius, que late patent s. m[aiestati] vestre, dignetur persolvere, que percepit, prout lacius s. m[aiestas] vestra in registris conspiciet, nam qualitercunque illa percepit, utique in servicio vestre s. m[aiestatis] in meisque. Eidem commisi [de] ²⁾ necessariis cum s. m[aiestate] vestra pertractare, cui fidem creditivam adhibere s. m[aiestas] vestra dignetur. Me etiam oblivisci non dignetur gracia sua, si alyorum memoriam habebit s. m[aiestas] vestra. Novitates etenim scire dignetur s. m[aiestas] vestra, quod pro certo datum est mihi scire, quomodo Tartari iterum invaserunt terras s. m[aiestatis] vestre: sed aduc ibi misi in custodiam, quo divertentur, utrum in partes Lithwanie aut hic in dominia regni s. m[aiestatis] vestre; nam dominus capitaneus modo protunc hic non interfuit. Cum hiis me et servicia mea graciae s. m[aiestatis] vestre recomendo tanquam domino meo graciosissimo. Ex Leopoli, sabato vigilie sancti Michaelis, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Eiusdem vestre s. m[aiestatis]

Henricus de Cracowyecz,
servus humillimus.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino graciosissimo.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci.

60. *Przemysł, 30. września 1499.*

Mikołaj Kreza z Bobolic, starosta przemyski, do króla J. Olbrachta: w sprawie przestępcy szlachcica, za którego szlachta inaczej ręczyć nie chce, tylko na zjeździe generalnym pod grzywną 60.

Serenissime princeps et domine domine mihi graciosissime. Scribit mihi vestra serenissima maiestas, ut nobilem Jeronimum Szelaszyensky, qui propter eius excessus ex meo officio est detentus, darem ad caucionem ³⁾

¹⁾ W ręk. *me*, co sensu nie daje; może więc: *mecum* lub podobnie. ²⁾ Niema w ręk.

³⁾ *caucionem* na marginesie dopisane.

fideiussorie et ut vestram maiestatem pro his amplius non impulsarent: dignetur vestra serenissima maiestas scire, quod ego, dum vidi primas literas vestre serenissime maiestatis, illum ad caucionem fideiussorie volui dare, prout me edocuit vestra maiestas, quomodo illum ad caucionem fideiussorie de[bui] ¹⁾ dare; sed hii, qui temeritatem suam ad me vellent imponere, deponunt coram s. maiestate vestra, quod ego nollem ipsum ad fideiussionem dare, qui tamen michi iniuriam faciunt. Sed dignetur vestra maiestas scire, quia aliter nolunt pro ipso fideiubere, tantum quod cum ipso starent in convencione generali sub sexaginta marcis; quod dignetur vestra s. maiestas providere, quia pars illa dicit sibi hoc iniurie esse, quod ipse iudicio Jeronimus hic parere non debuerit ²⁾... processus illo factus (?) est (?)... actum. Ego ea faciam, que michi demandabit vestra s. maiestas, sed sciat vestra maiestas, quia nullus aliter vult pro ipso fideiubere, tantum sub sexaginta marcis illum coram maiestate vestra statuere. Et tandem me comendo gracie vestre s. maiestati. Datum Premislie, feria secunda proxima post festum sancti Michaelis, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Nicolaus Creza de Bobolicze,
capitaneus Premisliensis

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc, domino michi graciousissimo.

Oryg. papier., ślad zielonej pieczętki.

61. *Przemysł, 30. września 1499.*

Mikołaj Kreza z Bobolic, starosta przemyski, do króla J. Olbrachta: usprawiedliwia się z zarzutów, jakie mu czynią mieszczanie przemyscy.

Serenissime princeps et domine domine mihi graciousissime. Intellexi scriptis vestre serenissime maiestatis ³⁾, quod cives et incole Premislienses super me querelam deposuerunt; tamen michi grave est sustinere, quod iniuste posuerunt querelam coram serenissima maiestate vestra. Primum, quod asserebant coram serenissima [maiestate] ⁴⁾ vestra, ut illos verbis inhonestis verberarem, in quo michi iniuriam faciunt, quod presencialiter vestra s. maiestas id agnoscet; sed inteligo, quia voluerint per me aput vestram serenissimam maiestatem aliquid illis producere, tamen michi illud est ab ipsis grave sustinere. Et deposuerunt super me coram maiestate vestra, quod

¹⁾ Dziura.

²⁾ Następujące słowa do *est* dopisane są na marginesie, którego brzeg oddarty nie daje wszystkiego odczytać.

³⁾ Jest wszędzie w tym liście *maiestati* zamiast *maiestatis*. ⁴⁾ Niema w ręk.

illis roborā et scilindria et necessaria alia pro illorum edificacione ¹⁾ in forum ducere prohiberem. Sciat vestra serenissima maiestas, quia dum ex gracia vestre serenissime maiestatis sum misus (!) in hunc capitaneatum, demandavi, ut in silvis vestre maiestatis homines terrigenarum, qui libertatem in illis non habent, non admitterentur in silvas et ab ipsis secures reciperentur; tandem homines terrigenarum roborā ex silvis vestre maiestatis in civitatem duxerunt et ego illos recepi; sed hominem et subditum vestre serenissime maiestatis neminem recepi, sed et aduc illos ammoneo, ut roborā pro edificacione illorum in civitatem ducerent, ut exinde nutrimentum haberent; quia sciat vestra serenissima maiestas, quod multi sunt homines vestre maiestatis, qui anni (!) elapsi nihil seminaverant, qui tantum ex silvis nutriuntur; tamen si vestra serenissima maiestas mihi demandabit, ut homines et kmetones terrigenarum in silvas vestre maiestatis admitterem, id non ex me, sed ex mandato vestre serenissime maiestatis fiet, quod damnum estimo esse vestre maiestatis, et tamen me in his dignetur informa[re] ²⁾. Tandem deponēbant, quod illorum labores non secundum taxam, sed secundum beneplacitum suum ill[is s]olverem ²⁾: quod minus iuste asserebant coram maiestate vestra, quod personaliter verebuntur coram s. maiestate vestra, prout iam et soli id ad se agnoscunt, et dicunt consules ³⁾, quod comunitas absque scitu illorum id ad vestram s. maiestatem fecit scribere, et quamvis negat ⁴⁾, sed mihi tantam iniuriam grave est ferre. Tantum dignetur scire vestra serenissima maiestas, quod teoloneum ab ipsis recipiebatur, sed non, prout coram vestra maiestate deposuerunt, quod inconsuetum, sed tantum ab incolis eorum, qui non sunt destructi, secundum consuetudinem antiquam, ab uno bove per quatuor obulos exigebatur et non aliter. Et scribit mihi vestra serenissima maiestas, quod me non ad exprimendos homines huc mitteret, sed ad iusticiam illis faciendam: dignetur eadem scire, quod ab istis, qui sepe et sepe ad vestram maiestatem deveniunt, non tantum quod iniustum denarium; sed et iustum ovm non recepi, quia aduc nullum proventum anni preteriti et presentis recepi, exemptis (!) aliquibus Zasančan et Pyekuliczan ⁵⁾, qui non sunt destructi; ista tamen mihi iniuria ab ipsis multum gravis est. Et scribit mihi vestra serenissima maiestas, quod tangitur de terrigenis, ut cum illis ⁶⁾, prout pertinet ad officium meum, procederem: non aliter, dignetur scire me, cum illis procedo, tantum ut decet ad me et ad officium meum, et tamen tempore congruo non aliter vestra serenissima maiestas agnoscet, tantum me in veritate mea. Deposuerunt eciam super me, quod illos nimiis iniuriis agravarem: de illis nihil scio et de his, quas iniuste super me deposuerunt; et tamen agnoscens me vestra serenissima maiestas iustum esse, non comonebit super me propter illorum iniustam querelam. Et tandem me

¹⁾ Następuje: *illis przekreślone*. ²⁾ Dziura. ³⁾ *consules* dopisano na marginesie.

⁴⁾ *et* — *negat* dopisano nad wierszem. ⁵⁾ *Zasanie i Piekulicze*: wieś tuż koło Przemyśla.

⁶⁾ Następuje *sed* przekreślone.

comendo gratie vestre serenissime maiestatis. Datum Premislie, feria secunda proxima post festum sancti Michaelis, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

N[icolaus] ¹⁾ Creza de [Bobolycze] ¹⁾,
capitaneus Premisliensis.

Tandem penes et in gracia vestre serenissime maiestatis sunt, sed nescio, quem profectum hii cives exinde habebunt, quod eis teoloneum vestra maiestas dimisit, quia in uno bove quilibet mercator lucrabit unum florenum, et ab uno bove dabit quatuor denarios teolonei; actamen omnia sunt in gracia vestre serenissime maiestatis.

Adres: Serenissimo principi domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Litwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc., domino mihi graciosissimo.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci.

62. *Lwów, 1. października 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: przesyła list o połączeniu się Turków i Tatarów. Ponieważ piechota na mocy pozwolenia króla odchodzi, prosi znowu usilnie o 200 do 300 pieszych.

Serenissime princeps et domine domine graciosissime. Ecce mito vestre maiestati literas de Soroka, in quibus mihi scribunt, quod duo filii Malkossonysz cum quatuor milibus Turcorum in campo cum Tartaris convenerunt, sicut lacius vestra s. m[aiestas] ex literis eisdem intelliget. Et pedites omnes feria quarta ²⁾ proxima volunt recedere propter defectum; cum quibus multociens locutus sum, quod aduc manerent per aliquod septimanas, quousque isti inimici, de quibus auditur, reverterentur in domus suas; et ipsi mihi responderunt, quod vestra m[aiestas] eis intimavit per ipsorum nuncium, quem ad vestram s. m[aiestatem] cum meis literis paulo ante miserant, quod recederent. Pedites recedent, et ego magis modicum quam sexingentos equos hic mecum habeo ad defensionem; tunc nescio, quo illos divertere debeo, utrum in campum cum illis trahere, aut illos pro castrorum reservacione conservare et remanere. Si non tanta magna potencia inimicorum ³⁾, sed in mille equitibus totas terras istas deserent et devastabunt; cum magno dolore et verecundia eosdem expecto, deus scit omnipotens quod non tantum doleo de verecundia mea, sed plus de levitate vestre maiestatis et de dampno

¹⁾ Dziury.

²⁾ Pierwotnie było *tercia*, co poprawiono nie kreśląc na *quarta*. Przypada środa na 2. października.

³⁾ Rozumie się: *esset*.

reipublice. Rogo propter deum et consulo, velit vestra maiestas una cum prelati et baronibus istud melius providere, quam provisum est, quia est credendum et fuit, quod aliquando deberent venire et venient inimici ad vastandum has terras; sine ducentis aut tricentis peditibus ad minus et equitibus, prout fuit laudatum in convencione Cracoviensi, nullam spem vestra maiestas ponat. Testor deo omnipotenti, quod facerem summam diligenciam in omnibus secundum magis posse meum, prout decet ad bonum servum, si haberem cum quo. Et lacius istud vestre maiestati providere et iudicare commito et ecciam servicia mea tanquam domino meo graciousissimo. Datum Leopoli, feria tertia proxima post Michaelis, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E[iusdem] v[est]re s[ac]re m[ai]estatis]

Petrus Myszkowski de Przeczycow,
palatinus Belzensis ac terrarum Russie capitaneus.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, suppremo duci Lithwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino graciousissimo.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1018.

63. *Przemysł, 1. października 1499.*

Mikołaj Kreza, starosta przemyski, do króla J. Olbrachta: w sprawie skargi rajców przemyskich przeciw władcyce.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. Consules Premislienses coram maiestate vestra regia contra wladicam Premisliensem certas deposuerunt querelas, pro feno precipue: dignetur v. m[ai]estas regia positionem rei scire. Cum tempore transacto necessitate exigente iter versus inimicos crucis Cristi acceperam, misit post me wladica nunccium suum, contra consules querens, quomodo prata pascuaria collis illius falcastrassent; ad quos remisi, ut supersedissent et fenum congregaretur in unum locum, utque non movissent eundem (!) tantisper, donec rediens revisis munimentis et literis utriusque partis iusticiam eisdem ministrassem, volens unumquemque in suo iure conservare nec alteri augere alterique diminuere, prout hec est voluntas mea unumquemque in iusticia conservare; et ipsi confugerunt cum querelis ad serenitatem vestram, quorum omnes querele non ita se habent, ut ipsi referebant, prout vestra serenitas agnoscet. Datum Premislie, feria tertia proxima post festum sancti Michaelis, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E. v. s[er]enitatis] r[eg]ie]

Nicolaus Cresa,
capitaneus Premisliensis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc., domino graciousissimo.

Oryg. papier., ślad pieczęci zielonej.

64. *Lwów, 3. października 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: przesyłając list Strusia o Turkach i Tatarach, jeszcze raz błaga o ludzi i pieniądze, gdyż zwołane pospolite ruszenie nie wiele pomoże bez ludzi służebnych.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. Possibile, quod displicent v[estre] s. m[aiestati] scripta mea, ammonendo sepissime v[estram] s. m[aiestatem] pro defensione; ecce nunc eciam dirigo literam vestre s. m[aiestati] a Strusz, in qua descripsit mihi significans de hostibus, tam de Turcis quam eciam de Tartaris, prout s. m[aiestas] vestra melius in eadem videbit descripta: igitur et aduc rogo s. maiestatem vestram, hominibus hiis, qui hic mecum sunt, pecuniam dirigere dignetur, nam prout et antea descripsi s. maiestati vestre, quod nimium sunt defectuosi, qui non audent in pratis et nec in nemoribus gramina falcare, quia illis non admitto propter querimonias, et sic totum quid habuerunt invadiaverunt, sic quod nichil habent. Rogo eciam s. maiestatem vestram, velit hic Racenes (!) quantocius mittere, et post ipsos alios homines quid magis. Sciat enim s. m[aiestas] vestra, quod restes iam misi per omnes districtus terrarum Russie¹⁾; sed prout intelligit vestra s. maiestas, quod terrigene nichil valent absque servilibus versus hostem. Et aduc rogo, velit hiis, qui mecum sunt, pecuniam dirigere et alios cum Racenis quam plures; ac tamen ego volo et vellem, quid magis poterim, peragere, si haberem cum quo. Rogo, dignetur s. maiestas vestra mittere hic mihi restes suas, ut eo promcius et apcius traherent terrigene. Cuius serenitatis graciae me et servicia mea recomendo. Datum Leopoli, feria quinta vigillie sancti Francisci, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E[iusdem] v. s. maiestatis

Petrus Myszkowski de Przeczycow,
palatinus Belzensis ac terrarum Russie capitaneus.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino graciousissimo.

Oryg. papier., ślad zielonej pieczęci.

¹⁾ Ob. numer następny.

65. *Przemysł, 3. października 1499.*

Mikołaj Kreza z Bobolic, starosta przemyski, do Piotra Myszkowskiego: odpowiada na wezwanie do pospolitego ruszenia.

Magnifice domine amice dilecte. Prout vestra magnificencia scripsit literam insimul ad omnes dominos dignitarios et terrigenas, ut ad arma consurgerent, tamen dignetur eadem scire, quod termini terrestres die hesterni fuerunt, cum quibus locutus sum: qui tamen repositis terminis in domos suos reversi sunt ob eandem causam bellicam. Tandem et ad dominum castellanum Premisliensem ¹⁾ scripsi in eadem necessitate et cedulam literę vestre m[agnificencie] ipsi transmisi: qui ad me scripsit, quod ad literas vestre m[agnificencie] nequaquam se vult movere, sive tamen paratum se dicit esse usque ad literas regie maiestatis; et scripsit ad me, quod et a regia maiestate hoc habet se non movere usque cum terris superioribus vel cum adiutorio stipendariorum. Et tamen aliqui terrigene ad ipsum respectum habent et aliqui ad meum exitum, ego tamen quolibet exibo vel paratus sum exire et tandem et dominus palatinus Cracoviensis ²⁾ suam familiam destinabit, prout et semper consuevit, sicut bonus dominus, qui diligit querere bonum. Tantum sciat vestra m[agnificencia], quod ego ad Leopolim non possum apropinquare nec ad locum determinatum, usque terrigene convenient ad unum locum; actamen si id vestra m[agnificencia] inteligit, quod ego solus cum sua familia proficiscerer, et ea facerem, sed ignoro, quod ad aliquem profectum meum mocionem absque terrigenis deducerem; sed cum terrigene congregabuntur, non negligam ad vestram magnificenciam apropinquare, et ea faciemus, que fient secundum nostrum posse. Sed rogamus una cum terrigenis vestram m[agnificenciam], quod, si aliquid novi evenerit, nobis dignetur scribere, ut si necessitas non ostenderit, ut inaniter non moveremus, et tamen ego in me nullum detinebo ³⁾, sed sine quavis mora movebimus et exhibimus. Et tandem feliciter valeat vestra magnificencia. Datum Premislie, feria quinta post festum sancti Michaelis archangeli, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Nicolaus Creza de Bobolicze,
capitaneus Premisliensis.

Adres: Magnifico domino Petro Myszkowsky de Przeczyczow, palatino Belzensi et capitaneo terrarum Russie generali Leopoliensi etc., amico dilecto.

Oryg. papier. ze śladem zieloncj pięczęci.

¹⁾ Stanisław Kmita. ²⁾ Spytek z Jarosławia.

³⁾ Pierwotnie *detinebimus* poprawione na *detinebo*.

66. *Lwów, 4. października 1499.*

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: udało mu się piechotę zatrzymać jeszcze do środy; ziemia przemyska nie chce wyruszyć w pole; prosi o ludzi i pieniądze.

Serenissime princeps et domine domine graciousissime. Cum magno labore pedites allocutus sum cum domino Henrico ¹⁾, quod remanserunt et promiserunt expectare usque ad feriam quartam proxime venturam ²⁾, quousque de istis hostibus lacius intelligere possemus, quo tenderent, prout et modo vel hodie date presencium hec litera de Zyncow ³⁾ aferta est, quam s. maiestati vestre dirigo. Dirigo eciam s. maiestati vestre literam domini Creza capitanei Premisliensis ⁴⁾, in qua mihi scribit, quod terra Premisliensis nullomodo se vlt movere; et si hec terra se non movebit, extunc nulla alia terra se movebit, et eciam si bene terre se moverent, intelligat s. maiestas vestra, qualis defensio fiet sine servilibus. Vestra s. maiestas dignetur hic plus gentes mitere et hiis qui hic sunt pecuniam, Racenes (!) et alios, quos magis posset mitere, quod utique esset fama, quod vestra s. maiestas hic homines propter defensionem mitit plus; nam potest vestra s. maiestas intelligere, quod hii hostes, si ita fortiter intrabunt ⁵⁾, omnino hic pausabunt sencientes, quod nulla resistencia illis fiet ⁶⁾, presertim si isti pedites recedent et vestra s. maiestas homines hic plus non mitet; que levitas et dampna exinde ad omnes partes pervenient, vestra s. maiestas potest intelligere. Deus doleat, si debet ad hoc pervenire, si deberent sic vastare et depopulare, sicut anno preterito vastaverunt et depopulaverunt absque omni resistencia. Rogo vestram maiestatem, provideat hic secundum magis posse vestre s. maiestatis, cuius graciae me et servicia mea recommendo. Ex Leopoli, feria sexta ipso die sancti Francisci, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

Eiusdem v. s. maiestatis

Petrus Myszkowski de Przeczycow,
palatinus Belzensis ac terrarum Russie capitaneus.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, suppremo duci Lithwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino graciousissimo.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci. Druk. Caro, Gesch. Pol. V, 2, p. 1019.

¹⁾ Henryk z Krakowca, ob. wyżej. ²⁾ T. j. do 9. października.

³⁾ T. j. Dzińków czyli Zinków w województwie braclawskiem na północy.

⁴⁾ Ob. Nr. 65. ⁵⁾ Słowa *si* — *intrabunt* dopisane na marginesie.

⁶⁾ Następują słowa przekreślone: *et eciam ideo quia s. m. vestra non ...* (słowo zupełnie zamazane) *hic magis homines mitere.*

Kartka tej samej ręki:

Scire dignetur s. maiestas vestra, quod hii serviles, qui mecum sunt, iam aliqui exservierunt et unus post alterum exservit¹⁾ et sic omnes exservient medium annum; si vestra m[aiestas] hiis diebus ipsis non mitet pecuniam, pauci manebunt, quia sunt maxime defectuosi et equos ita macros²⁾ habent sic, quod scandalum; quia non presumunt nemini in iacturam recipere, neque fenum neque gramina in pratis, et tantum medium servitium recipiunt, et potest vestra m[aiestas] credere, quod male habent. Et quando huc Leopoli veneram, tunc dictum erat pallatino Valachie, quod in quatuor milibus hic veneram, sicut lacius de isto scit reverendissimus dominus archiepiscopus; ita se ipse pallatinus ad huc habuit, quod voluit cum s. maiestate vestra pacem habere et concordiam tenere et etiam habuit meliorem spem in adiuvamen vestre m[aiestatis]. Sed iam quando rescivit, quod homines non habeo ad defendendum nec etiam ad adiuvandum eidem, iam viceversa facit, quod ei videtur; neque opida nec villas in Pokvczye et nec Kolomugiam et usque ad Halycz non admittit locare et multos homines ibidem mandavit spoliare, demandando, quod nullus ibi ausus esse[t] morari ibi et edificari³⁾.

67. *Chmielnik, 4. października 1499.*

Jan Struś do Piotra Myszковского: o pochodzie Tatarów, którzy byli pod Żytomierzem i Połonnem, dążą prawdopodobnie do Łucka; obawia się, żeby nie nawiedzili Sokala. Donosi, że dłużej tu nie wytrzyma dla niedostatku.

Magnifice domine domine michi graciose. Scire dignetur m[agnificencia] v[estra], sicut ante scripseram de Thartaris ad m[agnificenciam] v[estram], quomodo maxime tenderunt via nigra, quos solus custodivi et propriis oculis vidi, quia eorum vestigia fuerunt non aliter sicut elapso anno penes Gologori⁴⁾, sed secundum possibilitatem fuerunt eorum ad tria milia, sed aliqui locuntur, quod sunt eorum quatuor milia⁵⁾, qui posuerunt se ex ista parte in duabus milliaribus a Wynycza⁶⁾ et ibidem cuiusmodi consilium habuerunt. Nichilominus ego sine omni dilacione, nolens excedere mandatum m[agnificencie] v[estree], licet equis careo, cum omnibus bonis hominibus,

1) W ręk. exsaruit. 2) W ręk. macres.

3) Kartkę tę dołączam do powyższego listu z tego powodu, że jest ona poniekąd uzasadnieniem myśli rzuconej w liście, gdzie Myszkowski prosi usilnie o przysłanie do obrony więcej ludzi i pieniędzy, »quod (raczej: ut) utique esset fama, quod vestra s. maiestas hic homines propter defensionem mittit plus«; w kartce zaś przytacza jako przykład, co może fama, postępowanie wojewody wołoskiego: pokojowe, gdy sądził, że Myszkowski ma z sobą 4.000 ludzi, wyzywające, gdy się inaczej przekonał.

4) Gologory: miasteczko między Lwowem a Brodami.

5) Następowało: nihilominus przekreślone. 6) Winnica: na Podolu, na półn. od Braclawia

quos mecum habeo, et terrigenis meis et kmethonibus, quos congregaveram in subsidium magnificencie vestre volens interesse, post illos equitavi partim insequendo eos, quo deberent diverti. Ipsi ibidem post me vestigaverunt et unum bonum hominem receperunt et famulum illius interfecerunt et eciam duos homines de civitate receperunt et unum de villa. Postmodum reversi sunt in terram Lithwanie, pretereundo Czudzynow¹⁾ recte tenderunt ad Zythomyerz et ibidem per tres dies circumvalaverant castrum, volens (!) illud recipere, postmodum per silvas pertransierunt cum hominibus detentis recte ad Plonne²⁾ et ibi eciam multos homines receperunt, quos omnes econverso duxerunt in ordam et soli reversi sunt contra³⁾, et ut estimo, quia tenderunt recte ad Luczka. Quapropter m[magnificencie] v[est]re do scire, quod magnificencia vestra dignetur⁴⁾ se custodiare (!), ne pertransirent recte ad Sokal ad m[magnificenciam] v[est]ram. Ceterum scire dignetur magnificencia vestra, quia iam omnino ulterius spem non dignetur magnificencia vestra habere in me propter custodiam, propter defectum meum, quia magnificencia vestra et primitus eciam non solvit michi antiquam custodiam et iam eciam hisce temporibus consecuti sumus servicium. Quapropter non habeo super quo hic amplius perseverare cum istis bonis hominibus, quia omni die visitant ad mensam meam et totum victum, quod habui in castro, cum illis iam expandi, propterea iam non possum ulterius hic perseverare⁵⁾ propter hunc defectum. Tandem valere opto magnificenciam vestram in optima sanitate. Datum in Chmyelnyk, feria sexta in die sancti Francisci confessoris, anno salutis 149 nono.

M[magnificencie] v[est]re

Johannes Sthrus,
familiaris humilis.

Adres. Magnifico domino Petro Miskowsky, pallatino Belzensi et capitaneo terrarum Russie generali, domino michi graciousissimo.

Oryg. papier., ślad zielonej pieczęci.

68. Lwów, 6. października 1499.

Piotr Myszkowski do króla J. Olbrachta: poleca Mikołaja Prostosza.

Serenissime princeps et domine domine meus graciousissime. Dignetur scire v. m[aiestas], quod is exhibitor presencium Nicolaus Prosthos est servus v. s. m[aiestatis], qui bonam ac summam diligenciam fecit in Trebowla,

¹⁾ Pewnie: Cudnów w zach. połud. stronie od Żytomierza.

²⁾ Połonne: na zachód od Żytomierza. ³⁾ *contra* dopisano na marginesie.

⁴⁾ W tekście *dignetur*. ⁵⁾ Dwa razy, raz przekreślone.

sed quia est in captivitate apud dominum Stephanum pallatinum Ungarie, quare rogo vestram regiam celsitudinem, velit ipsi servicium dare super L^{tos} 1) pedites, quia dignetur scire v. m[aiestas], quod hic bonum esset duccentos pedites habere, absque quibus hic esse non potest, et quod quilibet rothmagister per quingentos (!) pedites suos haberet, plus vero is Proshosz intelligit melius in omnibus rebus, quam aliquis rothmagister, ac eciam est valens serws v. r. m[aiestatis]. Idcirco adhuc rogo humilime vestram regiam celsitudinem, velit ipsum in sua ffavorabili memoria habere, tanquam dominus meus graciosissimus. Cum his me ac servicia mea humilime recommitto. Datum ex Leopoli, die dominico proximo post festum sancti Francisci confessoris, anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono.

E. vestre serenissime maiestatis

Petrus Myskowsky,
pallatinus Belszensis et capitaneus Leopoliensis.

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, supremo duci Lithwanie, Russie Prussieque domino et heredi etc., domino meo graciosissimo.

Oryg. pap., ślad pieczęci.

69. [Lwów, 6. października 1499].

Tenże do tegoż: dodatkowo donosi, co słyssał, że Turcy znajdują się cztery mile od Soroki; że część ludzi służebnych odešla; nie ma już odwagi nalegać o pieniądze i ludzi, gdyż król mu wcale nie odpowiada.

Ecciam scire velit v. r[egia] m[aiestas], quod primo venit iudeus Isacztez de Schoczawa, quem dicunt hominem esse veracem, qui di[x]it, quod feria secunda proxime elapsa 2) venerat famulus in ipsius hospicium ibidem capitanei de Sroka, qui famulus per eundem iudeum intimavit mercatoribus, quod Turci tendunt quattuor miliaribus a Sroka, sicut nunc iam elapsi essent duodecim dies; et sic semper in unum concordant, quod omnino venient. Ecciam scire velit v. r. m[aiestas], quod isti homines, qui mecum huc venerant, maior pars eorum recepit licenciam et multi recesserunt 3), nolentes servire propter non solucionem, dicendo, quod per amplius servire nolunt per sex florenos, sed si mittet v. r. m[aiestas] per aliquot florenos ad quemlibet equum, habebo alios in locum istum, de quibus v. s. m[aiestati] multociens scripsi. Et sic potest vestra r. m[aiestas] intelligere, cuiusmodi ego possum defensionem facere absque peccuniis et eciam sine mit-

1) *super L^{tos} pedites* na marginesie. 2) 30. września.

3) *et — recesserunt* dopisano na marginesie.

tendis hominibus a vestra regia maiestate. Iam non sum ausus v. r. m[aiestatem] amplius ammonere, quia ad nullam literam v. r. m[aiestas] michi respondit; sed omnia in gratiam et favorem v. r. m[aiestatis] committo et secundum maius posse meum faciam qualitercunque. Deus scit, quod cum magno dolore eosdem hostes expecto in tali incurabilitate et inobediencia, sed tamen fiat voluntas dei et vestre r. maiestatis¹⁾).

Adres: Serenissimo principi et domino domino Johanni Alberto, dei gracia regi Polonie, suppremo duci Litwanie, Russie Prussieque etc. domino et heredi, domino michi graciousissimo.

Oryg. pap. ze śladem czerwonej pieczęci.

70. *Przemysł, 6. października 1499.*

Mikołaj Kreza, starosta przemyski, do Piotra Myszkowskiego: donosi o stanie swoich sił, idzie ku Mościskom, gdzie będzie oczekiwał pospolitego ruszenia.

Magnifice domine amice dilecte. Iam nedum ministeriales terrestres, qui pauci sunt, sed et familia propria michi defuit, mittens, ut pro expeditione bellica moverentur eo celerius; ad dominum castellanum Premisliensem statim literas restium misi regie maiestatis, qui aliquo modo retrahitur, dicens se habere aliam informacionem sue serenitatis. Solus iam exeo prestolaborque versus Mosciska²⁾ congregacionem aliorum terrigenarum. Nuncium ad magnificenciam vestram dirigo, qui ubi pausabit quatuor aut quinque diebus propter innovandam³⁾ certam novitatem. Iam hic in Medica⁴⁾ reperiar. Ex Premisli, dominico post Francisci, anno domini 1499.

Nicolaus Cresa,
capitaneus Premisliensis.

Adres: Magnifico domino Petro Mischkowsky, Belsensi palatino et capitaneo Leopoliensi, amico dilecto.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci.

71. *Lwów, 1. listopada 1499.*

Henryk z Krakowca do Andrzeja z Kościelca, starosty bydgoskiego: prosi, aby za jego wstawieniem się zapisano do rejestru

¹⁾ Początek tego listu (Eciam scire velit) wskazuje, że był on wysłany równocześnie z innym, stąd też i daty żadnej niema; znajduje się zaś w odpisie dołączony do Nru poprzedniego i tą samą ręką jest pisany: zatem i data będzie prawdopodobnie ta sama lub bliska.

²⁾ Mościska: miasteczko na wschód od Przemysła. ³⁾ W tekście: inneuandam.

⁴⁾ Medyka: wieś między Mościskami a Przemysłem.

królewskiego konia Jana Dołuskiego, którego sam zapisać zapomniał.

Generose domine, amice specialis graciose. Scire dignetur g[enerositas] vestra, quod oblivione (!) ¹⁾ oblitus sum inscribere equum Johannis Doluszky *szywy yaplkobythy*, sagitarius ²⁾, qui obiit in Leopoli, qui est destructus dum fugavit dominum capitaneum, quando ipse dominus capitaneus fugavit Tartaros, et sic ipse non potuit pertransire ibidem. Quapropter humillime rogo g[enerositatem] vestram, dignetur se g[enerositas] vestra interponere graciose, ut hic equus esset inscriptus in registrum regale, quod ibi misi; meique non obliviscatur gracia sua speciali, sicut dominus meus. Ex Leopoli feria sexta festi sanctorum omnium, anno domini 1499.

Prout mihi g[enerositas] vestra dixerat, quod quis ex curiensibus hic non veniret in Leopoli per duas septimanas, quod non debuisset servicium habere: Dolusky enim venit aduc septimana non fuit elapsa, cum literis ad dominum capitaneum, quem iam hic non prestiterat, sed eodem die in-sedens super alios equos equitavit post dominum capitaneum.

Henricus de Cracovecz.

Adres: Generoso domino Andree de Koszczyelyecz, capitaneo Bydgosciensi, domino et amico gracioso.

Oryg. papier. ze śladem zielonej pieczęci.

72. *Sandomierz, 27. października 1500.*

Król Jan Olbracht przyjmuje w służbę na jeden kwartał rotmistrza Kanię z 200 piechoty.

Johannes Albertus dei gracia rex Polonie, supremus dux Lithwanie, Russie Prussieque etc. dominus et heres, significamus tenore presencium, quibus expedit universis: quia famosum Canya rothmagistrum cum committiva ducentorum peditum, a die expiracionis novissimi servicii ad unum quartale anni in servicium reipublice et nostrum suscepimus, cui, ut moris est, servicium ipsius solvere tenebimur, pro dampnisque et captivitate, que ei iuste et legitime cum sua committiva nobis servienti acciderint, eidem stabimus et stamus per presentes, quibus in testimonium nostrum anulare signetum subapprimi fecimus. Datum Sandomirie, feria tertia in vigilia sanctorum Simonis et Iude apostolorum, anno domini millesimo quingentesimo, regni nostri nono.

Dominus rex per se.

Oryg. papier. z wyciśniętą przez przykrywkę papierową pod tekstem pieczęcią, której rozeznac nie można.

¹⁾ Jest obivione. Łacina tego listu jest tak zła, że może poprawka w tekście uczyniona najprędzej do sensu się zbliży.

²⁾ Pierwotnie było *hastarius*, to przerobione jak w tekście.

73. *Sandomierz, 27. października 1500.*

Król Jan Olbracht przyjmuje w służbę na jeden kwartał rotmistrza Jana Kalusza z 200 piechoty.

Johannes Albertus dei gracia rex Polonie, supremus dux Lithwanie, Russie Prussieque etc. dominus et heres, significamus tenore presencium, quibus expedit, universis et singulis: quia famosum Johannem Kalusz rothmagistrum cum commitiva ducentorum peditum, a die expiracionis novissimi servicii ad unum quartale anni, in servicium reipublice et nostrum suscepimus; cui, ut moris est, servicium ipsius solvere tenebimur, pro dampnisque et captivitate, que ei iuste et legitime cum sua commitiva nobis servienti acciderint, eidem stabimus et stamus per presentes, quibus in testimonium signetum nostrum anulare subapprimi fecimus. Datum Sandomirie, feria tertia in vigilia sanctorum Simonis et Iude apostolorum, anno domini millesimo quingentesimo, regni vero nostri anno nono.

Dominus rex per se.

Oryg. papier. ze śladem czerwonej pieczęci, wyciśniętej pod tekstem.

74. *Na zjeździe generalnym w Piotrkowie, 6. marca 1501.*

Król J. Olbracht do Piotra Myszkowskiego, wojewody bełskiego i starosty lwowskiego: przesyła mu do ogłoszenia i zastosowania uchwały, na zjeździe piotrkowskim przez panów radę i posłów ziemskich powzięte.

Magnifico Petro Myskowsky, palatino Belzensi et capitaneo nostro Leopoliensi, alioque pro tempore existenti capitaneo, fidei nostro dilecto, graciam regiam. Magnifice sincere nobis dilecte. Existentibus nobis in convencionem Pyotrzkoviensi generali tam spirituales quam seculares consiliarii nostri et nuncii terrarum ad ipsam convencionem congregati supplicaverunt nobis, ut quosdam articulos iusticie et iuri communi consencientes ad evitandas controversias, que aliquando aut ex temeritate aut ignorancia in preiudicium cuiuspiam per officiales terrarum seu districtuum inferuntur, capitaneis terrarum per ipsos publicandos scribi faceremus. Quia autem intencio nostra ad iusticie prosecucionem penitus inclinata est, eorundem consiliariorum nostrorum et nunciorum petitionibus consonis annuentes, tue fidelitati mandamus, ut articulos infrascriptos quosdam publicare facias per¹⁾ capitaneatum tuum nonnullosque ipsemet²⁾ tibi pro informacione³⁾ officii exercendi retineas illisque inhereas, iuri communi in nichilo preiudicando et officii sui⁴⁾ metas non excedendo.

¹⁾ B. ma: *per totum c.* ²⁾ B. *metisibi.* ³⁾ B. *reformacione.* ⁴⁾ B. *tui.*

Inprimis constitutum est, ut decima manipularis ex quocunque agro quicunque colitur detur; vel alias iuxta consuetudinem antiquam, ubi pecuniaria decima est, pecuniaria detur. Item constitutum est, qui decimam recepit, recipiat et paleam. Item constitutum est ¹⁾, quod ²⁾ nullus mendicus alibi mendicet vel mendicare ³⁾ permittatur, quam in ⁴⁾ loco ubi consenuerit vel in causam mendicitatis inciderit, et quod quilibet mendicus ⁵⁾ signum, ut in civitate consulatus, in villis vero plebani, habeat ⁶⁾; et similiter peregrinantes mendici sine signo ⁷⁾ vel civitatis vel plebani sui peregrinare ⁸⁾ non debeant. Item capitaneis tantummodo licebit dare citacionem ad querelam expulsis de reformationibus aut eciam expulsis de pacificis possessionibus violenter et audita querela, id quod equitas suaserit, decernere. Item constitutum est, quod capitaneus non amplius exigat ab intrologacione tantummodo sexagenam et id duntaxat, ubi hoc recipi consuetum est ab antiquo. Item constitutum est, ut capitanei sint ⁹⁾ possessionati in his terris, quarum sunt capitanei, habeantque iudices castrenses ¹⁰⁾ possessionatos. Item constitutum est, ut capitanei et tenentarii restituant profugos kmethones iure mediante. Item, ut iudices terrestres pro hominibus profugis a dominis suis sine ordine terrestri, dum iudicia in districtibus in locis consuetis celebraverint, in termino primo tanquam peremptorio ¹¹⁾ pro eisdem iudicent et diffiniant. Item constitutum est, ut litere dotaliciorum in suo robore conserventur more antiquo. Item commissarii ad granicies limitandas per regiam maiestatem dabuntur cuilibet dignitarii terre eiusdem, ubi petuntur. Item constitutum est, ut thelonea in iustis locis existencia more antiquo solvantur. Item constitutum est, ut proventus ad dignitates et officia terrestria more antiquo solvantur ¹²⁾. Item constitutum est, ut plebei ad ecclesias cathedralis nullo modo admittantur et existentibus in ecclesiis cathedralibus lex imponatur, ut infra annum sub ammissione beneficii beneficia commutent ¹³⁾ et se ab ecclesiis cathedralibus removeant, coadiutorie et reservaciones ¹⁴⁾, que apud sedem apostolicam acquiruntur, nullomodo acceptande nec admittende. Item mocio belli arbitrio regie maiestatis relicta est, ut sue maiestati liceat, non expectata convencione generali, cum necessitas poposcerit, ad bellum terras movere; servire autem ¹⁵⁾ bellum quilibet teneatur iuxta facultates suas, cuiuslibetque servicium palatinus cum castellano examinare tenetur et regie maiestati veridice referre, ut fraudantes rempublicam condigne castigentur. Item palatini provideant, ne tam in civitatibus regalibus quam eciam spiritualium et secularium dominorum prohibeatur empicio frugum in foris septimanalibus per cives et incolas eiusdem civitatis, qui id facere consueverunt,

1) Nasteputje: *item*, którego niema B. 2) B. *ut*. 3) B. *mendicari*. 4) B. *in eo*.

5) B. *mendicans*. 6) B. *signum habeat*. 7) B. *signis*. 8) B. *peregrinari*.

9) Tak B.; w odpisie naszym: *sunt*. 10) Tak B. W odp. naszym: *castrum*.

11) B. *in primo tanquam termino peremptorio*.

12) Artykuł ten jest tylko u Bostla, w naszym odpisie widocznie przez nieuwagę opuszczony

13) B. *ma committent*. 14) W odp. jest: *reservacionem*. 15) W odp.: *ante*.

quedam signa extendendo in commune dampnum. Item constitutum est, quod cives non audeant in preiudicium commune nobilium kmethones captivare pro debitis, vel eosdem ad solucionem cogere ad civitatem venientes, sed cuilibet a domino suo iusticia ministrabitur. Item reformationes uxori- bus testamentaliter facte nulle reputentur. Item persona spiritualis bona hereditaria habens, pro iniuriis citata, in iure terrestri respondere teneatur. Item constitutum est iusticie communi consulendo, ut iudicia terrestria celebrentur usque ad ultimarum restium emissionem. Item kmethonum filii in terris: Cracoviensi, Sandomiriensi, Lublinensi etc. ¹⁾ nullibi de hereditate recedant sine scitu et consensu domini sui; nisi qui studendi gracia exire voluerint, vel literarum, vel artificii, illi dominis suis requisitis licenciam obtinere debent. Item capitanei ex officio citati pro quacunq[ue] iniuria ex officio facta, eciam extra districtum respondere tenentur; citatus tamen pro iniuria vicinali in districtu more antiquo iudicetur. Item capitanei nullum kmethonem citent pro iniuria, sed a dominis illius kmethonis iusticiam requirant. Datum in convencione Pyothrkoviensi generali, sabbato ante dominicam »reminiscere« proxima, anno domini millesimo quingentesimo primo.

Relacio venerabilis Mathie de Drzewicza,
regni ²⁾ Polonie vicecancellarii.

M. K. L. 19, p. 12. Napis kopii: Articuli. — Statuta te, równie jak tutaj, we formie okólnika do starostów, wydal po łacinnie i w polskiem tłómaczeniu Bostel w »Kwartalniku historycznym« z r. 1887, Rocznik I, zeszyt 3, str. 416, z dwóch kopii, przemyskiej i przeworskiej. Porównaliśmy nasz tekst z tem wydaniem i podajemy odmianki. Cf. Kwartalnik 1887, zeszyt 4, p. 726.

75. *Kraków, 2. sierpnia 1501.*

Kardynał Fryderyk i panowie polscy do wymienionych rotmistrzów na Rusi: tłómaczą się, dlaczego zatrzymali ich wysłańców; prze- ślą im wkrótce pieniądze i listy na dalszą służbę w imieniu swoim i przyszłego wybrać się mającego króla.

Generosi, fideles et grate dilecti. Venerant huc ad nos nobiles Hlynek et Morawyecz rothmagistri societatis vestre, suo et vestro nomine solucionem servicii per vos deserviti expetentes ex nobis ac ut futurum inscriberetur vobis atque illis servitium, quorum in expedicione hac causa morati sumus, quia cum pecuniis eos remittere voluimus, prout istud facturi sumus. Ideoque vos rogamus, non egre feratis pro hac ipsa negligencia; nam hac septimana, videlicet ante diem dominicum proxime futurum ³⁾, remitemus eosdem cum expe-

¹⁾ B. niema: *Lubl.*, a zamiast: *etc.* ma: *et in aliis omnibus terris et districtibus.*

²⁾ B. ma: *regis.* ³⁾ T. j. przed 8. sierpnia.

dicione huiusmodi, quia mittemus ad vos cum illis hominem probum exhinc pecunias vobis deferentem, qui cum illis iturus erit propter securitatem pecuniarum portandarum. Tandem simul cum pecuniis literas daturi sumus servitium futurum inscribendo, prout in omnem eventum eciam presentibus literis inscribimus, sic quia servitium habituri estis et habeatis a die ultimi per vos deserviti servitii ad futurum quartale anni inscriptum, sic uti continebunt litere indemnitatis, quas cum pecuniis idem nuncius noster, ad vos cum iisdem Hynkone et Morawycz venturus, afferet vobis. Quapropter ob fidem et virtutem vestram rogamus, ut quemadmodum incepistis sic continuare velitis servitium fideliter virtuose et attente; quod virtus vestra fides atque meritum nobis et demum futuro graciousissimo domino nostro regi, quem auxiliante deo in proximo electuri sumus, vos comendet, quodque non solum servitus, sed eciam virtus liberaliter atque honorificentissime vobis retribuatur et non dubitetis futurum. Datum Cracovie, feria secunda alias in crastino festi sancti Petri ad vincula, anno domini millesimo quingentesimo primo.

Fredericus, miseracione divina sacrosancte Romane ecclesie tituli sancte Lucie in septem solis presbiter cardinalis, archiepiscopus Gneznensis, regni Polonie primas et episcopus Cracoviensis, ac prelati et barones regni Polonie.

Commissio in consilii medio facta.

Adres: Generosis Andrzych Mnychowski, Johanni Woyewodzych de Buczacz et Jacobo Wągorzewski, armorum gencium in terris Russie rothmagistris, fidelibus et grate dilectis.

Oryg. papier. opatrzony na stronie odwrotnej w 9 pieczęci, wyciśniętych przez nalepiony skrawek papieru na czerwonym wosku.

Pieczęci niezbyt wyraźne w dwóch szeregach, w dolnym 6, nad tym 3, od prawej strony ku lewej: 1) pod kapeluszem kardynalskim tarcza o 5-u polach, z których w górnym po prawej stronie widoczna Pogoń, w środkowym domowy herb Habsburski; 2) Poraj; 3) niewyraźna, zdaje się, z infułą; 4) Leliwa z cyfrą na tarczy S D J; 5) większa od poprzednich, równej wielkości co 1), całkiem zatarta; 6) mała również niewyraźna; 7) t. j. pierwsza z prawej strony w górnym rzędzie: Leliwa; 8) duża, w której widoczne jakby 2 róże albo 2 koła i napis w otoku nieczytelny; 9) Godziemba z nieczytelnym napisem w otoku.

76. *In conv. Piotrcoviensi die dominica in profesto s. Francisci (3. października) 1501.*

Petrus Myszkowski palatinus Lanciencis wymieniony przy artykułach, określających stosunek między Litwą a Polską.

Metr. Kor. L. 17 f. 230. Akt nieznaną z tej daty. Będzie to zapewne akt unii ze strony Polaków wystawiony. Akt litewski ma datę: Mielnik 23. października 1501.

77. *Kraków, 28. stycznia 1502.*

Król Aleksander Piotrowi Myszkowskiemu, wojewodzie łęczyckiemu, obowiązuje się zapłacić 741 flor. za szkody poniesione, 4.000 flor. za służbę w obronie Rusi i Podola za Jana Olbrachta odbytą, w pewnych oznaczonych terminach, 27. marca i 25. lipca.

Alexander etc. recognoscimus et fatemur universis per literas nostras, quibus expedit: quia facta racione cum magnifico Petro Mischowski (1), pallatino Lanciensi moderno, remansimus¹⁾ eidem obligati racione serviciorum, in defensionem reipublice in terris Russie et Podolie tempore olim serenissimi domini regis Johannis Alberti germani nostri carissimi iuste factorum et exhibitorum, ac dampnorum in ipso servicio perceptorum; quorum dampnorum racione septingentos quadraginta et unum florenum, racione vero serviciorum legitime ibi factorum exhibitorum et prestitorum quatuor millia florenorum, quemlibet florenum per quatuor decem scotos computando; ex quibus summis, ut prefertur, prefatos septingentos quadraginta et unum florenum pro festo pasche proxime venturo²⁾, predicta vero quatuor millia pro festo beati Jacobi proxime futuro³⁾, de pecuniis similiter reipublice dare et solvere sibi promittimus et pollicemur. Harum etc. Datum Cracovie, feria sexta post festum conversionis sancti Pauli, anno domini 1502.

M. Kor. L. 17, p. 287. Napis kopii: Recognicio Petro Misskowski cassate.

78. *Kraków, 5. lutego 1502.*

Król Aleksander zeznaje: że od króla J. Olbrachta Piotrowi Myszkowskiemu, wojewodzie łęczyckiemu, za służbę na Rusi z towarzystwem należało się 14.260 flor., a za szkody poniesione 742 flor. Na ten dług otrzymał Myszkowski od Aleksandra suknem 10.260 flor. Resztę przyrzeka Aleksander zapłacić: 742 fl. za szkody na wielkanoc, 27. marca, a 4.000 na ś. Jakóba, 25. lipca.

Alexander etc. recognoscimus tenore presencium quibus expedit universis: quemadmodum serenissimus princeps olim dominus Johannes Albertus rex Polonie germanus noster carissimus tenebatur magnifico Petro Misskowski pallatino Lanciensi cum suis armigeris, racione serviciorum in terra Russie factorum, quatuordecim milia florenorum cum ducentis et sexaginta florenis per quatuordecim scotos, pro tempore natalis domini nunc preterito⁴⁾ medietatem predictae summe paratis pecuniis, et medietatem panno solvere, et pro dampnis septingentos quadraginta duos florenos, prout laciis in literis sue maiestatis continebatur. Super quam summam prefatus Petrus

1) W odpisie jest: remansibus. 2) 27. marca 1502. 3) 25. lipca 1502.

4) 25. grudnia 1501.

pallatinus recepit a nobis pannum pro decem milibus et ducentis sexaginta florenis; residuitatemque summe, videlicet septingentos quadraginta duos florenos pro dampnis, pro festo pasche proxime venturo ¹⁾, et quatuor milia florenos pro festo sancti Iacobi apostoli proxime venturo ²⁾ ipsi Petro pallatino debemus et pollicemur sub verbo nostro regio solvere. Harum quibus sigillum nostrum est subimpressum testimonio literarum. Datum Cracovie, sabbato proximo post purificationis, anno 1502.

Metr. K. L. 17, p. 299. Napis kopii: Miskowsky.

79. *Kraków, f. 5. ipso die festi ss. Tiburcii et Valeriani (14. kwietnia) 1502.*

Petrus Mischkowski pal. Lanciensi: przed nim zeznają świadkowie o szlachectwie Erazma Ciołka.

Metr. Kor. L. 17, f. 144.

80. *Wilno, 2. września 1502.*

Król Aleksander zapisuje dług Piotra Myszковского z Mirowa, wojewody łęczyckiego, na jego żądanie, Andrzejowi Kunickiemu, na wymienionych wsiach jego tenuty.

Alexander etc. significamus tenore presencium etc., quia satisficientes magnifico Petro Miskowski de Mirow, palatino Lanciensi, sincere nobis dilecto, pro ducentis florenis, per eum Prussie nostra et reipublice negocia nuper obeundo expositis, eosdem ducentos florenos in moneta et numero communiter currente, de consensu predicti palatini imo ad petitionem eius, in villis nostris: Sorzen, Skorzewa et Muchnicza ³⁾, in terra Gostinensi sitis, tenute nobilis Andree Cuniczki, eidem Andree et successoribus suis inscribendum duximus et inscribimus presentibus, per ipsum Andream et successores suos legitimos predictas villas in summis pecuniarum ac florenorum, tam per presens quam per alias literas antecessoribus dicti Andree iuste datas inscriptarum inscriptorumque, tenendum habendum utifruendum et pacifice possidendum, tamdiu donec ipsi Andree et successoribus suis summe predictae fuerint per nos successoresque nostros ex integro solute. Quo facto possessio earum villarum ad nos et successores nostros redibit pleno iure iuribus etc. Harum etc. Datum Vilne, feria sexta sancti Egidii ⁴⁾, anno domini 1502.

Sub manu propria regie maiestatis.

Metr. K. L. 20, p. 94. Napis kopii: Excussio ducentorum florenorum Petro Miskowski in monetaria admissa.

¹⁾ 27. marca 1502. ²⁾ 25. lipca 1502.

³⁾ Strumień (?), Skorzewa, Muchnica: wsie w ziemi gostyńskiej, w powiecie kutnowskim.

⁴⁾ Ś. Idziego, 1. września, przypadało w tym roku we czwartek: może więc trzeba uzupełnić: post festum s. Egidii.

81. *Wilno, 10. grudnia 1502.*

Król Aleksander Piotrowi Myszkowskiemu z Mirowa, wojewodzie łęczyckiemu, 4.400 fl., które jemu i jego towarzystwu ś. p. J. Olbracht pozostał winien za służbę i koszta w obronie Rusi, gdy dzierżył starostwo lwowskie, zapisuje na miasteczku Szadku, bez względu na to, że na tem miasteczku ma także pewną kwotę zapisaną Mikołaj z Kurozwęk, wojewoda lubelski.

Alexander dei gracia rex Polonie, magnus dux Lithvanie etc. significamus tenore presencium etc., quia tenemur magnifico Petro Miskowski de Mirow¹⁾, palatino Lanciensi, quatuor milia florenorum et quadringentos florenos, per quatuordecim scotos singulos florenos computando, monete et numeri in regno currentis; que quidem quatuor milia et quadringentos florenos serenissimus olim predecessor noster dominus Johannes Albertus rex debebat eidem palatino cum suis armigeris pro serviciis et impendiis, que fecit pro defensione terrarum Russie, dum capitaneatum Leopoliensem gereret; quam quidem supradictam summam pro proxime elapso festo sancti Jacobi apostoli maioris²⁾ tenebamur sibi solvere, ut lacius in literis nostris continetur. De quibus quidem quatuor milibus florenorum et quadringentis florenis, per quatuordecim scotos computando, ipsum palatinum cerciorem volentes facere, sibi eosdem in et super opido nostro Schadek³⁾ cum suburbio ante curiam sito, quod alias lawye et cum ibidem in et cum Cobilye seu Cobilniki et Wansch (?)⁴⁾ inscripsimus et assignavimus inscribimusque et assignamus tenore presencium mediante. Quamvis autem magnificus Nicolaus de Curozvanki palatinus Lublinensis priorem habeat inscriptionem super castro et opido Siradiensi et super ipso opido Schadek, quia tamen nondum venit tempusolucionis et satisfaccionis pro summa ipsius, quam habet super predictis bonis inscriptam, quam si pro termino designato non solverimus predicto palatino Lublinensi et intromissionem in supradictum castrum Siradiense cum opidis predictis ei dare debebimus: extunc eidem Petro Miskowski supradictam summam vel solverimus, vel supra alia bona eam transferemus; per ipsum Petrum Miskowski palatinum et suos successores legitimos predictum opidum Schadek cum suburbio curia et villis supradictis⁵⁾ Cobibile seu Cobilniki et Wang cum omni iure dominio et proprietate, et

¹⁾ Mirów: wieś w powiecie będzińskim. ²⁾ 25. lipca.

³⁾ Szadek: miasto w powiecie sieradzkim.

⁴⁾ Słowa: *quod* — *Wansch*, całkiem wyblakłe i ledwo w części dające się odczytać, dopisano na marginesie zamiast słów w tekście przekreślonych: curia et villa ad ipsam pertinente, quas tenuit olim generosus Predborius de Conyeczpolye castellanus et capitaneus Premisliensis, et cum villa Brodnycza. — Czy wymienione tu nazwy są to dziś przedmieścia Szadka, nie umiemy powiedzieć. Niedaleko Szadka w półn. zachod. stronie są wsie Kobyła miejska i Kobyła chmielowa. Może to będą te same wsie?

⁵⁾ Następują słowa wykreślone: *ad ipsum pertinentibus*.

cum omnibus censibus fructibus usibus redditibus et proventibus universis, agris pratis campis silvis borris gays rubetis venacionibus mellificiis piscinis piscaturis et earum demissionibus, molendinis aquaticis ventilibus et eorum emolumentis, stacionibus theloneis foralibus alias *targowe*, daciis, graminibus alias *sep*, prediis laboribus et quibuslibet oneribus utilitatibus et generaliter cum omnibus obvencionibus parvis et magnis, ad predictum opidum Schadek quomodolibet pertinentibus, omnia exnunc tenendum habendum utifruendum et quiete possidendum, vigore huius inscripcionis, cum suburbio curia et villis prefatis, usque ad plenariam predictorum quatuor milium florenorum et quadringentorum florenorum, per quatuordecem scotos computando, per nos vel nostros successores eidem palatino vel eius successoribus solutionem et satisfaccionem; iuribus nostris regalibus in aliis omnibus semper salvis. Harum quibus sigillum anulare etc. Datum Vilne, sabbato proximo post festum conceptionis gloriosissime virginis Marie, anno domini 1502.

Relacio venerabilis Joannis de Lassko,
supremi regie maiestatis secretarii.

Metr. Kor.. L. 20, p. 39. Napis kopii: Inscriptio opidi Schadek palatino Lanciensi.

82. *Wilno, 15. maja 1503.*

Król Aleksander Piotrowi Myszkowskiemu z Mirowa, wojewodzie łączyckiemu, za zasługi, zwłaszcza za podróże do Moskwy, daruje dom w Piotrkowie, tak wszakże, że darowizna ta tylko na jego bezpośredniego następcę ma się rozciągać.

Alexander dei gracia rex Polonie, magnus dux Lithwanie, Russie Prussieque dominus et heres etc. significamus tenore presencium universis, quibus expedit, presentibus et futuris, harum noticiam habituris: quia propter benemerita magnifici Petri Miskowski de Mirow palatini Lanciensis, que et nobis et reipublice regni nostri tum fideliter et egregie consulendo¹⁾, tum longa vastaque itinera in Moskoviam et alibi libertatis et pacis gracia habende obeundo exhibuit: horum intuitu ipsum consolatum efficere cupientes, sibi et altero (!) successori suo immediate legitimo, sic quod²⁾ ad terciam successionem donacio presens se non extendat, de certa sciencia et gracia nostris regiis, domum nostram una cum area ipsius in anteurbio Pyotrko- viensi supra viam in dextra parte ex oppido ipso nostro Pyotrkwow versus Volborz eundo et ex opposito curie nostre sitam, quam generosus olim Johannes Tirnka capitaneus Osswyanczimensis habuit et possedit, dandum et donandum duximus, damusque et donamus presentibus, ad alteram dumtaxat successionem, per ipsum Petrum palatinum et alterum successorem, sibi im-

¹⁾ W kopii jest: consulenti. ²⁾ W kopii: sic quidem.

mediate iure propinquitatis legitime pro una tamen vice post mortem ipsius Petri succedentem, prefatam domum una cum area ita late et longe et circumferencialiter, prot in suo situ ex antiquo consistit et prout eam prefatus Tirnka habuit et possedit, cum omni iure dominio et proprietate tenendum habendum et iuxta vim presencium possidendum pacifice tenore presencium mediante, ad duas tandummodo vitas seu ad ipsius et alterius sui immediati successoris ultima vite tempora; post mortem vero alterius eorum, illius, qui eidem Petro iure legitimo in domo et area predictis succedet, eadem domus et area ad nos successoresque nostros redibit pleno iure. Harum, quibus sigillum anulare nostrum est subappensum, testimonio literarum. Datum Vilne, feria secunda festi sancte Zophie, anno domini millesimo quingentesimo tercio, regni nostri anno secundo.

Met. Kor. L. 20, p. 84°. Napis kopii: Petro Miskowski palatino Lanciensi domus in Piotrkow, quam olim Tirnka habebat, donata est.

83. *Wilno, 23. maja 1503.*

Król Aleksander Piotrowi Myszkowskiemu, wojewodzie łęczyckiemu, nadaje na zupełną własność miasto Wadowice.

In nomine domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Quamvis regia celsitudo ex sue gracie munificencia universis sibi subiectis, presertim gratiam suppliciter poscentibus, opem ministrare consuevit, in illos tamen liberalius sue munificencie radios dirigere debeat, quos de ipsa optime meruisse constat, quibus quicquid beneficiorum impendit, id literarum munimentis, sigillis autenticis et testibus fide dignis pro sempiterni roboris duracione assolet commendare. Inde nos Alexander dei gracia rex Polonie, magnus dux Lithuanie, nec non terrarum etc. significamus etc.: quia attendentes merita et fidelia servicia magnifici Petri Miskowski palatini Lanciensi, quibus se nobis et reipublice serviendo fecit comendatum, pro quibus volentes eum aliquantulum munificencia et liberalitate nostra regia prosequi, ut deinceps ad alia et nostra et publica obeunda negocia faciamus eum propensorem, dedimus ei et damus opidum Wadowicze in districtu Zathoriensi, quod iure feodali, super nos post mortem serenissimi fratris nostri dive memorie domini Joannis Alberti regis Polonie iure successionis devolutum, post mortem preclari olim Wlodkonis ducis Zathoriensis super suam maiestatem devolutum fuerat, presentibusque literis nostris damus palatino prefato omne ius nostrum ad nos quomodocunque spectans et pertinens ad opidum prefatum, per ipsum Petrum Miskowski palatinum et suos legitimos successores opidum predictum Wadowicze iure hereditario tenendum habendum utifruendum et quiete possidendum, cum omnibus censibus redditibus fructibus et proventibus universis, agris pratis campis silvis borris gaiis rubetis venacionibus ancupiis mellificiis stagnis lacubus piscinis piscaturis

fluviis fluminibus molendinis equestribus aquaticis et eorum emolumentis, cum omnibus utilitatibus parvis et magnis, que nunc sunt vel in posterum quomodocunque fieri possent, ita late et longe, prout dicta bona in suis metis graniciebusque sunt destinata et limitata ex antiquo, et cum omni iure dominio et proprietate, nihil iuris domini et proprietatis pro nobis et nostris successoribus in eodem opido Wadowicze reservando. In cuius rei testimonium sigillum nostrum anulare est subappensum. Actum Vilne, feria tertia rogacionum, anno domini millesimo quingentesimo tercio, regni vero nostri anno secundo. Presentibus venerabili et generosis: Johanne de Laski secretario nostro supremo; Johanne Rabschthinski de Thanczin curie nostre marschalco, Sandomiriensi et Plocensi capitaneo; Johanne de Buczacz et Petro de Wroczimowicze dapifero Cracoviensi, et aliis quam plurimis etc.

Datum per manus venerabilis Johannis de Lassko, cancellarii Gneznensis, supremi secretarii nostri.

Metr. Kor. L. 20, p. 64. Napis kopii: Petro Myskowski oppidum Wadowice in terra districtu Zathoriensi situm. *Według notatki s. p. Pawińskiego znajduje się w Metr. Kor. L. 21, f. 58 inny akt, nadający Piotrowi Myszkowskiemu miasto Wadowice z datą: f. VI. sancte Lucie (13. grudnia) 1504.*

84. *Wilno, 23. (?) czerwca 1503.*

Król Aleksander Piotrowi Myszkowskiemu z Mirowa, wojewodzie łączyckiemu, zapisuje za zasługi, zwłaszcza za podróż do Moskwy i służbę dawniejszą, sumę 1.500 flor. na wsi Brodni i łączy z tem dawny zapis na Szadku.

Alexander etc. significamus etc.: quia rationem habentes servitorum fidelium, fatigarum et impensarum magnifici Petri Myskowski de Mirow palatini Lanciencensis sincere nobis dilecti, quem prelati regni nostri ex conventionem Colensi nobis anno proxime preterito designantibus, in presens usque huc nobiscum expeditione nostrorum et reipublice negotiorum occupatum habemus¹⁾ direxeramusque Moskoviam, ubi tametsi non omnino bene valendo, tamen ad mandata nostra et consiliariorum regni vota iter egit inexcusabiliter non minus sumptu magno, quam etiam cum periculo egre valetudinis sue: quapropter pro eiusdem serviciis fatigis et impensis consolatum eum efficere cupientes, sibi successoribusque suis de speciali gracia nostra mille ducentos florenos, pro summis vero pecuniarum, tam per olim maiestatem fraternam quam per nos sibi datarum, que non fuere solute et earum quittancias reddidit nobis, tricentos florenos in et super villa nostra Brodnia, in terra et capitaneatu Siradiensi²⁾ sita, inscribendum et demonstrandum duximus, inscribimusque et demonstramus presentibus.

¹⁾ W odpisie wyraźna tu korrupcyja: occupatis damus. ²⁾ Brodnia: na półn. od Sieradza.

Cuius ville possessionem exnunc ei dedimus et assignavimus, damusque et assignamus tenore presencium mediante, per ipsum Petrum et successores eius legitimos, villam predictam nostram Brodnya cum omnibus et singulis kmethonibus advocatis scultetis thabernatoribus incolis ortulanis colonis servis laboribus serviciis honoribus censibus daciis et solucionibus quibuslibet annuis, curiis domibus edificiis prediis oreis areis segetibus seminibus frumentis utilitatibus fructibus ortis colonis tabernis agris pratis campis silvis borris nemoribus gaiis rubetis quercetis venacionibus aucupiis apibus mellificiis et melle ex eis proveniente, fluviis fluminibus torrentibus piscinis stagnis lacubus piscinulis seu vivariis piscibus aquis et eorum decursibus, molendinis aquaticis ventilibus equestribus et eorum emolumentis, stacionibus et generaliter cum universis redditibus obvencionibus et pertinenciis, ad dictam villam ex antiquo more spectantibus, cum omni-que iure et dominio, ita late et longe, prout villa predicta cum suis limitibus consistit, tenendum habendum possidendum et utifruendum pacifice tamdiu, quousque predicta mille et quingentorum florenorum summa predicto Petro et successoribus suis per nos et successores nostros fuerit integre soluta. Et quia anno proxime preterito certam aliam florenorum summam in opido nostro Szadek in ipsa terra Siradiensi sito villisque nonnullis in inscripcione descriptis et non descriptis ad Szadek pertinentibus, eidem Petro palatino pro serviciis fraterne olim maiestati et reipublice regni nostri et presertim in defensione terrarum Russie impensis inscripsimus; ut igitur commodius utraque bona illa possideat, predictam mille quingentorum florenorum summam summis florenorum seu pecuniarum in Szadek inscriptarum adicimus et asscribimus, et in unam tenutam utraque bona illa reponimus connectimus et inscribimus; volentes, quod simul utraque bona per ipsum palatinum et successores eius teneantur, usque ad exempcionem, sic quia dum nos et successores nostri Petrum ipsum et successores suos de bonis utrisque predictis eximere voluerimus et voluerint, aliter redimere non presument, non debebuntque successores nostri, nisi summis florenorum tam in bonis Szadek, quam his in Brodnya inscriptis, simul et uno tempore solutis. Quo ¹⁾ facto possessio bonorum illorum omnium ad nos et successores nostros devolventur publico iure, iuribus nostris semper salvis. Harum etc. Datum Vilne, feria sexta in crastino s. Johannis ²⁾, anno domini millesimo quingentesimo tercio.

Metr. Kor. L. 20, p. 64^v. Napis: Petro Myschkowski Brodnya.

¹⁾ W odpisie błędnie: aliter.

²⁾ W dacie jest błąd, do żadnego bowiem św. Jana nie da się zastosować: »feria sexta in crastino«. Przypuszczam więc, że jest to zwyczajnie przy datowaniu używany dzień ś. Jana Baptisty, 24. czerwca, który w r. 1503 przypadał na sobotę i że zamiast: in crastino, powinno być: in vigilia.

85. *Wilno, 10. sierpnia 1503.*

Pozwolenie dla Piotra Myszkowskiego na wykupienie miasta Osmolina.

Magnifico Petro Miskowski de Mirow palatino Lanciensi datus consensus ad redimendum oppidum Ossmolyn in terra et districtu Gostinensi ¹⁾, cum villis ad ipsum pertinentibus, a generoso Sasin Grambski in his pecunie summis, in quibus ipsum a nobis et nostris antecessoribus habet iuste et legitime obligatum etc. in forma consueta. Datam Vilne, feria quinta in festo sancti Laurentii, 1503.

Metr. Kor. L. 20, f. 83^v.

86. *Kraków, sabb. p. festum s. Mariae (Conceptionis?) (9. grudnia?) 1503.*

Confirmatio litterarum concordiae occasione Spithkowicze et Bachowicze.

Metr. Kor. L. 20, f. 133^v. Cf. Nr. 19.

87. *Kraków, 8. stycznia 1504.*

Król Aleksander Piotrowi Myszkowskiemu z Mirowa, wojewodzie łęczyckiemu, zapisuje 200 grzywien i 200 florenów na mieście Szadku.

Alexander etc. significamus etc.: quod cum magnifico Petro Myskowski de Mirow palatino Lanciensi nonnullae quitancie triplices: una de centum marcis pecuniarum, altera de aliis centum marcis pecuniarum, et tertia super ducentis florenis hungaricalibus, in vim certi debiti illi date, non sunt iuxta earundem quitanciarum tenorem sibi solute: ideo volentes [ipsum] ²⁾ de dictis pecuniarum et florenorum summis assecurare et indemnum reddere, sibi prefatas ducentas marcas, quamlibet in marcam quadraginta octo grossos computando, necnon ducentos florenos, in et super bonis nostris regalibus, videlicet oppido Schadek in terra Siradiensi consistenti tenute sue inscribimus et demonstramus tenore presencium mediante, per ipsum Petrum palatinum et suos successores dicta bona oppidum Schadek iuxta tenorem et effectum litterarum originalium desuper habitarum, tenendum habendum et utifruendum, pacifice et quiete possidendum tamdiu, quousque sibi vel suis posteris huiusmodi ducente marce et ducenti floreni, cum aliis summis illuc legitime inscriptis, fuerint per nos vel nostros successores solute; quo facto, possessio tandem eorundem bonorum ad nos seu nostros posteros redibit pleno iure et revertitur. Harum quibus sigillum nostrum

¹⁾ Osmolin: między Płockiem a Łowiczem. ²⁾ Niema w rękopisie.

presentibus est subappensum. Datum Cracovie, feria secunda post epiphaniarum domini, anno eiusdem millesimo quingentesimo quarto, regni vero nostri anno tercio.

Metr. Kor. L. 20, p. 143. Napis: Myszkowsky super Schadek CC marce, CC floreni.

88. *Kraków, 17. stycznia 1504.*

Król Aleksander Piotrowi Myszkowskiemu z Mirowa, wojewodzie łączyckiemu, zapisuje dług Janusza Świrczowskiego 200 fl. na mieście Szadku.

Alexander etc. significamus etc.: quia serviciorum intuitu nobilis Janussii Szwyczowski curiensis nostri, ducentos florenos apud magnificum Petrum Myskowski de Mirow palatinum Lanciensem sincere nobis dilectum pro eo intercessimus et intercedimus presentibus; itaque de eisdem ducentis florenis Petrum ipsum et successores suos cerciores reddere volentes, eisdem ducentos florenos ipso (!) Petro palatino et successoribus suis in et super bonis nostris videlicet opido Schadek et villis ad illud spectantibus inscribendum duximus et inscribimus tenore presencium mediante, adiungentes eosdem ducentos florenos aliis summis in eisdem bonis iuste et legitime inscriptis; per ipsum Petrum et successores suos bona prefata Schadek iuxta vim et effectum literarum originalium super ipsa bona per nos iuste datarum, tenendum habendum et possidendum pacifice usque ad exolucionem tam eorumdem ducentorum florenorum, quam aliarum summarum istuc prius inscriptarum, per nos aut nostros successores solutarum. Quo facto possessio eorumdem bonorum ad nos et nostros successores redibit et revertetur pleno iure, salvis iuribus nostris. Harum quibus sigillum nostrum est subappensum testimonio literarum. Datum Cracovie, feria quarta post octavas epiphaniarum domini proxima, anno domini millesimo quingentesimo quarto, regni vero nostri tercio.

Johannes de Lasko regni Polonie
cancellarius subscripsit.

Metr. Kor. L. 20, p. 152^v. Napis kopii: Iscripcio 200^{rum} florenorum Myskowski super Schadek.

89. *Na sejmie w Piotrkowie, 12. marca 1504.*

Moratorium dane przez króla Aleksandra dla żyda Michała Kaima na prośbę Piotra Myszkowskiego, wojewody łączyckiego.

Alexander etc. significamus etc.: quia cum ex relatione quorundem (!) intellexissemus quendam iudeum Michaelem dictum Caym e regno nostro

discessisse, quod debitis esset involutus, pro quibus tunc non confidebat creditoribus suis se ¹⁾ satisfacisse posse; nunc autem accepimus ipsum velle redire animo satisfaciendi his, quibus obligatur ²⁾, si possit habere tempus, quo se recolligere et eisdem creditoribus et presertim magnifico Petro Miskowski palatino Lanciensi satisfacere possit: eius itaque palatini precibus permoti, eidem Michaeli Caym salvum conductum nostrum regium christianum ad regnum redeundi dedimus; eximimus eciam eum a potestate omnium creditorum suorum et a iurisdiccione omnium spiritualium et secularium iudicum et a iudiciis eorum, ut posset res suas licitas et honestas sub hac securitate literarum nostrarum a die date ad unius anni decursum libere exercere. Quocirca omnibus et singulis cuiuslibet ordinis nostris subditis presentibus requirendo committimus et mandamus: ut eundem iudeum Michaellem sub hac securitate literarum nostrarum libere versari in regno permittatis, atque presentem nostrum salvum conductum in omnibus articulis et clausulis integre et inviolabiliter conservetis et conservari faciatis; pro gracia nostra secus non facturi. Datum in convencione generali Pyotrko- viensi, feria tertia festi sancti Gregorii, anno domini millesimo quingentesimo quarto, regni nostri tercio.

Metr. Kor. L. 20, p. 229^v. Napis: Litere moratorie.

90. *Kraków, f. IV. infra octavas assumptionis BVM. (21. sierpnia) 1504.*

Ad preces magnifici Petri Myskowski de Myrow palatini Lanci-
ciensis: zapisane na dobrach jego Jawornik i Pastanicze ³⁾ 16
grzywien rocznego czynszu na rzecz kościoła ś. Barbary w Kra-
kowie (król?) przenosi na miasto Cromelow ⁴⁾.

Metr. Kor. L. 21, f. 7^v.

91. *In convencione generali Radomiensi f. II. a. f. s. Adalberti (21. kwie-
tnia) 1505.*

Confirmatio perlucrorum per palatinum Mysskowski de Mirow
palatinum Lanciensem super Janussio duce Zathoriensi.

Metr. Kor. L. 21, f. 162^v.

92. *Radom, 13. czerwca 1505.*

Wymienieni dygnitarze poręczają za króla Aleksandra, że Pio-
trowi Myszkowskiemu z Mirowa, wojewodzie łeczyckiemu, dług
6.420 flor., t. j. całą sumę na Brodni i Szadku zapisaną,

¹⁾ W odpisie: *et.* ²⁾ W odp.: *obligat.*

³⁾ Zapewne Jaworznik i Pasterniki, osady obok siebie w powiecie będzińskim położone.

⁴⁾ Kromolów: miasteczko u źródeł Warty w pow. olkuskim.

dnia 1. stycznia 1506 r. wypłaci, w przeciwnym razie sami zobowiązują się pod rygorem zapłacić.

Andreas dei gracia sacrosancte metropolitane Gnesnensis archiepiscopus et primas, Joannes Cracoviensis, Mathias Premisliensis et regni Polonie vicecancellarius, eadem gratia episcopi, ac Bernardinus electus Leopoliensis ecclesiarum, et Stanislaus de Chodecz castellanus et capitaneus Leopoliensis, Petrus Szafraniecz de Pyskowa Skala Vislicensis et capitaneus Radomiensis, Joannes de Lasko cancellarius regni, Jacobus de Schydlowyecz thesaurarius regni eiusdem, Nicolaus Phirley de Dąbrowicza vexillifer Cracoviensis et capitaneus Lublinensis, Albertus Gorski maiestatis regie secretarius, Stanislaus Jaroczki capitaneus Chancinensis, Joannes Theologus de Oswyaczym canonicus Cracoviensis, Joannes de Buczacz Ravensis, Janussius Swyerczewski in Ropczycze, Paulus Czarny Brzestensis et in Oswyaczym capitanei, Stanislaus Lanczkoronski subpincerna Sandomiriensis, Joannes Pnyowski et Joannes Byechowski exactores Sandomirienses, significamus tenore presentium quibus expedit universis: quia de certa nostra sciencia et spontanea unanimi voluntate nostra fideiussimus et fideiubemus pro serenissimo principe et domino domino Alexandro dei gracia rege Polonie, magno duce Lithuanie, Russie Prussieque domino et herede etc. domino nostro graciousissimo, quod sua m[aiestas] r[egia] magnifico domino Petro Myszkowski de Myrow palatino Lanciciensium summam sex millium quadringentorum et viginti florenorum Ungaricalium, numeri et monete in literis super Schadek et Brodnica ¹⁾ datis computandorum, alias totam summam pecuniarum florenorumque, per maiestatem suam regiam eidem domino Petro Myszkowski in Schadek et in Brodnica inscriptam, tanquam per suam maiestatem regiam apud eundem dominum Petrum palatinum in mutuam receptam, pro festo circumcisionis domini proxime futuro ²⁾ solvet, sic ut ipse dominus Petrus Myszkowski literas super easdem summas pecuniarum florenorumque in Schadek et Brodnica inscriptas habet. Et si sua m[aiestas] dictas summas pecuniarum florenorumque in bonis Schadek et Brodnicza inscriptas eidem domino Petro et suis successoribus pro eodem termino non solverit, extunc nos fideiussores suprascripti manu coniuncta et indivisa promittimus sub fide bona et humanitate prefato domino palatino et suis successoribus eandem summam in Schadek et Brodnicza inscriptam pro prefato termino et festo circumcisionis domini absque omni difficultate et contradiccione nos ³⁾ soluturos; et si istud non fecerimus, extunc prefato domino Petro palatino et suis successoribus et cuilibet alteri, qui presentes literas nostras cum consensu eiusdem domini Petri palatini et successorum suorum habuerit, damus presentibus omnimodam facultatem, nos personasque nostras captivandi et detinendi, bona nostra vastandi, subditosque nostros dampnificandi

¹⁾ Raczej: Brodnia, ob. Nr. 84. ²⁾ 1. stycznia 1506.

³⁾ W odpisie: *non*, co sensu nie daje.

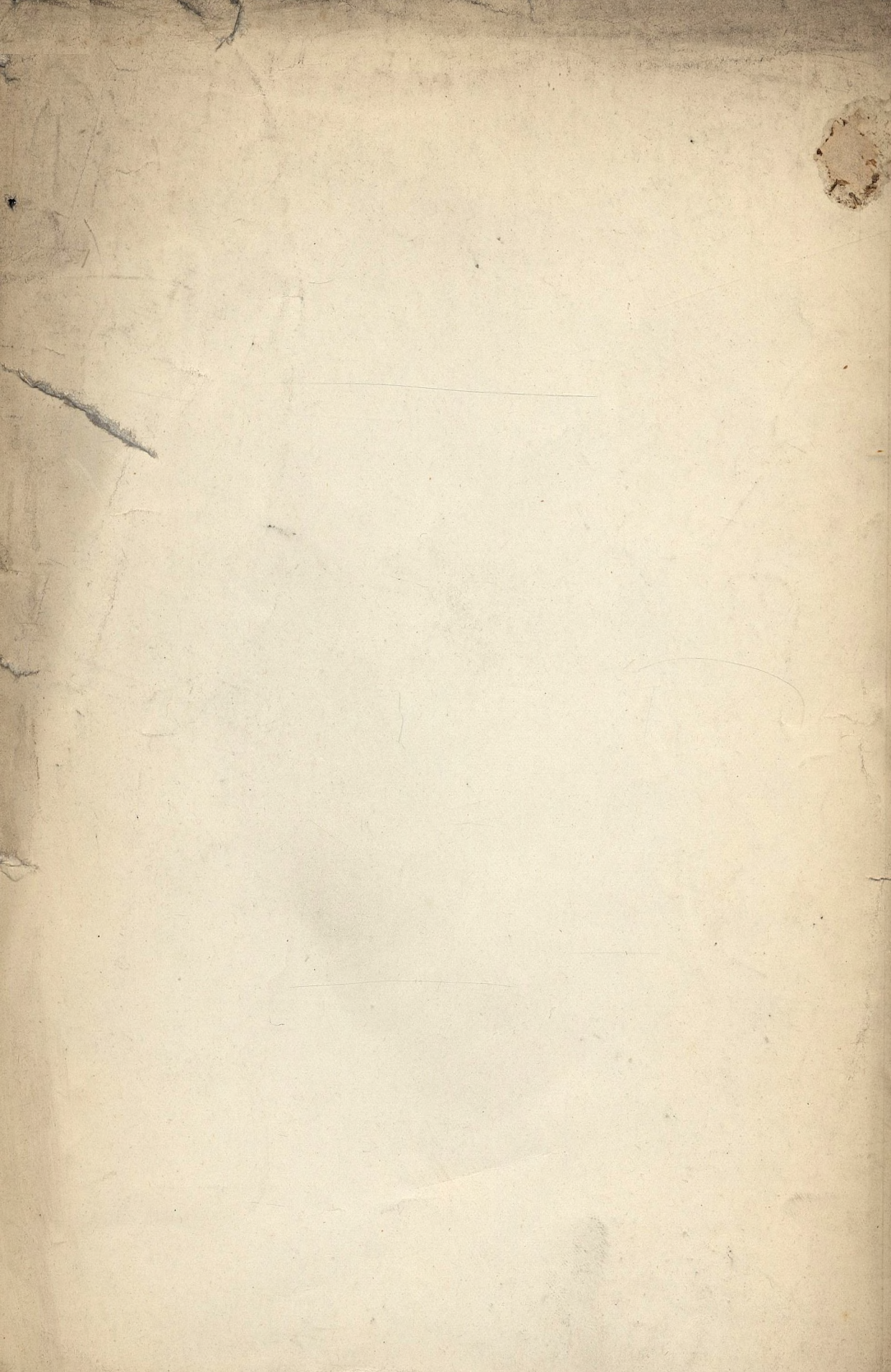
et similiter captivandi et depactandi usque ad plenariam illius debiti solutionem; quae captivatio et depactatio ad nocumentum vel lesionem honoris et honestatis eiusdem domini Petri palatini seu successorum ipsius et alterius cuiuscunque, pro eo factum huiusmodi prosequenti, interpretari non debet aliqua ratione; et quicquid dampni in repetendo hoc debito ipse dominus Petrus palatinus et sui successores perceperint, hoc sibi et successoribus suis ad simplicem assercionem suam solvere et reformare debebimus et nos obligamus. Harum quibus sigilla nostra sunt subappensa testimonio literarum. Datum in Radom, feria sexta ante festum sancti Vitti proxima, anno domini millesimo quingentesimo quinto.

Odpis nasz ma napis u góry: »Ex Orig. Arch. Regni«. U dołu zaś taką notkę: »Ta kopia jest przepisana z oryginału pergaminowego annihilowanego d. 25. Miesiąca Febr. A. D. 1785«. Będzie to więc prawdopodobnie jakiś zabłąkany odpis z t. zw. Tek Naruszewicza, którego dokładności, jak wiadomo, zupełnie zawierzyć nie można. Napis kopii: »Literae fidejussoriae pro Rege Alexandro«. To samo według notatki s. p. Pawińskiego ma się znajdować w Metr. Kor. L. 51, f. 229^v.

- 93.** *Lublin, conventio, f. IV. in festo s. Agnetis (21. stycznia) 1506.*
Donatio palatinatus Lanciencis Jaroslao de Lasko: »palatinatum Lanciensem per obitum magnifici olim Petri Miskowski, eiusdem ultimi possessoris, vacantem«.

Metr. Kor. L. 22. f. 22^v.

B257058